

Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü

Institute for International Relations and Strategic Research

ULİSA: ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ

ULİSA: JOURNAL OF INTERNATIONAL STUDIES

Cilt / Volume: 8 Sayı / Number: 2 (2024) E-ISSN: 2602-3245

Hikmet Akyol, Melahat Batu Ağırkaya

İnsani Yardım Lojistiğinde Ekonomik Belirleyiciler ve Etkinlik Analizi Analysis of Economic Determinants of the Effectiveness of Humanitarian Logistics

Murat Kaçer

Understanding Islam Nusantara: Principles, Features and Challenges Nusantara İslam'ını Anlamak: İlkeler, Özellikler ve Sorunlar

Naghmeh Jabbari, Ali Polat

Dijital Yardımlaşma, Dijital İnsani Yardım Ekosistemi ve Yeni Bir Model Önerisi: 'Bir Tık Bir El' Digital Solidarity, Digital Humanitarian Aid Ecosystem, and a New Model Proposal: 'One Click, One Hand'

Zafer Sağlam

Neoclassical Realism and Small State Behavior: Understanding Kosovo's Foreign Policy Neoklasik Realizm ve Küçük Devlet Davranışı: Kosova'nın Dış Politikasını Anlamak

Aiham Alsukhni

The Impact of Humanitarian Diplomacy and its Position in the International System İnsani Diplomasinin Etkisi ve Uluslararası Sistemdeki Konumu

Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi, Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ULİSA) tarafından yayınlanmaktadır. Ulisa: Journal of International Studies is published by the Institute for International Relations and Strategic Research (IIRSR).

ULİSA: ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR DERGİSİ, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü tarafından yayınlanmaktadır. Ulisa, yılda iki savı yayınlanan, uluslararası hakemli akademik bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir. Dergide, Uluslararası İlişkiler disiplininin akademik olarak ilgilendiği alanlardaki çalışmalara bilhassa öncelik verilmektedir. Ayrıca İktisat, Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, Tarih, Hukuk, Antropoloji, Çevre ve Kent Çalışmaları veya uluslararası ilişkilere dair sosyal bir meseleyi ele alan fen ve mühendislik eserlerine de yer verilebilmektedir. Kısaca, Ulisa uluslararası ilişkilerin herhangi bir boyutunu ele alan bütün makalelere açıktır. Ulisa'nın temel yayın ilkesi, nicelikten ziyade ön plana çıkarmak, Türkçe literatürün zenginleşmesini sağlamak ve disiplinlerarası çalışmayı teşvik etmek üzerine kuruludur. Ulisa, açık erişim politikasını benimsemektedir.

ULİSA: JOURNAL OF INTERNATIONAL STUDIES is published by Ankara Yıldırım Beyazıt University Institute of International Relations and Strategic Studies. Ulisa is a biannual academic journal. The publication languages are Turkish and English. The articles focusing on the topics which are within the scope of the discipline of International Relations are given priority in the journal. In addition, articles from the fields like Political Science, Economics, Public Administration, History, Law, Anthropology, Environment or engineering which deal with a social dimension of a technical topic can also be published. In other words, Ulisa is open to all articles focusing on any dimensions of international relations. The publication principle of Ulisa depends on highlighting quality rather than quantity, contributing to the academic literature in interdisciplinary Turkish and encouraging studies. Ulisa supports open access to information.

E-ISSN : 2602-3245

E-posta / E-mail : ulisa@aybu.edu.tr Ağsayfası / Webpage : dergipark.gov.tr/ulisa

Posta Adresi / Postal Address : Güvenevler Mah., Cinnah Cad., No: 16, 06690, Çankaya Ankara, Türkiye

Aralık 2024 - December 2024

Editör(ler)			Editor(s)
Doç. Dr. İbrahim Demir			İbrahim Demir, PhD.
Yardımcı Editör(ler)			Assistant Editor(s)
Doç. Dr. Md. Nazmul Islam			Md. Nazmul Islam, PhD.
Yayın Kurulu			Publication Board
Dr. Öğr. Üyesi Abdolmoghset Banikamal	Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol	Mehmet Seyfettin Erol, PhD	Abdolmoghset Banikamal, PhD.
Prof. Dr. Birol Akgün	Prof. Dr. Murat Önder	Murat Önder, PhD	Birol Akgün, PhD.
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Prof. Dr. Mustafa Kibaroğlu	Mustafa Kibaroğlu, PhD.	Çağrı Erhan, PhD.
Prof. Dr. Ersel Aydınlı	Prof. Dr. Sinem Akgül Açıkmeşe	Sinem Akgül Açıkmeşe, PhD.	Ersel Aydınlı, PhD.
Danışma Kurulu			Advisory Board
Prof. Dr. Ali Balcı	Doç. Dr. Seçkin Köstem	Seçkin Köstem, PhD.	Ali Balcı, PhD.
Prof. Dr. Barış Özdal	Prof. Dr. Senem Aydın Düzgit	Senem Aydın Düzgit, PhD.	Barış Özdal, PhD.
Prof. Dr. Emre İşeri	Dr. Steven Morewood	Steven Morewood, PhD.	Emre İşeri, PhD.
Prof. Dr. Giray Sadık	Prof. Dr. Tafiq Necefli	Tafiq Necefli, PhD.	Giray Sadık, PhD.
Prof. Dr. Hacı Mustafa Eravcı	Prof. Dr. Şener Aktürk	Şener Aktürk, PhD.	Hacı Mustafa Eravcı, PhD.
Prof. Dr. Hasan Ali Karasar	Prof. Dr. Şükrü Hanioğlu	Şükrü Hanioğlu, PhD.	Hasan Ali Karasar, PhD.
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	Prof. Dr. Tayyar Arı	Tayyar Arı, PhD.	Hüseyin Bağcı, PhD.
Prof. Dr. İrade Bağırova	Prof. Dr. Toğrul İsmayıl	Toğrul İsmayıl, PhD.	İrade Bağırova, PhD.
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol	Prof. Dr. Yaqup Mahmudov	Yaqup Mahmudov, PhD.	Mehmet Seyfettin Erol, PhD.
Prof. Dr. Mehmet Akif Okur	Prof. Dr. Yusuf Sarınay	Yusuf Sarınay, PhD.	Mehmet Akif Okur, PhD.
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Prof. Dr. Ziya Öniş	Ziya Öniş, PhD.	Mustafa Aydın, PhD.
Doç. Dr. Pınar İpek			Pınar İpek, PhD.
Dil Editörleri			Language Editors
Dr. Öğr. Üyesi Nurdan Besli	Dr. Öğr. Gör. Ahmet Çolak	Ahmet Çolak, PhD.	Nurdan Besli, PhD.

Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi Ulisa: Journal of International Studies Cilt 8, Sayı 2 Volume 8, No 2

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Hikmet Akyol, Melahat Batu Ağırkaya

İnsani Yardım Lojistiğinde Ekonomik Belirleyiciler ve Etkinlik Analizi

Analysis of Economic Determinants of the Effectiveness of Humanitarian Logistics

Murat Kaçer 81-94

Understanding Islam Nusantara: Principles, Features and Challenges

Nusantara İslam'ını Anlamak: İlkeler, Özellikler ve Sorunlar

Naghmeh Jabbari, Ali Polat

95-108

70-80

Dijital Yardımlaşma, Dijital İnsani Yardım Ekosistemi ve Yeni Bir Model Önerisi: 'Bir Tık Bir El' Digital Solidarity, Digital Humanitarian Aid Ecosystem, and a New Model Proposal: 'One Click, One Hand'

Zafer Sağlam 109-122

Neoclassical Realism and Small State Behavior: Understanding Kosovo's Foreign Policy Neoklasik Realizm ve Küçük Devlet Davranışı: Kosova'nın Dış Politikasını Anlamak

Aiham Alsukhni 123-133

The Impact of Humanitarian Diplomacy and its Position in the International System İnsani Diplomasinin Etkisi ve Uluslararası Sistemdeki Konumu

Cilt 8, Sayı 2 - Volume 8, Number 2

Hikmet Akyol* Melahat Batu Ağırkaya**

- * Doç. Dr.; Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye; hikmetakyol76@gmail.com; ORCID: 0000-001-9119-7416.
- ** Doç. Dr.; Iğdır Üniversitesi, Iğdır, Türkiye; melahat.batu.agirkaya@igdir.edu.tr; ORCID: 0000-0002-8703-5622.

İnsani Yardım Lojistiğinde Ekonomik Belirleyiciler ve Etkinlik Analizi

Az gelişmiş ülkelerde yaşanan doğal afetler, savaşlar, ekonomik darboğazlar ve diğer insani krizler geniş çaplı yıkıma ve can kayıplarına neden olabilmektedir. İnsani yardım operasyonlarının ana amacı az gelişmiş ülkelerde yaşanan krizlere gıda, su, barınma ve temel sağlık malzemelerinden oluşan acil yardımların temin edilmesidir. Bu bakımdan insani yardım lojistiği araştırmalarının odak noktalarından birisini etkinlik analizleri oluşturmaktadır. Bu araştırma az gelişmiş ülkelerde insani yardım lojistiğinin etkinliğinin ekonomik belirleyicilerini incelemiştir. Bu amaçla 20 az gelişmiş ülke için 2014-2019 dönemi veri zarflama ve panel veri analizi yöntemleri kullanılarak tahmin edilmiştir. Araştırma çerçevesinde ilk olarak insani yardım lojistiğinin etkinliği veri zarflama tekniği ve Malmquist toplam faktör verimliliği endeksi kullanılarak belirlenmiştir. Veri zarflama yöntemi, çok fazla girdi ve çıktı faktörünün analiz edilmesi sonucu karar birimlerinin etkinliğini ortaya koyan doğrusal bir programlama yöntemidir. Malmquist endeksi ise verimliliğin dönemsel değişimini tespit etmek amacıyla kullanılmaktadır. Araştırmada girdi parametrelerini HIV ile yaşayan yetişkinler ve çocuklar, nüfus oranı ve kişi başına düşen sağlık harcamaları oluşturmuştur. Çıktı birimlerini Antiretroviral tedavi ile tedavi edilen HIV'li kisiler, doğumda beklenen yaşam süresi, en azından temel içme suyu ve sanitasyon hizmetlerinden yararlanan toplam nüfus oluşturmuştur. Araştırmanın sonraki aşamasında ise seçilmiş ekonomik göstergelerin insani yardım lojistiğinin etkinliği üzerindeki etkileri panel regresyon tahmincileri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma sonuçları üzerinden politika yapıcıları, pratisyenler ve araştırmacılar için çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım Lojistiği, Ekonomik Kalkınma, Az Gelişmiş Ülkeler, Veri Zarflama Analizi, Malmquist Toplam Faktör Verimliği Endeksi, AFR-FE Tahmincisi.

Analysis of Economic Determinants of the Effectiveness of Humanitarian Logistics

Natural disasters, wars, economic bottlenecks, and other humanitarian crises in underdeveloped countries can cause widespread destruction and loss of life. The main purpose of humanitarian aid operations is to provide emergency aid, comprising food, water, shelter, and basic health supplies, to crises in underdeveloped countries. In this respect, efficiency analysis is one of the focal points of humanitarian aid logistics research. This research examined the economic determinants of the effectiveness of humanitarian logistics in underdeveloped countries. For this purpose, the period of 2014-2019 for 20 less-developed countries was estimated using data envelopment and panel data analysis methods. Within the research framework, the effectiveness of humanitarian aid logistics was first determined using the data envelopment technique and the Malmquist total factor productivity index. The data envelopment method is a linear programming method that reveals the effectiveness of decision units because of analyzing too many input and output factors. The Malmquist index is used to determine the periodic change in productivity. In the study, the input parameters were adults and children living with HIV, population ratio, and per capita health

expenditures. The output units comprised people with HIV treated with antiretroviral therapy, life expectancy at birth, and the total population enjoying at least basic drinking water and sanitation services. In the next research stage, the effects of selected economic indicators on the effectiveness of humanitarian aid logistics were analyzed using panel regression estimators. Inferences were made for policymakers, practitioners, and researchers through the results of the study.

Keywords: Humanitarian Logistics, Economic Development, Least Developed Countries, Data Envelopment Analysis, Malmquist Total Factor Productivity Index, AFR-FE Estimator.

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 8, Sayı 2(2024), ss. 70-80. **Citation:** *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 8, No 2(2024), pp. 70-80.

Başvuru 22.12.2024 Received | Kabul 29.12.2024 Accepted

Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi, Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ULİSA) tarafından yayınlanmaktadır. Ulisa: Journal of International Studies is published by the Institute for International Relations and Strategic Studies (ULİSA). E-ISSN:2602-3245 | https://aybu.edu.tr/yulisa

İnsani Yardım Lojistiğinde Ekonomik Belirleyiciler ve Etkinlik Analizi*

1. Giriş

İnsani krizler yirmi birinci yüzyılın en acil sorunlarından birisi olmaya devam etmektedir. Özellikle az gelişmiş ülkelerde yaşanan doğal afetler, savaşlar, ekonomik darboğazlar ve diğer insani krizler genis çaplı yıkıma ve can kayıplarına neden olabilmektedir. Dünya Ekonomik Forumu (2024), Haziran 2024 itibariyle, Ukrayna sayası nedeniyle dünya genelinde yaklasık 6,5 milyon mültecinin kaçmasına yol açtığını, Sudan'da ise Entegre Gıda Güvenliği Faz Sınıflandırmasına (IPC) göre 25,6 milyon insan akut açlıkla karşı karşıya olduğunu bildirmiştir. Birleşmiş Milletler'e (2024) göre Suriye'de insani yardıma ve koruma yardımına ihtiyaç duyan 16 milyondan fazla insan var ve ülke içinde 7,2 milyon kişi yerinden edilmiştir. Dahası son yıllarda dünya genelinde yaşanan doğal afetlerin sıklığında gözle görülür bir artış vardır. Negi (2022), 1990'ların ortalarında yılda yaklaşık 220 afet yaşanırken, günümüzde bu sayının 350-400'e çıktığına dikkat çekmiştir. Bu bakımdan donör ülke ve kuruluşlardan insani ve doğal krizlerden etkilenen ülkelere yapılan insani yardımların etkinliği ve verimliliği önemli bir konudur. Bu konuya olan akademik ilgi bilhassa 2004 yılında yaşanan Hint Okyanusu Tsunamisi sonrasında artmıştır (Kovacs ve Spen, 2007: 99). İnsani yardım lojiştiğinin ana amacı az gelişmiş ülkelerde vasanan krizlere gida, su, barınma ve temel sağlık malzemelerinden oluşan acil yardımların temin edilmesidir. Bu operasyonlar aynı zamanda afet sonrası yaralıların ve mahsur kalanların kurtarılması, kaynak tahsisi ve uzak yerlere erişimin yeniden sağlanması gibi farklı yollarla mağdurlara acil yardım sağlamayı amaclamaktadır. Bu bakımdan insani yardım operasyonlarını konu alan araştırmaların odak noktalarından birisini etkinlik analizleri oluşturmaktadır (Beamon ve Balcik, 2008; Da Costa vd., 2012; Kim ve Lee, 2018; Alda ve Cuesta, 2019; Baki ve Abuasad, 2020; Akben ve Tasdoğan, 2021; Klumpp ve Loske, 2021; Rodríguez-Espíndola vd., 2023; Akan vd., 2024). Bu Araştırma az gelişmiş ülke örnekleminden seçilen 20 ülke için insani yardım operasyonlarının etkinliği ve verimliliği konularını ele almıştır. Başka bir ifadeyle az gelişmiş ülkelere yapılan insani yardımların görece etkinlik (başarı) düzeyleri araştırılmıştır. Etkinlik düzeyi, mevcut teknoloji ve girdiler kullanılarak elde edilebilecek maksimum çıktı seviyesini ifade etmektedir. Çalışmada aynı zamanda dönem boyunca insani yardımların etkinliğinin ne ölçüde değiştiği analiz edilerek, bu opersayonların verimlilik düzeyi tartışılmıştır. Bu bağlamda araştırma üc perspektiften irdelenmistir: Birincisi, arastırma ülkelerinde insani yardım operasyonlarının etkinliğinin ne olduğu karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. İkincisi, araştırma örneklemi için insani yardım operasyonlarının verimliliğinin dönemsel değişimi analiz edilmiştir. Üçüncüsü ise bu ülkelerde insani vardım lojistik sürecleri üzerinde secilmis ekonomik değiskenlerin etkilerinin ne olduğu ortaya konmuştur. Bu çerçevede araştırma dört kısımdan oluşmaktadır: Birincisi giriş kısmıdır. İkinci kısımda ampirik literatürede yapılmıs calısmalar incelenmiştir. Ücüncü kısımda araştırmanın veri seti ve kullanılan metodoloji açıklanmıştır. Dördüncü kısımda ise uygulanan analizler neticesinde bulunan bulgular yorumlanmıştır.

2. Litaratür Taraması

İnsani lojistik teriminin kökeni insani yardım kuruluşlarından gelmektedir (Kembro vd., 2023: 3). Nikbakhsh ve Farahani (2011), insani yardım lojistiğini gıda, su, ilaç ve diğer malzemelerin yanı sıra insan kaynakları, gerekli makine ve ekipmanlar ve afetlerin meydana gelmesinden önce ve sonra yaralananların temini gibi çeşitli faaliyetleri içeren bir afet yönetim sisteminin lojistik yönleriyle ilgilenen bir lojistik dalı olarak tanımlamıştır. Ancak insani yardım lojistiği kavramı günümüzde çok daha geniş bir alanı kapsayan insani yardım sisteminin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. İnsani yardım sistemi, yerel ve ulusal kaynakların etkilenen nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için yetersiz olduğu durumlarda insani yardımın sağlandığı

-

^{*} Bu makale, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü ev sahipliğinde Türk Kızılay, AYBÜ Teknoloji Transfer Ofisi ve Tiran New York Üniversitesi ortaklığında 6-7-8 Aralık 2024 tarihlerinde düzenlenen I. Uluslararası İnsani Yardım Sempozyumu'nda (ULİYAS) sunulan "İnsani Yardım Lojistiğinin Etkinliğinin Ekonomik Belirleyicilerinin Analizi" başlıklı bildiriden geliştirilmiştir.

birbirine bağlı kurumsal ve operasyonel varlıklar ağı şeklinde tanımlanabilir (ALNAP, 2015: 18). Kembro vd. (2023), araştırmalarında insani yardım lojistiği kavramını geniş bir şekilde analiz ederek, bu kavramı hayat kurtarmak ve etkilenen nüfusların acılarını hafifletmek amacıyla insani bir krize hazırlık, müdahale ve toparlanmaya odaklanan lojistik ve tedarik zinciri yönetimi olarak özetlemişlerdir.

İnsani yardım lojistik tedarik zinciri yönetimi dört aşamaya odaklanmaktadır: (1) azaltma, (2) hazırlık, (3) müdahale ve (4) yeniden yapılandırma (Negi, 2022). Bu kısımda insani yardım opereasyonlarını konu alan ampirik çalışmalar incelenmiştir. Beamon ve Balcik (2008), araştırmalarında yardım zincirindeki performans ölçümünü ticari tedarik zincirindeki performans ölçümü ile karşılaştırmak, insani yardım zinciri açısından performans ölçütleri geliştirmek ve yardım zinciri için bir performans ölçüm çerçevesi sunmuştur. Costa vd. (2012), saha personelinden elde edilen verileri kullanılarak büyük uluslararası felakette acil yardımların dağıtımında benimsenen lojistik prosedürler incelenmiştir. Araştırmacılar, insani operasyonlarda tedarik zinciri dağıtım süreci temel yönergeler belirlemiş ve benzer durumlarda farklı modellerin geliştirilmesini destekleyeceğini göstermişlerdir. Çelik vd. (2012), OR/MS'nin bir alt alanı olan insani lojistiğin tasarımı, liman simülasyonu, sevkiyat planlaması ve bakım gibi dört uygulama alanın tanıtıldığı çalışmalarında bu tür sorunların çözümü ile ilgili prosedürlere dair fikirler ileri sürülmüş ve "Milenyum Kalkınma Hedefleri "doğrultusunda insani lojistik konusunda daha fazla araştırma ihtiyacına dikkat çekilmiştir. Starr ve Wassenhove (2014) tedarik dağıtımını ve veri vönetimini iyilestirmek için bir BT aracının kullanımını isbirlikci oyun teorisi modeli açıkladıkları çalışmalarında insani uygulamalarda teknolojinin faydaları, bunların uygulanmadaki engeller ve BT araçlarıyla iş birliğini kolaylaştırmaya vurgu yapmışlardır.

Stoddard vd. (2017), ABD Dış Afet Yardım Ofisi (OFDA) tarafından insani müdahalede uluslararası fonlamaların verimliliği tanımlamak, ölcmek ve bağıscıların karar alma süreçlerini inceledikleri araştırmalarında birincil finansmanın etkili olmadığı, orantısız gereksinimlerin verimliliği engellediği ve hibelerde aracı kurumların tutarsız olduğu soncuna ulaşılmıştır. Kim ve Lee (2018), Güney Kore için 22 insani yardım kuruluşunun verimliliğini veri zarflama analizi yöntemini kullanarak incelemiştir. Araştırmacılar, 22 kuruluştan 15'inin program verimliliğinde, 15 kuruluştan 7'sinin ise kaynak yaratma ve de toplamda, dört kuruluşun hem programda hem de kaynak yaratma verimliliğinde verimli olduğunu göstermiştir. Alda ve Cuesta (2019), 2010-2016 döneminde 106 ülkeyi kapsayan çalışmalarında ülkelerin, en iyi performans gösterenlere göre yardım verimliliklerini ortalama %20 ile %50 arasında artırabileceklerini göstermiştir. Baki (2020) savaşlarda performans ölçümü için bütünleşik bir performans değerlendirme yaklaşımı inceledikleri çalışmalarında performans ölçümünde en önemli boyutun müşteri ve hizmet kalitesi olduğu ilişkin geniş bir bilgi durumunu göstermiştir. Baki ve Abuasad (2020), insani tedarik zinciri performansının dengeli puan kartı-dematel yaklasımına göre değerlendirdikleri calısmalarında savaş bağlamında insani yardım tedarik zinciri için performans ölçümünde en önemli boyutun müşteri (alıcı) olduğunu bulmuştur. Akben ve Taşdoğan (2021), Türkiye'de faaliyet gösteren yerli ve yabancı menşeili sivil toplum kuruluşları üzerinden verimlilik, etkinlik ve lojistik performans analizi yaptıkları araştırmalarında verimlilik performansının lojistik performans üzerinde anlamlı ve pozitif, etkinlik performansının lojistik performans üzerindeki etkisinin anlamlı ve negatif olduğunu tespit etmiştir. Klumpp ve Loske (2021), 2002-2015 döneminde 34 az gelişmiş ülkeyi kapsayan arastırmalarında insani yardım operasyonlarının etkinliğini veri zarflama, Malmquist regresyon tekniklerini kullanarak analiz etmiştir. Araştırmacılar insani yardım operasyonlarının verimliliği üzerinde kişi başına gelir, doğumda beklenen yaşam süresi ve sağlık harcamalarının pozitif, kırsal nüfus oranın ise negative etkili olduğunu tahmin etmiştir. Jusoh vd. (2022), Malezya'daki insani yardım kuruluşlarını olasılık örnekleme tekniği ve kavramsal modeli doğrulamak için PLS-SEM analizi kullanarak insan kaynakları yönetiminin insani yardım operasyonları performansı üzerindeki etkisini inceledikleri çalışmalarında kurumsal performans, performans yönetimi ve çalışan değerlendirmesi arasında sağlam bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Corbett vd. (2022), Ticari tedarik zinciri yönetiminde geniş bir yelpazede ters lojistik (RL) uygulamaları bağlamında insani lojistik (HL) sektröünde yönelik zorlukları ve fırsatları inceledikleri calısmalarında literatürün kapsamlı bir incelenmis ve bu bağlamdaki uygulamalara dair nasıl uygulanabileceğine dair önerilerde bulunmuşlardır.

Nunes ve Pereira (2022), insani operasyonların entelektüel yapısını belirlemek amacıyla VOS görüntüleyici yazılımını kullanarak bibliyometrik haritalama tekniklerine dayalı bir literatür taraması yapmışlardır. Çalışmalarında haritalanan literatür sayesinde araştırmacılar için daha fazla rehber görevi olacağı anlaşılmıştır. Rodríguez-Espíndola vd. (2023), insani optimizasyon modellerinin tasarımının farklı yönleri inceledikleri çalışmalarında insani lojistik modellerin uygulanmasına ilişkin önermeler tartışılmıştır. Akan vd. (2024), COVID-19 öncesi ve sonrasında insani yardım lojistiğinin performansını inceledikleri çalışmalarında insani yardım tedarik zinciri sürecindeki STK'lar için teslimat yerine getirme ve kaynak bulma döngü sürelerinin önemli olduğunu göstermiştir. Vhikai vd. (2024), Zimbabve için 286 katılımcı üzerinden insani yardım lojistik operasyonlarının verimliliği ile dijitalleşme arasındaki ilişkiyi analiz ettikleri araştırmalarında barkod okuyucular ve izleme çözümleri gibi dijitalleştirilmiş tedarik zinciri yönetim sistemlerinin entegrasyonun, gelişmiş bilgi yönetimi ve koordinasyonunu teşvik etmede çok önemli bir rol oynadığını göstermiştir.

Bu araştırmada seçilmiş ülkelerde insani yardım operasyonlarının etkinlik ve verimlilik düzeylerinin tespit edilerek, mevcut ampirik literatüre katkı sağlanması amaçlanmıştır. Aynı zamanda örneklem ülkeleri üzerinden az gelişmiş ülkelerde kalkınma süreçlerinin insani yardım operasyonlarının etkinliği üzerindeki etkileri ortaya konulması hedeflenmiştir.

3. Veri ve Ekonometrik Yöntem

3.1. Veri

Bu araştırmada az gelişmiş ülkeleri temsil eden 20 ülke² için 2014-2019 döneminde seçilmiş girdi ve çıktı değişkenleri üzerinden insani yardım lojistiğinin etkinliği (İYE) veri zarflama analizi (VZA) yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Araştırma değişkenleri Tablo 2'de sunulmuştur. Araştırmada girdi parametrelerini HIV ile yaşayan yetişkinler ve çocuklar, toplam nüfus ve kişi başına düşen sağlık harcamaları oluşturmuştur. Çıktı birimlerini Antiretroviral tedavi ile tedavi edilen HIV'li kişiler, doğumda beklenen yaşam süresi, en azından (asgari düzeyde) temel içme suyu ve sanitasyon hizmetlerinden yararlanan toplam nüfus oluşturmuştur (Klumpp ve Loske, 2021). Araştırmanın ikinci amacını seçili ekonomik değişkenlerin İYE üzerindeki etkilerini analiz etmek oluşturmuştur. Çalışmada seçilen ekonomik değişkenler kişi başına düşen reel GSYH, enflasyon, brüt sabit sermaye birikimi ve nüfus oranıdır. Kişi başına düşen GSYH bir ülkenin ekonomik kalkınma ve toplumsal refah düzeyini ortaya koyan standart bir göstergedir. Enflasyon ise bir ülkedeki fiyatlar genel seviyesindeki sürekli artışları göstermesinin yanında ekonomik istikrarı yansıtan anahtar değişkenlerden birisidir. Modelde kullanılan diğer bir değişken olan brüt sabit sermaye birikimi ise bir ülkede yapılan yatırımların oranını vermektedir. Dolayısıyla kalkınmanın temel göstergelerindendir.

Tablo 1. Arastırma Ülkeleri

Bangladesh	Honduras	Rwanda
Benin	Kenya	Senegal
Bhutan	Kyrgyz Republic	Uganda
Burkina Faso	Madagascar	Zimbabwe
Burundi	Mali	
Cambodia	Nepal	
Ghana	Nicaragua	
Haiti	Niger	

 $^{^2}$ Araştırma ülkeleri seçilirken Uluslararası Para Fonun (IMF, 2023) ülke sınıflandırması göz önünde bulundurulmuştur.

Tablo 2. Araştırma Değişkeni

Girdi Değişkeni	Açıklama	Türü	Veri Kaynağı
HIV	Yetişkinlerde (15+) ve	Düzey değeri alınmıştır	Dünya
	çocuklarda HIV ile yeni		Bankası
POP	enfekte olmuş kişiler Toplam nüfus	Düzey değeri alınmıştır.	Dünya
rur	Topiam nutus	Duzey degeri amımıştır.	Bankası
HEALTH	Kişi başına düşen toplam	GSYH'ye oranı alınmıştır.	Dünya
	sağlık harcamaları	<i>y</i>	Bankası
Çıktı Değişkeni			
LIFE	Doğumda beklenen yaşam	Düzey değeri alınmıştır.	Dünya
	süresi		Bankası
DRINKING	En azından (asgari düzeyde)	Nüfusun yüzdesi	Dünya
	temel içme suyu hizmetlerini kullanan kişiler	alınmıştır.	Bankası
SANITATION	En azından (asgari düzeyde)	Nüfusun yüzdesi	Dünya
	temel temizlik hizmetlerini kullanan kişiler	alınmıştır.	Bankası
ANTIRET	Antiretroviral tedavi kapsamı	HIV'li kişilerin yüzdesi	Dünya
	(HIV ile yaşayan kişilerin yüzdesi)	alınmıştır.	Bankası
Kalkınma			
Değişkeni			
LnGDP	Kişi başına düşen reel GSYH	Doğal logaritması	Dünya
	_	alınmıştır	Bankası
INF	Enflasyon	Yıllık yüzde değişim	Dünya
**	5 1 1	alınmıştır.	Bankası
K	Brüt sabit sermaye birikimi	GSYH'ye oranı alınmıştır.	Dünya
LnPOP	Toplam nüfus	Doğal logaritması	Bankası Dünya
LIIF UF	Topiani nuius	alınmıştır.	Bankası
İYE	İnsani yardım lojistiğinin	Veri zarflama analizi	Dalikasi
1111	etkinliği	sonucu elde edilen	
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Etkinlik değeridir.	
		Lammin deferrant.	

3.2. Ekonometrik Yöntem

Araştırma çerçevesinde İYE çıktı temelli VZA yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir. VZA, cok fazla girdi ve çıktı faktörünün analiz edilmesi sonucu karar verme birimlerinin (DMU) etkinliğini ortaya koyan doğrusal bir programlama yöntemidir. VZA, karar birimlerinin (ülke, firma, kurum vb.) kaynaklarını etkin bir şekilde kullanıp kullanmadıklarını ölçüp, değerlendirmelerine ve bu doğrultuda maksimum çıktıyı elde edebilmeleri hususunda iyilestirme (geliştirme) alanlarını tespit etmelerine imkan tanımaktadır. VZA yöntemi uygulanırken etkinlik sınırı "1" olarak belirlenmekte, etkinlik skorlarının bire eşit olması hedeflenen etkinliği, birin altında olması etkin olmadığını (maksimum çıktının sağlanmadığını) göstermektedir. Araştırmanın ekonometrik yöntemleri belirlenirken Klumpp ve Loske'nin (2021) çalışması esas alınmıştır. Araştırmanın sonraki asamasında ise İYE'nin toplam faktör verimliliği Malmquist toplam faktör verimlilik endeksi (MI) kullanılarak hesaplanmıştır. Malmquist (1953) tarafından önerilen bu endeks daha sonraki araştırmacılar tarafından parametrik olmayan çerçevede çalışılarak, geliştirilmiştir (Tone, 2004, s.203). MI değerinin 1'den büyük olması (MI>1) toplam faktör verimliliğindeki artışa, 1'den küçük olması (MI<1) ise toplam faktör verimliliğinde azalışa işaret etmektedir. MI değerinin 1'e eşit olması (MI=1), toplam faktör verimliliğinin sabit oluğunu göstermektedir. Araştırmanın üçüncü aşamasında az gelişmiş ülkelerdeki ekonomik kalkınmanın İYE üzerindeki etkiniliği panel veri analizi yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda

kurulan ve değişkenler arasındaki panel veri ilişkisini gösteren modelin doğrusal gösterimi aşağıdaki gibidir:

$$IYE_{it} = \alpha_0 + \beta_1 LnGDP_{it} + \beta_2 INF_{it} + \beta_3 K_{it} + \beta_4 LnPOP_{it} + \varepsilon_{it}$$
(1)

Burada "i ve t" panel veri modelinin birim ve zaman boyutunu temsil etmektedir. " α ve β " sabit eğim ve katsayı parametrelerini, " ϵ " hata terimini göstermektedir. İYE, LnGDP, INF, K ve LnPOP sırasıyla; insani yardım lojistiğinin etkinliğini, ekonomik büyüme, enflasyon, fiziksel sermaye stoku ve nüfusu temsil etmektedir. Araştırma kapsamında İYE ve açıklayıcı değişkenler arasındaki panel regresyon ilişkisi sabit etkili Arellano (1993), Froot (1989) ve Rogers (1993) tahmincisi (FE-AFR) kullanılarak tahmin edilmiştir.

4. Ampirik Bulguları

Bu kısımda uygulanan analizler sonucu elde edilen bulgular alt başlıklar halinde incelenmiştir.

4.1. Tanımlayıcı ve Korelasyon Analizi

Araştırmada kullanılan girdi/çıktı ve diğer Kalkınma göstergelerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler Tablo 3 ve Tablo 4'de verilmistir. Arastırma ülkelerinde HIV'li veni enfekte olmus kişi sayısı 10283 iken maksimum 69000, minimum ise 100 kişi olmuştur. Bu ülkelerde ortalama nüfus 25 milyon 301 bin iken, maksimum ve minimum nüfus oranları 166 milyon ve 736 bin kisi olarak hesaplanmıştır. Kişi başına düşen ortalama sağlık harcaması 65.868 Dolar, maksimum ve minimum ise 184.039 ve 15.887 ABD Dolarıdır. Çıktı değişkenleri incelendiğinde HIV'li olup antiretroviral tedavi kapsamındaki ortalama kişi savısı 48 kişi iken, bu serinin maksimum ve minimum değerleri 85 ve üç kişi olarak hesaplanmıştır. Örneklemi kapsayan ülkelerde doğumda beklenen yasam süresi ortalama 65 yıldır. Bu oran gelismis ülkelere nazaran son derece düsüktür. Bu serinin maksimum ve minimum değerleri 74.054 ve 57.900 yıl olarak bulunmuştur. Bu ülkelerde temiz suya erişen nüfus oranı %71.519, sanitasyon hizmetlerine ulaşabilen kişi oranı ise %45.781 olarak hesaplanmıştır. Bu bakımdan ortalama olarak araştırma ülkelerindeki nüfusun yarısından fazlasının sanitasyon hizmetelerine ulaşamadığı söylenebilir. Temiz suya erisen nüfus maksimum %98.872 iken minimum %45.394 (bazı ülkelerde nüfusun yarısından fazlasının temiz suya erişimi kısıtlıdır) olarak tespit edilmiştir. Sanitasyon hizmetlerine ulaşabilen nüfus oranı maksimum %97.777 iken minimum %10.587'dir. Bu bakımdan Madagaskar ve Nijer'de nüfusun %90'nına yakının asgari sağlık koşullarından mahrum kaldığı ifade edilebilir. Girdi/Çıktı değişkenleri incelenirken ilk olarak aralarındaki korelasyon ilişkisi göz önünde bulundurulmustur (Tablo 3). Korelasyon analizi sonucları seriler arasındaki korelasyon düzeyinin makul sevİYElerde (r≤0.800) olduğunu göstermiştir.

Tablo 3. Girdi/Çıktı Değişkenleri Tanımlayıcı İstatistikler

	Girdi D	eğişkeni			Çıktı l	Değişkeni	
	HIV	POP	HEALTH	ANTIRET	LIFE	DRINKING	SANITATI ON
Ortalama	10283.75	25301724	65.868	48.083	65.463	71.519	45.781
Ortanca	2500.000	15496216	52.271	48.000	64.297	68.514	45.271
Max.	69000.00	1.66E+08	184.039	85.000	74.054	98.872	97.777
Min.	100.000	736357.0	15.887	3.000	57.900	45.394	10.587
Std. S.	16688.22	33226324	42.923	20.239	4.793	16.457	24.202
Skewness	2.099596	3.393618	1.291	-0.198	0.219	0.093	0.329
Kurtosis	6.401439	14.146	3.937	2.367	1.654	1.774	2.107
Jarque-	146.0150	851.55	37.754	2.789	10.021	7.682	6.150
Bera							
Prob.	0.000	0.000	0.000	0.247	0.006	0.021	0.046

Gözlem	120	120	120	120	120	120	120

Tablo 4. Kalkınma Göstergeleri Tanımlayıcı İstatistikler

	LnGDP	LnPOP	К	INF
Ortalama	6.985	16.570	24.067	6.316
Ortanca	7.0697	16.556	22.990	3.738
Max.	8.145	18.924	57.838	255.305
Min.	5.598	13.509	8.984	-3.233
Std. S.	0.571	1.012	9.143	23.311
Skewness	-0.416	-0.705	1.568	10.278
Kurtosis	2.914	5.749	7.046	110.284
Jarque-Bera	3.499	47.767	131.063	59662.27
Prob.	0.173	0.000	0.000	0.000
Gözlem	120	120	120	120

Tablo 5. Pearson Korelasyon Analizi

	HIV	POP	HEALTH	ANTIRET	LIFE	DRINKIN G	SANITATI ON
HIV	1.000						
POP_TOT	0.106	1.000					
HEALTH	-0.050	-0.242	1.000				
ANTIRET	0.308	-0.268	0.099	1.000			
LIFE	-0.426	0.140	0.619	-0.178	1.000		
DRINKING	-0.387	0.200	0.512	-0.278	0.732	1.000	
SANITATION	-0.401	-0.137	0.582	0.08	0.777	0.722	1.000

Araştırmanın sonraki aşamasında az gelişmiş ülkelerde İYE'nin tespit edilmesi amacıyla VZA analizi uygulanmış, bu değişkenin toplam faktör verimliliği dönemsel zaman aralığı göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır.

4.2. VZA ve Malmquist Endeksi

Araştırma kapsamında 20 az gelişmiş ülke için İYE hesaplanmıştır. Tablo 6'da ortalama, maksimum ve minimum İYE hesaplamaları verilmiştir. Buna göre 2014-2019 döneminde insani yardımlar Bangladeş, Butan, Burundi, Kırgızistan ve Nepal için etkin bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Buna karşın diğer ülkeler için etkin olmadığı tespit edilmiştir. Diğer taraftan Burkina Faso, Haiti, Madagaskar, Mali, Nikaragua, Uganda ve Zimbabve'de İYE'de iyileşme gözlenirken, Gana, Nijer, Ruanda, Kenya, Kamboçya ve Senegal için azalmıştır. Araştırma ülkelerinde İYE'nin dönemsel toplam faktör verimiliğini tespit edebilmek amacıyla MI hesaplanmıştır. MI, zaman içindeki verimlilik değişimini değerlendirmek amacıyla kullanılmaktadır (Tone, 2004: 203). MI sonuçları Tablo 7'de gösterilmiştir. Sonuçlar, 2018-2019 döneminde araştırma ülkelerinin çoğunda toplam faktör verimliliğinin arttığını, buna karşılık Kamboçya, Gana ve Kenya için azaldığını göstermiştir.

Tablo 6. VZA Pencere Analizi

Ülke	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ortalama	Min	Max	Std. Sapma
D 1 1	4	4		4	4		4			
Bangladeș	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.000
Benin	0.871	0.934	0.922	0.929	0.851	0.945	0.909	0.851	0.945	0.035
Butan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.000
Burkina	0.684	0.666	0.562	0.582	0.614	0.645	0.626	0.562	0.684	0.044
Faso										

Burundi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.000
Kamboçya	1	1	1	1	0.908	0.828	0.956	0.828	1	0.066
Gana	0.423	0.429	0.467	0.45	0.429	0.424	0.437	0.423	0.467	0.016
Haiti	0.662	0.67	0.719	0.775	0.726	0.815	0.728	0.662	0.815	0.054
Honduras	0.907	0.832	0.734	0.715	0.606	0.623	0.736	0.606	0.907	0.107
Kenya	0.349	0.345	0.313	0.353	0.279	0.273	0.319	0.273	0.353	0.033
Kırgızistan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.000
Madagaskar	0.864	0.852	0.827	0.864	0.94	1	0.891	0.827	1	0.060
Mali	0.685	0.752	0.841	0.848	0.763	0.893	0.797	0.685	0.893	0.070
Nepal	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0.000
Nikaragua	0.599	0.58	0.555	0.547	0.553	0.627	0.577	0.547	0.627	0.029
Nijer	1	1	1	1	0.968	0.971	0.990	0.968	1	0.014
Ruanda	1	1	0.981	0.958	0.91	0.925	0.962	0.91	1	0.035
Senegal	0.879	0.988	0.89	0.835	0.789	0.839	0.870	0.789	0.988	0.062
Uganda	0.491	0.547	0.521	0.684	0.632	0.704	0.597	0.491	0.704	0.081
Zimbabve	0.672	0.678	0.652	0.69	0.61	0.77	0.679	0.61	0.77	0.048

Tablo 7. Toplam Faktör Verimlilik Değişimi (Malmquist Endeksi)

Ülke	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Bangladeş	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Benin	1.072	0.987	1.008	0.916	1.110
Butan	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Burkina	0.974	0.844	1.036	1.055	1.050
Faso					
Burundi	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Kamboçya	1.000	1.000	1.000	0.908	0.912
Gana	1.014	1.089	0.964	0.953	0.988
Haiti	1.012	1.073	1.078	0.937	1.123
Honduras	0.917	0.882	0.974	0.848	1.028
Kenya	0.989	0.907	1.128	0.790	0.978
Kırgızistan	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Madagaskar	0.986	0.971	1.045	1.088	1.064
Mali	1.098	1.118	1.008	0.900	1.170
Nepal	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Nikaragua	0.968	0.957	0.986	1.011	1.134
Nijer	1.000	1.000	1.000	0.968	1.003
Ruanda	1.000	0.981	0.977	0.950	1.016
Senegal	1.124	0.901	0.938	0.945	1.063
Uganda	1.114	0.952	1.313	0.924	1.114
Zimbabve	1.009	0.962	1.058	0.884	1.262

Araştırmanın sonraki aşamasında az gelişmiş ülkelerde ekonomik kalkınmanın insani operasyonların etkinliği üzerindeki etkileri FE-AFR yöntemi kullanılarak tahmin edilmiştir.

4.3. FE-AFR Regresyon Analizi

FE-AFR tahmincisi otokorelasyon ve heteroskedastisitenin varlığında son derece sağlam ve güvenilir sonuçlar üretmektedir. Tahmin sonuçları Tablo 8'de gösterilmiştir. Ekonomik büyümenin İYE üzerindeki etkisi negatiftir. Bu bakımdan az gelişmiş ülkelerde ekonomik kalkınmanın artmasının insani yardım operasyonların etkinliğini zayıfllattığı tespit edilmiştir. Buna karşın enflasyonun İYE üzerindeki etkisi pozitif bulunmuştur. Enflasyonun yükselmesi bu ülkelerde insani operasyonların etkinliğini arttırmıştır. Diğer değişkenlerin İYE üzerindeki etkisi istatistiki açıdan anlamsız çıkmıştır. Modelin bir bütün olarak anlamlı olup olmadığını gösteren F testi istatistiğinin Prob değeri anlamlı bulunmuştur (p≤0.01). Pesaran testi Prob değeri ise tahmin edilen modelde yatay kesit bağımlılığı (YKB) problem olmadığını ortaya koymuştur (p>0.05). Hausman testi kikare değeri sabit etkili modelin tesadüfi etkilere kıyasla daha etkin olduğunu

göstermiştir.

Tablo 8. FE-AFR Analizi

İYE Bağımlı değişkendir.				
	Katsayısı	Robust Std.	t-İstatistik	Prob.
		Hata		
LnGDP	-0.379	0.161	-2.34	0.030**
K	-0.0006	0.001	-0.35	0.731
LnPOP	0.337	0.277	1.22	0.238
INF	0.0002	0.000	2.76	0.013***
С	-2.124	3.984	-0.53	0.600
ÜLKE	20			
GÖZLEM	120			
F	87.25			
PROB.	0.000***			
FBİRİM	59.14 (0.000)			
HAUSMAN (χ²)	12.46			
PROB.	0.006			
D. WALD TESTİ	1.1E+06			
	(0.000)			
BALTAGI-WU LBI	1.467			
DURBIN-WATSON	0.937			
PESARAN CD	0.893 (0.372)			

^{***, **} ve *. p≤0.01, p≤0.05 ve p≤0.10 düzeyinde anlamlılığı temsil etmektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Bu araştırma az gelişmiş ülkelerde insani yardım operasyonlarının etkinliği ve verimliliği üzerine odaklanmıştır. Bu kapsamda seçilen 20 ülke incelendiğinde genel olarak kişi başına düşen ortalama sağlık harcamalarının 65 Dolar, doğumda beklenen yaşam süresinin ortalama 65 yıl olduğu tespit edilmiştir. İstatistiksel sonuçlar bu ülkelerde temiz suya erişen nüfus oranın ortalama %71.519, sanitasyon hizmetlerine ulaşabilen kişinin nüfusa oranın ise yalnızca %45.781 olduğunu göstermistir. Bu bakımdan arastırma ülkelerinde insanların temel sağlık, alt yapı hizmetlerine erismede sıkıntı yasadıkları ve yasam kalitesinin gelismis ülkelere kıyasla düsük olduğu söylenebilir. Özellikle Madagaskar ve Nijer'de nüfusun %90'nına yakının asgari sağlık koşullarından mahrum kaldığı görülmektedir. Bu bakımdan seçilen ülkelere dönük insani yardım operasyonlarının etkinliğinin ve verimliliğinin ortaya konulması, yeni stratejiler belirlenmesi ve yardım faaliyetlerinin başarısı açısından kritik bir öneme sahiptir. Aynı zamanda bu ülkelerde yasayan insanların asgari yasam kosullarının iyilestirilmesine katkı sağlayacaktır. Arastırma çerçevesinde ilk olarak seçilmiş 20 ülkeye yapılan insani yardım operasvonlarının etkinliği ölçülmüştür. VZA sonuçları 2014-2019 döneminde insani yardım operasyonlarının Banglades, Butan, Burundi, Kırgızistan ve Nepal için etkin olduğunu, diğer ülkeler için ise etkin olmadığını göstermiştir. Sonuçlar Burkina Faso, Haiti, Madagaskar, Mali, Nikaragua, Uganda ve Zimbabve'de insani yardım operasyonlarında iyilesme kaydedildiğini, Gana, Nijer, Ruanda, Kenya, Kambocya ve Senegal için etkinliğin zayıfladığını ortaya koymuştur. Bulgular bu bakımdan az gelişmiş ülkelerde insani yardım operasyonlarının etkiniliğini konu alan ampirik literatüre katkı sağlamıştır. Çalışmanın sonraki aşamasında araştırma ülkelerine yapılan insani yardımların verimiliği analiz edilmişitr. MI sonuçları 2018-2019 döneminde araştırma ülkelerinin çoğunda toplam faktör verimliliğinin arttığını, buna karsılık Kambocya, Gana ve Kenya için azaldığını göstermiştir. Sonuçlar, uluslararası insani yardım operasyonu ve stratejilerini esas alan politikaların bu operasyonların etkinliğini ve verimliliğini göz önünde bulundurmalarının önemli olduğunu göstermiştir. Bu çerçevede insani yardım operasyonlarının verimli ve etkin olduğu ülkeler ile karşılaştırma yapılarak yeni stratejiler belirlenebilir. İvilestirme alanlarının saptanması yoluyla insani yardım operasyonlarının etkinliği ve başarısı arttırılabilir. Araştırmanın üçüncü aşamasında seçilmiş ekonomik değişkenlerin insani yardım

operasyonlarının etkinliği üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Tahmin sonuçları ekonomik büyümenin İYE'yi negatif etkilediğini göstermiştir. Bu bakımdan az gelişmiş ülkelerde ekonomik kalkınmanın artmasının insani operasyonların etkinliğini zayıfllattığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda ileride yapılacak araştırmalar kalkınma ve uluslararası insani yardım politikaları arasındaki bağlantı ve eş güdümü ortaya koyması bakımından kritik öneme sahiptir. Buna karşın enflasyonun İYE üzerindeki etkisi pozitiftir. Enflasyonun yükselmesi bu ülkelerde insani operasyonların etkinliğini arttırmıştır. Bu ülkeler için fiziksel sermaye yatırımları ve nüfus ile İYE arasında istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki saptanmamıştır.

Kaynakça

- Argollo da Costa, S., Campos, V., & Bandeira, R. (2012). 5th meeting of the EURO Working Group on Transportation Supply Chains in Humanitarian Operations: Cases and Analysis. Procedia Social and Behavioral Sciences, 54, 598-607. DOI: 10.1016/j.sbspro.2012.09.777
- Akan, E., Baştuğ, S., Kiraci, K., & Lai, K. (2024). The humanitarian logistics performance measurement model: A case study of COVID-19. Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin. Scientific Journals of the Maritime University of Szczecin, 78(150), 56-78. DOI: 10.17402/607
- Akben, İ., & Taşdoğan, O. (2021). İnsanı Yardım Kuruluşlarının, Verimlilik, Etkinlik ve Lojistik Performans Değerlendirmesi. Journal of Transportation and Logistics, 61(1), 2-16. DOI: https://doi.org/10.26650/JTL.2021.910435
- Alda, E., & Cuesta, J. (2019). Measuring the efficiency of humanitarian aid. Economics Letters, 183(108618), 2-4. DOI: https://doi.org/10.1016/j.econlet.2019.108618
- ALNAP (2015). The state of the humanitarian system. ALNAP Study. London: ALNAP/ODI.
- Arellano, M. (1987). Computing robust standard errors for within-group estimators. Oxford Bulletin of Economics and Statistics, 49, 431-434. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1468-0084.1987.mp49004006.x
- Baki, B., & Abuasad, N. (2020). The evaluation of humanitarian supply chain performance based on Balanced Scorecard-DEMATEL approach. The Journal of Operations Research, Statistics, Econometrics and Management Information Systems, 8(2), 163-180. DOI: 10.17093/alphanumeric.736730
- Baki, B. (2020). The Evaluation of Humanitarian Supply Chain Performance Based On Balanced Scorecard-DEMATEL Approach. alphanumeric journal., 8(2), 164-180. DOI: 10.17093/alphanumeric.736730
- Beamon, B., & Balcik, B. (2008). Performance measurement in humanitarian relief chains. International Journal of Public Sector Management, 21(1), 4-25. DOI 10.1108/09513550810846087
- Corbett, C., Pedraza-Martinez, A., & Wassenhove, L. (2022). Sustainable humanitarian operations: An integrated perspective. Prod Oper Manag, 31, 4393–4406. DOI: 10.1111/poms.13848
- Da Costa, S., Campos, V., & Bandeira, R. (2012). Supply Chains in Humanitarian Operations: Cases and Analysis. Procedia Social and Behavioral Sciences, 54, 598-607. DOI: https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.777
- Froot, K. (1989). (). Consistent covariance matrix estimation with cross-sectional dependence and heteroskedasticity in financial data. The Journal of Financial and Quantitative Analysis, 24(3), 333-355. DOI: https://doi.org/10.2307/2330815

- Hausman, J. (1978). Specification tests in econometrics. Econometrica, 46, Econometrica. DOI: https://doi.org/10.2307/1913827
- IMF (2023). Fiscal monitor: on the path to policy normalization. Washington, DC: IMF, April.
- Jusoh, M., Hassan, N., Hassan, M., & Hashim, H. (2022). Human resource management and humanitarian operations performance: A case study of humanitarian organizations in Malaysia. Interdisciplinary. Journal of Information, Knowledge, and Management, 17, 235-258. DOI: https://doi.org/10.28945/49
- Johnson, B., Keskinocak, P., Lorca, A., Pekgun, P., & Swann, J. (2012). M. Celik, O. Ergun, Humanitarian Logistics. In INFORMS TutORials in Operations Research, 3(5), 18-49. DOI: https://doi.org/10.1287/educ.1120.0100.
- Kembro, J., Kunz, N., Frennesson, L., & Vega, D. (2023). Revisiting the definition of humanitarian logistics. J Bus Logist., 45:e12376. DOI: https://doi.org/10.1111/jbl.12376
- Kim, H., & Lee, C. (2018). Efficiency analysis for nonprofit organizations using DEA- focused on humanitarian assistance organizations in South Korea. Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship, 12(2), 165-180. DOI: 10.1108/APJIE-04-2018-0018
- Klumpp, M., & Loske, D. (2021). Long-term economic sustainability of humanitarian logistics-a multi-level and time-series data envelopment analysis. International Journal of Environmental Research and Public Health, 18(2219), 2-19. DOI: https://doi.org/10.3390/ijerp
- Kovacs, G., & Spens, K. (2007). Humanitarian logistics in disaster relief operations. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 37(2), 99-114. DOI: 10.1108/09600030710734820
- Malmquist, S. (1953). Index Numbers and Indifference Curves. Trabajos de Estatistica, 4, 209-242. DOI: https://doi.org/10.1007/BF03006863
- Negi, S. (2022). Humanitarian logistics challenges in disaster relief operations: A humanitarian organisations' perspective. Journal of Transport and Supply Chain Management, 16(0), a691. DOI: https://doi.org/10.4102/jtscm.v16i0.691
- Nikbakhsh, E., & Farahani, R. Z. (2011). 15 Humanitarian Logistics Planning in Disaster Relief Operations, Editor(s): Reza Zanjirani Farahani, Shabnam Rezapour, Laleh Kardar, Logistics Operations and Management, 291-332. DOI: https://doi.org/10.1016/B978-0-12-385202-1.00015-3.
- Nunes, R., & Pereira, S. (2022). Intellectual structure and trends in the humanitarian operations field. Annals of Operations Research, 319, 1099-1157. DOI: https://doi.org/10.1007/s10479-021-04022-2
- Starr, M., & Wassenhove, L. (2014). Introduction to the Special Issue on Humanitarian Operations and Crisis Management. Production and Operations Management., 232(6), 925–937. DOI: 10.1111/poms.12227
- Stoddard, A., Poole, L., Taylor, G., King, B., Jillani, S., & Potter, A. (2017). Efficiency and Inefficiency in Humanitarian Financing. United States Agency for International Development (USAID).
- Pesaran, M. (2004). General diagnostic tests for cross section dependence in panels. Cambridge: Working Papers.
- Rodríguez-Espíndola, O., Ahmadi, H., Gastélum-Chavira, D., Ahumada-Valenzuela, O., Chowdhury, S., Dey, P., & Albores , P. (2023). Humanitarian logistics optimization models: An

- investigation of decision-maker involvement and directions to promote implementation. Socio-Economic Planning Sciences, 89 (101669), 2-26. DOI: https://doi.org/10.1016/j.seps.2023.101669
- Rogers, W. (1993). Regression standard errors in clustered samples. Stata Technical Bulletin, 3, 19-23.
- The UN Refugee Agency. (2024). Syria emergency. https://www.unhcr.org/uk/emergencies/syria-emergency adresinden alındı
- Tone, K. (2004). Malmquist productivity index. In: Cooper, W.W., Seiford, L.M., Zhu, J. (eds)
  Handbook on Data Envelopment Analysis. International Series in Operations Research &
  Management Science, 71. Springer, Boston, MA. DOI: https://doi.org/10.1007/1-4020-7798-X_8
- Vhikai, R., Mugoni, E., Mataka, A., & Saruchera, F. (23024). Digitalisation and efficient humanitarian logistical operations in Zimbabwe. Cogent Social Sciences, 10 (1), 2321725. DOI: https://doi.org/10.1080/23311886.2024.2321725
- World Bank. (2024). How four logistics companies stepped up relief efforts in humanitarian crises. https://www.weforum.org/impact/how-humanitarian-logistics-partners-have-stepped-up-delivery-amid-multiple-crises/adresinden alındı
- World Economic Forum. (2024). World Development Indicators. https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators adresinden alındı.

Cilt 8, Sayı 2 - Volume 8, Number 2

Murat Kaçer*

* Dr. Araştırma Görevlisi; Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; muratkacer@aybu.edu.tr; 0000-0001-6076-3403.

Understanding Islam Nusantara: Principles, Features and Challenges

Established in 1926, Nahdlatul Ulama (NU) is Indonesia's largest and most influential Islamic organization. NU introduced the concept of Islam Nusantara in 2015, emphasizing a spiritually enriched Islam in Indonesia that promotes character, cultural diversity, and universal love while rejecting extremist interpretations. Islam Nusantara advocates for a pluralistic approach, embracing diversity, rejecting authoritarian views, and aligning with core Islamic teachings. It encourages peaceful coexistence with followers of other religions, rejects extremism, and adheres to Sunni Islam principles. This article aims to analyze the concept of Islam Nusantara from diverse viewpoints, conducting a thorough examination of its principles, essential features, and distinctive characteristics. Additionally, it addresses the primary criticisms and challenges associated with it.

Keywords: Indonesia, Nahdlatul Ulama, Islam Nusantara, Nusantara.

Nusantara İslam'ını Anlamak: İlkeler, Özellikler ve Sorunlar

1926 yılında kurulan Nahdlatul Ulama (NU), Endonezya'nın en büyük ve etkili İslami örgütüdür. NU, 2015'te "Nusantara İslam'ı" kavramını ortaya atarak, kültürel çeşitliliği ve evrensel sevgiyi teşvik eden, aşırılığı reddeden ve manevi açıdan zengin bir Endonezya İslam'ını savunmuştur. Nusantara İslam'ı, çeşitliliği kucaklayan, otoriter görüşlere karşı duran ve temel İslami öğretilerle uyumlu olan çoğulcu bir yaklaşımı benimsemektedir. Ayrıca, Sünni İslam ilkelerine bağlı kalarak diğer dinlerin takipçileriyle barış içinde bir arada yaşamayı teşvik etmekte ve aşırılığı reddetmektedir. Bu makale, Nusantara İslam'ı kavramını çeşitli bakış açılarıyla analiz etmeyi, ilkelerini, temel özelliklerini ve ayırt edici özelliklerini detaylı bir şekilde incelemeyi amaçlamakta; aynı zamanda bu kavrama yönelik temel eleştirileri ve bu bağlamdaki zorlukları ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endonezya, Nehdatü'l Ulema, Nusantara Islamı, Nusantara.

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 8, Sayı 2(2024), ss. 81-94. **Citation:** *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 8, No 1(2024), pp. 81-94.

Başvuru 18.11.2023 Received | Kabul 27.12.2024 Accepted

Understanding Islam Nusantara: Principles, Features and Challenges

1. Introduction

Islam has been a primary socio-political force in Indonesia, the country with the largest Muslim population in the world. Nahdlatul Ulama, established in 1926, stands as the largest and most influential Islamic organization in Indonesia.

Nahdlatul Ulama promoted Islam Nusantara during the 33rd Conference in 2015, focusing on spiritually enriched Islam in Indonesia. Islam Nusantara highlights character, cultural diversity as God's will, and promotes universal love while opposing extremist interpretations. Islam Nusantara opposes extremist interpretations of Islam and advocates for a pluralistic approach. It embraces diversity, rejects authoritarian views, and aligns itself with core Islamic teachings. Furthermore, Islam Nusantara encourages peaceful coexistence with followers of other religions, rejects extremism, and adheres to the principles of Sunni Islam. The central message is to promote a moderate and inclusive interpretation of Islam that emphasizes tolerance, peace, and coexistence with other belief systems.

This article aims to examine the concept of Islam Nusantara from multiple perspectives, conducting a detailed examination of its principles, key features, and distinctive characteristics. After providing a comprehensive understanding of the fundamental aspects of Islam Nusantara, the study will then investigate the primary criticisms and challenges that this concept faces, both within Indonesia and on a global level.

Given the profound influence of Nahdlatul Ulama (NU) as the largest and most powerful Islamic organization worldwide, extending well beyond Indonesia, alongside Indonesia's global position as the world's most populous Muslim country, this article is significant. The main focus of this study is the concept of Islam Nusantara promoted by NU. It is particularly valuable as it examines the primary objections and challenges posed to this relatively recent idea, offering its comprehensive analysis.

This study is structured into three main parts. The first part provides a historical overview of Islam in Indonesia and Nahdlatul Ulama. The subsequent part explores Islam Nusantara, examining its principles, key features, and distinctive characteristics. Lastly, the third part addresses the primary criticisms and challenges associated with Islam Nusantara.

2. Islam in Indonesia

The spread of Islam in the Indonesian archipelago is linked to the movements of Indian, Persian, and Arab traders who followed and established sea routes to the Far East, including the Moluccan islands known for spices. Arab traders, mainly from the Hadramaut in South Arabia, appeared in the area in the ninth century, with increasing influence in the following decades. Persian traders also participated in east-west trade, contributing to the early Islamization of trade centers like Pasai in Sumatra. The Islamic influence in Southeast Asia strengthened in the 13th century, especially after the fall of Baghdad in 1258. Muslim merchants gained political power and wealth in the southeast Asian seaports, consolidating control and promoting Islam from the end of the 13th century onward (Schuman, 1974: 429-430).

Islam in Indonesia has been significantly influenced by developments in the Islamic mainland. Religious movements outside Indonesia have often resonated within the Indonesian Muslim community, with prompt reporting of events in the Arabian Peninsula and adjacent Arab countries to Indonesian teachers. Communication was facilitated through pilgrimages to Mecca, where Indonesian ulama (scholars) studied and brought back ideas, such as the puritanical teachings of Abd al-Wahhab, which influenced the padri movement in Sumatra in the early 19th century. In the late 19th century, some ulama traveled to Egypt to study the ideas of Muhammad Abduh, emphasizing the need to modernize Islamic education. The influence of Middle Eastern

thinkers, particularly Muhammed Rashid Rida, became prominent in Indonesian reform movements, especially in Minangkabau. Rida's emphasis on legal issues, reactions to the abolition of the caliphate in 1924, and criticism of Western politics and influences, including Christian missionary activities, fueled the independence movement in Indonesia. Muslim groups, particularly from Minangkabau and Java, played a key role in the early stages of the movement (Schumann, 1974: 430-431).

It is necessary to mention the unique character of Islam in Indonesia. Indonesian Islam is distinct due to historical reasons. Firstly, the arrival and establishment of Islam in Indonesia took place at a later point in time compared to its introduction in other countries, so it is relatively a late Islam. Secondly, Islam's spread in Indonesia was characterized by a deliberate avoidance of military conquest, opting instead for a more gradual and adaptive approach. Similar to how Hinduism and Buddhism integrated into the region's culture in the past, Islam slowly became a part of the local way of life in the archipelago. This integration was a natural process, emphasizing a non-forceful approach, where Islam blended into the cultural landscape over time rather than imposing itself through coercion. Thirdly, unlike in Iran and India, it is not an "Arab" Islam. While Arabic remains the religious language, the language of Islamization was Malay. Malay, conveyed by Muslim merchants, contributed to cultural unity and became the national language in the 20th century, known as "Indonesian." The number of individuals from Arabia in Indonesia has always been limited, and fluency in Arabic is rare among Indonesians. In connection with this, Islam adapted and coexisted with diverse local customs (adat) and power structures in Indonesia (Kato, 2021: 110-111; Staquf, 2015: 21-22).

The first Muslim political organization based on religious grounds in Indonesia was Surekat Islam, founded in November 1911 by Haji Samanhouddhi. Initially a union of Muslim traders formed in 1905 against Chinese batik traders in Surakarta, it evolved into a political party, Partai Sarekat Islam (PSI), in 1927. Omar Sayyid Tjikroaminoto, a key leader, played a significant role in the organization and the nationalist movement until his death in 1934. The PSI faced challenges in the late 1920s, including dealing with Communist infiltration, but continued to contribute to the national movement. In 1972-3, the PSI merged into the Unity Development Party (Schumann, 1974: 431).

Developments in Middle Eastern politics in the mid-1920s influenced Indonesian Muslims, leading to a split between conservative leaders and reformists in the wake of events like the abolition of the caliphate in Turkey and Ibn Sa'ud's victory over Sharif Husain of Mecca in 1924. This situation has given rise to two fundamental movements representing these opposing poles in Indonesia: Muhammadiyah and Nahdlatul Ulama.

Muhammadiyah was founded by Haji Ahmad Dahlan in 1912 in Jogjakarta, a non-political vet influential social organization with a strong Islamic foundation. Differing from the Javanesefocused Bud Uromo organization he joined in 1909, Muhammadiyah aimed to reshape traditional Islamic thinking with modern science and reform the Islamic educational system. Ahmad Dahlan also addressed public health issues, promoted health education, and sought to improve living standards for Muslims by supporting small entrepreneurs and farmers. Similar to Rashid Rida in Cairo, Muhammadiyah was open to adopting activities aligned with Islamic doctrines from Christian missions. Despite allowing its members to join political parties like Sarekat Islam, Muhammadiyah itself resisted becoming a political entity. Following Dahlan's death in 1923, an apologetic attitude emerged within the organization. Muhammadiyah played a crucial role in advancing Muslim society in Indonesia without succumbing to political temptations. The term "da'wa" gained prominence, representing an Islamic mission to strengthen and spiritually fortify the Muslim community, making it appealing to those outside. Mohammad Natsir, a former Prime Minister, became a key figure in promoting da'wa and collaborated initially with Persatuan Islam (Persis), another Muslim organization focused on spreading Islamic teachings through schools and publications. Unlike Muhammadiyah, Persis was more polemic and less engaged in social issues (Schumann, 1974: 433).

The second important pole, Nahdlatul Ulama founded in 1926 is a powerful Islamic association representing traditionalists in Indonesia. Due to its importance and relation with Islam Nusantara, I will examine Nahdlatul Ulama in detail.

2.1. Nahdlatul Ulama

Nahdlatul Ulama (NU) was founded in 1926 in Surabaya, Java, by religious scholars Hashim Ash'ari and Abdulwahhab Hasbullah, embodying the principles of Ahl al-Sunnah wal-Jamaat with a strong commitment to the four major Sunni sects (Saenong, 2021: 130; Ismail, 2011). The origins of NU can be attributed to two fundamental dynamics—one at the national (local) level and the other on the international stage. Nationally, the rise of the Muhammadiyah movement, advocating religious reform and innovation in Indonesia, gained prominence and influence across the country (Göksoy, 2006: 541; Ismail, 2011: 253). Internationally, socio-political changes in other Islamic nations, such as the growing Wahhabi influence in the Hejaz region and the establishment of a new state in Turkey with the abolishment of the caliphate, resonated deeply with traditional and conservative scholars in Java, sparking reflections and discussions (Göksoy, 2006: 541; Ismail, 2011: 250).

In response to these developments, conservative scholars, led by Abdul Wahab Hasbullah, proposed participation in the Mecca congress and the continuation of traditional religious practices from the Saudi administration. However, the majority of scholars at the Bandung Congress rejected this proposition, leading to the formation of the Hejaz Committee and the establishment of Nahdlatul Ulama in Surabaya on January 31, 1926. The Dutch colonial government officially recognized the organization on January 6, 1930 (Göksoy, 2006: 541; Ismail, 2011: 256; Saenong, 2021: 131-132).

Nahdlatul Ulama's formation goals elucidate its organizational structure, primarily defined by its religious identity and adherence to the Sunni tradition, specifically the Shafi'i school of thought. The organization aimed to engage in various activities spanning religious, educational, cultural, and socio-economic spheres, including spreading religious education, promoting traditional culture, strengthening connections among scholars, ensuring alignment of religious publications with the Sunni tradition, propagating Islam in line with the teachings of the four main Sunni schools of thought, publishing religious books, establishing religious schools, overseeing maintenance and repair of institutions like mosques and madrasas, and managing foundations and religious organizations. These goals predominantly pertained to the fields of religion, education, and culture (Göksoy, 2006: 541; Ismail, 2011: 260-261).

Additionally, Nahdlatul Ulama sought to address social justice issues by safeguarding the rights of the poor and orphans, stimulating economic activities through cooperatives and trade, and establishing infrastructure to ensure that activities in agriculture, trade, and industry aligned with Islamic principles within society (Göksoy, 2006: 541).

Nahdlatul Ulama's emblem encapsulates its theology, characters, and ideals through various symbolic elements. The globe, inspired by Quranic verse Q. 20:55, represents Earth and underscores NU's dedication to conserving and protecting the planet for present and future generations. This reflects a universal ideal, signaling that NU's mission extends beyond its immediate members and communities to encompass all of humanity. The inclusion of the Indonesian map on the globe emphasizes NU's deep roots in the country. The ropes encircling the globe, in line with Quranic verse Q. 3:103, symbolize NU's commitment to tying together the global population in terms of humanity, with the number of lines corresponding to the 99 beautiful names of Allah, reflecting concepts of brotherhood and unity. Nine stars on the emblem signify key figures in Islamic history, aligning with NU's adherence to mainstream Islamic theological principles. The colors green and white symbolize Indonesia's fertile land and the saintliness of Nahdlatul Ulama's characters, while the Arabic and Roman text on the emblem identify the organization (Saenong, 2021: 133-134).

Figure 1. NU's Emblem

In the 1930s, Nahdlatul Ulama underwent significant expansion, emerging as one of Indonesia's two major religious organizations and movements prior to World War II. This period saw a rise in the organization's economic endeavors, with cooperative initiatives established in its branches to oversee donated lands and product sales. Rooted in traditional religious education, specifically the "pesantren" (Islamic boarding schools), the organization's foundation played a crucial role in its societal empowerment and growth both qualitatively and quantitatively. Initially concentrated in Java, the organization later expanded to the Kalimantan region, incorporating smaller structures and local organizations into its fold as it grew (Göksoy, 2006: 541-542; Ismail, 2011: 262, Pektas, 2021: 196).

The latter half of the 1930s witnessed a shift from sharp divisions between conservative religious scholars and innovative Muslim circles to a more tolerant atmosphere. Hasyim Ash'ari, a key figure, played a significant role in establishing the Indonesia High Islamic Council in 1937, representing Nahdlatul Ulama and assuming its presidency. While the organization initially avoided politics during the colonial period, it focused on religious and socio-economic activities, expressing sensitivity to national issues and opposing government regulations related to religion. Notably, it strongly objected to the 1925 Guru Law and the transfer of inheritance cases to civil courts in 1935 (Göksoy, 2006: 542).

During the Japanese occupation (1942-1945), the relationship between Islamic organizations and the government underwent significant changes. The Japanese administration sought to mobilize the populace against Western powers, uniting all Islamic organizations under the Indonesian Muslim Consultative Council (MASYUMI), led by Hasyim Ash'ari. A declaration of jihad was made against the Allies, and a militia force, Hizbullah, was formed. Additionally, the Native Affairs Bureau transformed into the Religious Affairs Department, with Ash'ari as its head (Saenong, 2021: 139-141; Ismail, 2011: 268).

With the end of the Japanese occupation in 1945, Nahdlatul Ulama representatives participated in constitutional drafting for Indonesia's independence. Despite efforts to base the new republic on Islam, they eventually accepted President Sukarno's "Five Principles." In October 1945, the organization issued a fatwa, declaring it a religious duty to participate in the military struggle against the Dutch, who sought to reassert colonial rule after World War II. This fatwa played a significant role in the battle when Surabaya was invaded by the Allies in November 1945.

By November 1945, the Indonesian Muslim Consultative Council transformed into a political party, and Nahdlatul Ulama became part of this entity. However, in 1952, it separated and independently participated in the 1955 elections. In 1973, along with other Islamist parties, it joined the United Development Party as per a government decision. Throughout this evolution, Nahdlatul Ulama expanded its organizational framework, establishing Ansor in 1934, Muslimat in 1946, and Fatayat in 1950. In 1984, the organization decided to withdraw completely from political activities, returning to its status from its founding years (Göksoy, 2006: 542; Saenong, 2021: 139-141; Ismail, 2011: 266).

3. Islam Nusantara

The concept of Islam Nusantara was officially introduced and subjected to formal deliberation for the first time at the 33rd Conference of Nahdlatul Ulama in Jombang, East Java, in 2015. The conference was held under the theme "Affirming the Islam Nusantara Concept for the Indonesian and World Civilization." (Baytarrahma August 2015; Muhammad & Duderija, 2022: 92; Arifianto, 2016; Pektas, 2021: 197).

In this conference, Islam Nusantara was introduced as representing a spiritually enriched form of Islam prevalent in the Malay Archipelago, placing emphasis on noble character, acknowledging cultural diversity as an expression of God's will, and advocating for universal love and compassion. This concept opposes extremist interpretations by embracing pluralism and rejecting authoritarian views, making it incompatible with the ideologies of Islamist extremists (Baytarrahma August 2015).

After this conference, Nahdlatul Ulama organized the International Summit of Moderate Islamic Leaders (ISOMIL) to promote Islam Nusantara in May 2016. Following ISOMIL, Nahdlatul Ulama issued a declaration on Islam Nusantara, emphasizing key points such as alignment with core Islamic teachings, advocating peaceful coexistence with other religions without dominance, rejecting extremism, and affirming adherence to Sunni Islam (Baytarrahma October 2016; Kato, 2021: 112)

3.1. Main Key Features

Islam Nusantara encompasses Indonesia's rich national and socio-cultural heritage. Central to its essence is the recontextualization of Islamic orthodoxy, advocating for a moderate and inclusive interpretation of the faith. This distinctive form of Islam is characterized by a commitment to religious pluralism, fostering open dialogue among various religious communities. Notably, it emphasizes state-backed collaboration, forging a cooperative partnership between the government and religious institutions. Standing resolutely against terrorism and extremism, Islam Nusantara serves as a beacon of peace and tolerance, positioning itself as a role model that inspires not only Indonesia but also other Muslim nations aspiring to cultivate a balanced and inclusive societal framework.

3.1.1. Integration of Nation, Nationalism, Culture and Religion

Islam Nusantara is a way of understanding Islam that embraces the diverse cultural and historical aspects of the Nusantara region. Instead of just coexisting, it actively flourishes alongside the various traditions, customs, and historical backgrounds that make up the Nusantara region. This approach to Islam is dynamic and inclusive, recognizing and valuing the rich cultural context. It's not just about Islam influencing the region; it's also about the region enriching and being enriched by Islamic values. Essentially, Islam Nusantara creates a harmonious blend between the Islamic faith and the varied heritage of the Nusantara region, forming a unique and balanced synthesis (Baytarrahma August 2015; Baytarrahma October 2016).

Therefore, primarily, it is highlighted that the Nusantara region possesses a highly diverse identity in terms of ethnicity, language, and culture. Additionally, dynamic interactions among individuals from various groups play a significant role in shaping the region's rich tapestry. Secondly, Islam Nusantara emphasizes that the Islam spreads harmonized with the established values, local customs, principles and institutions, and adapted to them peacefully in Nusantara region. In this regard, it distinguishes itself from other manifestations of Islam, such as Turkish, Arab, and Persian versions. It does not adhere to an Islam predominantly influenced by Arabs and Arabic culture. Nonetheless, it is explicitly mentioned that Islam Nusantara is neither a separate nor a novel religion. Instead, it is described as the authentic manifestation of Islam that evolved naturally within its cultural milieu. It is underscored that this form of Islam aligns harmoniously with the principles of Islamic Sharia, without conflicting with the tenets upheld by the broader traditional Sunni Muslim community, known as Ahl al-Sunnah wal Jama'ah (Arifianto, 2016;

In the realm of specific socio-cultural, historical, and national elements pertaining to Indonesia, or as favored by Nahdlatul Ulama, I will discuss some key references include Pancasila ("Five Principles"), Bhinneka Tunggal Ika ("Unity Amid Diversity"), and the wali songo within the context of Islam Nusantara. The concept of Pancasila is derived from Sanskrit meaning "Five Principles." Pancasila comprises five principles: belief in one supreme God, just and civilized humanity, unity of Indonesia, democracy guided by inner wisdom, and social justice for all Indonesians. This concept emerged amidst debates over whether Indonesia would adopt a Sharia state model during its founding period, sparking deliberations between secular nationalists and the traditional religious community, particularly the Nahdlatul Ulama group. Eventually, a decision was reached that the state would be established not according to Islamic principles but based on Pancasila. Pancasila was thus embraced as the fundamental pillar of the state, a stance also endorsed by Nahdlatul Ulama. With the inclusion of Islam Nusantara in their agenda, Nahdlatul Ulama recognized it as an integral part of their cultural heritage ((Saenong, 2021: 129; Ismail, 2011: 274).

Another essential element is "Bhinneka Tunggal Ika," Indonesia's national motto, coined during the Majapahit golden age. "Bhinneka" signifies "different" or "diverse," "Tunggal" means "one," and "Ika" means "that." Translated, it conveys "Variative Yet One/Unity Amid Diversity," highlighting unity despite significant differences in ethnicity, language, culture, geography, and religion among the people of Indonesia. The motto symbolizes the idea that they are all citizens of a single, unified nation. Notably, Nahdlatul Ulama endorses this motto (Staquf, 2015: 19).

Wali Songo also holds significant importance as a national, religious, historical, and socio-cultural value. The Wali Songo, a group of nine saints, played a significant role in promoting Islam in Java. They achieved this by integrating Islamic values into pre-existing cultural practices, such as incorporating Islamic themes into wayang kulit (shadow puppet performances). This approach facilitated the active promotion of Islam while simultaneously preserving pre-Islamic traditions (Muhammad & Duderija, 2022: 93-94).

Illustrating the cultural, national, and religious amalgamation within the context of Islam Nusantara, a compelling example emerges through Indonesia's initiative to relocate its capital from Jakarta to Nusantara in East Kalimantan by 2045, under the leadership of President Joko Widodo. The proposed relocation aims to accommodate up to 1.9 million individuals in Nusantara by 2045. Notably, preliminary steps are anticipated to commence, with the initial wave of civil servants transitioning to Nusantara as early as 2024 (CNBC, Aug 27, 2023). This plan extends beyond mere infrastructural changes; as mentioned, it encapsulates a vision of cultural unity and national integration.

After highlighting the historical, religious, and socio-cultural aspects of Indonesia (Nusantara) in the context of Nahdlatul Ulama's Islam Nusantara, it becomes crucial to address a topic closely connected to the intersection of religion and nationalism. For instance, the late NU cleric Wahab Hasbullah asserted that "nationalism plus basmallah is Islam," highlighting the interconnectedness of Islamic teachings and nationalism. This perspective underscores the importance of viewing Islam as a religion that is friendly, tolerant, and patriotic. According to Muslim scholar Azyumardi Azra, Islam Nusantara represents an empirical and practical Islam that has adapted and thrived through dynamic interactions with Indonesian social, cultural, and religious realities, embodying contextualization, indigenization, and vernacularization of universal Islamic principles (Pektas, 2021: 206). Furthermore, in the 2016 declaration on Islam Nusantara, Nahdlatul Ulama explicitly asserted that there is no inherent conflict between Islam and nationalism. This declaration underscores the nationalist and patriotic position adopted by Islam Nusantara. Islam Nusantara holds the perspective that there is no conflict between religion and nationalism. The phrase "Hubul watan minal iman" signifies that patriotism is considered an integral part of faith. In simpler terms, being a patriot is seen as inseparable from being a faithful person. From the viewpoint of Islam Nusantara, if someone lacks patriotism, it suggests either they do not have a homeland, or they lack an emotional attachment to it. This implies that having a strong connection to one's homeland is crucial for individuals who follow this perspective. Without such a connection, it is suggested that individuals may become detached from their historical and cultural origins. Essentially, Islam Nusantara emphasizes a harmonious coexistence of religious and national identities, with a strong emphasis on the importance of patriotism in one's faith.

"From the perspective of Islam Nusantara, no conflict exists between religion and nationalism. Hubul watan minal iman: "Patriotism is integral to faith." Whoever lacks patriotism either has no native land or is devoid of attachment to it. Those who lack a native land will be devoid of history" (Baytarrahma October 2016).

Moreover, Abdurrahman Wahid, a former influential leader of Nahdlatul Ulama and the first democratically elected president of Indonesia in 1999, founded the National Awakening Party (NAP) (Pektas, 2021: 196). This decision in naming stands as a noteworthy illustration, underscoring the nationalist sensitivities ingrained within Nahdlatul Ulama.

3.1.2. Recontextualizing Islamic Orthodoxy and A Moderate Islam

Nahdlatul Ulama identifies the exploitation of Islam and attributes it to specific aspects within Islamic orthodoxy. To address this, Nahdlatul Ulama advocates for the reform of Islamic orthodoxy, aiming to mitigate the exploitation of Islam. One challenge of Islamic orthodoxy relates to the relationship between Muslims and non-Muslims, which NU seeks to address by promoting peaceful resolutions and harmony among individuals of different religious backgrounds (Baytarrahma October 2018a; Baytarrahma October 2018b).

NU also addresses problematic tenets, such as the idea of a single Islamic state, emphasizing compatibility with the nation-state concept. Another issue involves the rejection of laws from modern political processes, which Nahdlatul Ulama seeks to resolve by asserting the harmony between state constitutions and Islamic principles. Nahdlatul Ulama's reform efforts involve transforming prejudices and negative perceptions within the Muslim community through intellectual and theological discussions (Baytarrahma May 2017; Baytarrahma October 2018a; Baytarrahma October 2018b).

The distinction between sharia (expressing perennial values) and fiqh (interpreted Islamic law) is crucial in this reform process. NU sees Islam as dynamic, with transcendent elements (immutable values) and temporal elements (responses to historical circumstances). They argue for adapting certain aspects of Islam to changing times, recognizing global transformations since the First World War. NU contends that the lack of systematic adjustment of traditional Islamic teachings contributes to the crisis in the Muslim world, and they propose applying principles like fiqh and Mutaghayyirāt to address these challenges (Baytarrahma May 2017; Baytarrahma October 2018a; Baytarrahma October 2018b).

Islam Nusantara stands as a pivotal facet of Nahdlatul Ulama's initiatives, embodying a nuanced and moderate interpretation of Islam that approaches issues with a lens of compassion and mercy. The title of the 2016 conference, labeled the International Summit of the Moderate Islamic Leaders (ISOMIL), explicitly underscores its commitment to the concept of moderation (tawassut) within Islamic principles. Islam Nusantara emphasizes the need to avoid extremism and encourages a well-balanced approach in different aspects of life, such as religious practices, social interactions, and political engagements. Moreover, it strongly underscores the value of embracing diversity and fostering an atmosphere of acceptance. The philosophy actively advocates that tolerance (tasamuh) is vital for promoting harmony and peaceful coexistence among individuals with diverse backgrounds and faiths (Baytarrahma August 2015; Baytarrahma October 2016; Muhammad & Duderija, 2022: 93; Pektas, 2021: 197; Kato, 2021: 123-124). Therefore, Nahdlatul Ulama's reform of Islamic orthodoxy and moderate Islam project constitute an important aspect of Islam Nusantara.

3.1.3. Religious Pluralism and Inter/Intra-Religious Dialogue

Islam Nusantara places significant importance on religious pluralism, asserting that participating in dialogues within Islam and with other religions and beliefs is not in conflict with the fundamental principles of Islam. Instead, it considers such engagements as essential components contributing to the cultural richness and diversity of Indonesia. A concrete manifestation of this outlook is the Indonesian government's official recognition of six religions, namely Islam, Hinduism, Buddhism, Catholicism, Protestantism, and Confucianism (Baytarrahma August 2015; Kato, 2021: 110).

Once again, in the context of this conversation, the significance of the Bhinneka Tunggal Ika concept becomes evident. As mentioned earlier, it encapsulates the notion of embracing diversity within a unified whole, fostering meaningful dialogue specific to Indonesia. Indonesia, known for its rich socio-cultural diversity comprising approximately 300 distinct ethnic groups, provides a vibrant setting for embodying this principle. Staquf, a prominent figure in Nahdlatul Ulama, emphasizes this ethos as a crucial aspect of the Nusantara civilization. This underscores NU's stance on religious pluralism, showcasing a dedication to recognizing and appreciating the diversity of religious beliefs coexisting within the nation (Kato, 2021: 110; Staquf, 2015: 19).

It is noteworthy that Abdurrahman Wahid played a pivotal role in shaping NU's contemporary approaches, such as Islam Nusantara and Humanitarian Islam. Appointed as the general secretary of N.U. in 1984, Wahid spearheaded Forum Democracy, a political discussion group that significantly influenced NU's evolving perspectives. Wahid's establishment of Forum Democracy marked a pivotal moment, as he brought together dissidents and human rights activists. Internally and externally, Wahid earned recognition as a proponent of interfaith dialogue. He also faced criticism for being perceived as having pro-Israel tendencies and for defending Salman Rushdie (Esfandiar, 2022: 30).

3.1.4. State-Backed Collaboration

Nahdlatul Ulama's Islam Nusantara enjoys support from the state, with high-level government officials actively participating in related events. Notably, the 2015 congress received support from the Indonesian Prime Minister, Joko Widodo. During his address at the event, Widodo expressed profound concern about the political turmoil and violence in the Muslim Middle East, specifically mentioning the tumultuous situations in Syria and Iraq. He contrasted these challenges with what he termed "our Islam," referring to Islam Nusantara—a form of Islam characterized by its gentleness, politeness, and civilization. In articulating his support, Widodo emphasized the values of tolerance embedded in Islam Nusantara, highlighting its contrast with the unrest in other regions.

"I am profoundly concerned by the political upheavals and bloodshed in the Muslim Middle East. Syria and Iraq are shaking violently (like buildings in an earthquake). Praise be to God, our Islam is Islam Nusantara. Islam that is gentle and polite. Islam that is civilized. That is Islam Nusantara: Islam full of tolerance" (Baytarrahma August 2015; Arifianto, 2016).

Certainly, a substantial number of members from Nahdlatul Ulama (NU) hold key positions, particularly in religious and educational bureaucracies. A notable example is Maʿaruf Amin, the former supreme leader of NU, who assumed the role of Vice President in April 2019. Concurrently, Yahya Cholil Staquf, presently the Secretary-General of NU, has been instrumental in shaping the organization's stance on jihadist insurgence and global engagement. Notably, he was appointed by President Widodo in May 2018 to join the influential Presidential Advisory Council. These instances highlight a symbiotic relationship evolving between the Indonesian state and NU. The incorporation of NU leaders into significant governmental roles not only signifies a collaborative partnership but also underscores the government's recognition of NU's pivotal role in shaping societal discourse and addressing intricate geopolitical challenges (Pektas, 2021: 196; Kato, 2021: 118; Arifianto, 2016).

Furthermore, in the aftermath of an IS-inspired bomb blast in central Jakarta in 2016, Indonesia's anti-terror governmental organizations have incorporated the principles of peace, moderation, and compassion into their anti-radicalization programs. Additionally, the Ministry of Religion in Indonesia has launched the 'Islam Rahmatan lil 'Alamin' curriculum, with the objective of training 200,000 public school religion teachers. This curriculum emphasizes the teaching of Islam with a focus on peace and moderation, reflecting a proactive approach towards countering radical ideologies and fostering a more tolerant society (Hoesterey, 2020: 196-197). Similarly, Nahdlatul Ulama is actively collaborating with the Indonesian Ministry of Foreign Affairs to promote "cultural diplomacy" in the Middle East. The main goal is to better understand and address the complex reasons behind radicalism and extremism in the region. (Arifianto, 2016).

As mentioned earlier, I emphasized the upcoming shift of Indonesia's capital to Nusantara. This signifies the government's adoption of the "Nusantara" concept, elevating it beyond a conceptual notion to a substantial and impactful policy, as illustrated by the deliberate decision to move the capital.

3.1.5. A Stand Against Terrorism and Extremism

Islam Nusantara seeks to construct cohesive historical and ideological narratives against Islamic extremism, aligning with Indonesia's identity as a moderate Muslim nation. In increasingly interconnected world, the phenomenon of Islamic extremism is on the rise. NU acknowledges that the current surge in extremism is frequently driven by ideologies rooted in ultra-conservative interpretations of Islamic orthodoxy. In response to this growing challenge, NU not only promotes Islam Nusantara as an exemplar of Islam characterized by moderation and tolerance, asserting that these qualities are inherent in the DNA of Indonesian Islam, particularly in comparison to other regions, notably the Arab world. Beyond mere advocacy, NU takes active measures to address the pressing need to prevent and counteract extremist movements (Mandaville & Hamid, 2018: 25; Pektas, 2021: 197, Arifianto, 2016).

A central focus of NU's efforts lies in recognizing the imperative for reform within Islamic orthodoxy to effectively diminish the influence of radical ideologies. In this regard, NU's stance surpasses the mere presentation of Islam Nusantara as a peaceful alternative; it involves a proactive commitment to confronting and reforming the fundamental underpinnings of extremism within the broader Islamic context. By acknowledging the necessity for internal reform, NU seeks to curb the roots of extremism, emphasizing a comprehensive approach that not only showcases a more moderate interpretation of Islam but also actively engages in efforts to reshape the ideological landscape and foster a more tolerant and peaceful Islamic discourse by introducing Islam Nusantara (Baytarrahma August 2015; Baytarrahma October 2016; Baytarrahma October 2018a)

3.1.6. A Role Model: Inspiring Muslim Nations

In 2016, at the ISOMIL event, NU (Nahdlatul Ulama) explicitly stated that Islam Nusantara is not intended to be "exported" but rather serves as an invitation for Muslim countries to deeply contemplate and appreciate the historical interplay between Islam and diverse local cultures. NU emphasizes that the symbiosis between Islam and the cultures of the Nusantara region has played a significant role in shaping civilizations, particularly evident in the rich heritage of the Malay Archipelago. Islam Nusantara is described as a unique manifestation of Islam that has naturally evolved within the cultural fabric of the Nusantara region. Islam Nusantara is an example that highlights a harmonious coexistence with the traditions and customs of the local populace. NU states that Islam Nusantara is in alignment with the fundamental principles, beliefs, and practices of traditional Sunni Islam. It stresses the seamless connection with the broader global community of Sunni Muslims, adhering to the teachings and principles of Islamic shari'a without any deviation.

"Nadhlatul Ulama does not seek to "export" Islam Nusantara to other regions of the world. Rather, it is simply inviting others to recall the beauty and dynamism that emerged from the historic encounter of the spirit and teachings of Islam with the reality of local cultures throughout the world, which gave birth to numerous great civilizations, including that of the East Indies, or Malay, Archipelago. Islam Nusantara is not a new or distinct religion. Rather, it is the expression of Islam that spontaneously flourished amid the culture of Nusantara, and does not conflict with Islamic shari'a, as understood, taught and practiced by the traditional ahlussunnah wal jamaah (Sunni Muslim) community worldwide" (Baytarrahma October 2016).

Additionally, NU is in the process of forging a collaboration with the Indonesian Ministry of Foreign Affairs in the realm of cultural diplomacy, as previously mentioned. This strategic partnership is consistent with NU's perspective on Islam Nusantara as a valuable tool for addressing radical and extremist movements in the Islamic world. NU envisions Islam Nusantara as a positive model for other Islamic countries and aims to enhance Indonesian soft power by advocating for its adoption among fellow Muslim nations. The emphasis lies in utilizing Islam Nusantara not as an exported ideology but as a means to counteract radicalism and extremism, all while fostering cultural understanding and cooperation among Islamic nations (Baytarrahma August 2015; Baytarrahma October 2016)

4. Discussions: The Primary Criticisms and Challenges

Certainly, Nahdlatul Ulama has significantly influenced the agenda through its promotion of Islam Nusantara. Nevertheless, it is important to highlight that Islam Nusantara confronts a range of challenges, not only within Indonesia but also in other Islamic nations.

Firstly, a critique centers around the uniqueness of Islam Nusantara in its association with Indonesia. In accordance with this perspective, Islam Nusantara, which is rooted in the Indonesian, particularly Javanese, interpretation of Islam, is unique to the local context. It is argued that the practices and institutions that support Islam Nusantara are closely tied to Indonesia and cannot be easily replicated or transplanted to other regions beyond Indonesia's borders. In essence, it is suggested that the specific cultural and historical elements that have shaped Islam Nusantara are integral to its existence and are not universally applicable to other Muslim communities outside of Indonesia (Arifianto, 2016; Muhammad & Duderija, 2022 97).

Secondly, Islam Nusantara faces substantial criticism within Indonesia, particularly from more reformist entities like Muhammadiyah, as well as from groups like Hizbut Tahrir that oppose the democratic system and modern political processes. Intellectuals within the country also contribute to the critique. Critics, such as Irfan Awwas from the Indonesian Mujahideen Council, argue that Islam Nusantara is an innovation (bid'ah) that deviates from the essence of Islam, claiming it damages the true nature of the faith by asserting differences from Islam in the Arab world. H.A. Fallah, an advocate for shariah implementation with a history of involvement in a terrorist scheme, questions the legitimacy of Islam Nusantara, contending that it promotes radicalism and exacerbates sectarian divisions. Abdul Rohim, an executive of the hard-line organization Jammah Ansharusy Shariah, accuses 'moderate Muslims' supporting Islam Nusantara of leading others away from the correct path of Islam. Critics, including TV host Mama Dedeh, argue that the concept lacks Quranic or Sunna basis and could create divisions between Indonesian Islam and its counterparts in the Middle East. Ismail Yusanto, a leader of the banned Hizb ut-Tahrir Indonesia, supports the view that there should be no distinct "Islam Nusantara" but instead advocates for a unified concept of "Islam in Nusantara." He argues for a singular and undivided understanding of Islam in the Nusantara region, opposing any attempt to separate it into distinct categories or interpretations (Kato, 2021: 118; Muhammad & Duderija, 2022: 98; Hoesterey, 2020: 197).

It is plausible to anticipate that the criticisms directed at Islam Nusantara in Indonesia may resonate in other Islamic nations as well. This becomes particularly significant when considering the adherence of Nahdlatul Ulama to the principles of traditional ahlussunnah wal jamaah (Sunni Muslim). The organization follows both Ashar'i and Maturidi theology, acknowledges the four major Sunni schools of Islamic jurisprudence, and embraces tasawwuf, or Islamic mysticism.

Notably, the establishment of Nahdlatul Ulama is closely linked to perceived challenges posed to this traditional interpretation of ahlussunnah wal jamaah by the Muhammadiyah and Wahhabism movements. But at this point, Nahdlatul Ulama (NU) has been actively involved in promoting thoughtful dialogue and reforms within Islamic jurisprudence, emphasizing on Islam Nusantara (Baytarrahma October 2016; Baytarrahma May 2017; Baytarrahma October 2018a; Baytarrahma October 2018b). However, this reformist stance will face resistance from groups aligned with the Ahl al-Sunnah community. These groups hold a belief in the Quran's timeless and unchangeable nature, considering any reform efforts as a threat to the authenticity and integrity of Islam. There is also tension regarding NU's collaboration with non-Muslims and other religious communities, with opposition to interfaith dialogue due to suspicions of hidden agendas and skepticism about the use of conceptual terms as a façade (Sifil, 2005; Sezen, 2006: 91; Oruç, 2004: 227; Eygi, 2008; Öztürk, 2009: 9). This case will also raise the question of whether NU is departing from its original philosophy or redefining its stance within the Ahlus Sunnah wal Jama'ah. The need for NU to clearly communicate its position to the global Islamic community is highlighted, considering the interconnected nature of today's world.

Finally, there is a challenge faced by Islam Nusantara concerning the relationship between Islam and nationalism. Islam Nusantara promotes the integration of Islam, culture, and nationality, asserting that nationalism and Islam can coexist without contradiction. However, there are alternative perspectives within the Islamic world that strongly separate Islam and nationalism, arguing that a Muslim's allegiance should be solely to their faith, rejecting any association with a specific nation. According to this view, nationalism is seen as a divisive force that weakens the unity of the Muslim community (Ummah) and makes it more vulnerable to religious and civilizational threats (Garia, 1991: 28; Zubaida, 2004: 407; Nakavi, 2005: 86). In light of these differing perspectives, Nahdlatul Ulama and Islam Nusantara need to establish a comprehensive framework that accommodates and addresses the complexities of integrating culture, nation, nationalism, and religion.

5. Conclusion

In this study, I explored the concept of Islam Nusantara, introduced by Nahdlatul Ulama during its 2015 congress. Initially, I provided a brief overview of Islam in Indonesia, followed by an examination of Nahdlatul Ulama.

Following that, I conducted a thorough examination of Islam Nusantara. The concept of Islam Nusantara (IN) was formally introduced and discussed at the 33rd Conference of Nahdlatul Ulama in 2015 in East Java. Islam Nusantara represents a spiritually enriched form of Islam in the Malay Archipelago, emphasizing noble character, cultural diversity as God's will, and promoting universal love and compassion. It opposes extremist interpretations, embracing pluralism and rejecting authoritarian views. After the conference, Nahdlatul Ulama organized the International Summit of Moderate Islamic Leaders (ISOMIL) in 2016 to promote Islam Nusantara. A declaration on Islam Nusantara was issued, emphasizing alignment with core Islamic teachings, advocating peaceful coexistence with other religions, rejecting extremism, and affirming adherence to Sunni Islam.

Subsequently, I discussed the fundamental characteristics of Islam Nusantara. Firstly, Islam Nusantara is an inclusive interpretation of Islam rooted in the cultural and historical diversity of the Nusantara region. It embraces various traditions, coexisting harmoniously with the region's diverse heritage while aligning with Islamic Sharia. Rejecting heavy Arab influence, it presents itself as an authentic, culturally evolved manifestation of Islam. In Indonesia, it aligns with principles like Pancasila and emphasizes unity amid diversity. The proposed capital relocation to Nusantara reflects a vision of cultural unity, endorsed by Nahdlatul Ulama, which sees the interconnectedness of Islamic teachings and nationalism. This perspective emphasizes the harmonious coexistence of religious and national identities, influenced by leaders like Abdurrahman Wahid.

Secondly, I highlighted that Islam Nusantara serves as a cornerstone in Nahdlatul Ulama's (NU) efforts to reform Islamic orthodoxy. This involves addressing challenges in Muslim-non-Muslim relations, advocating for peaceful resolutions, and promoting harmony. NU's reform initiatives aim to challenge prejudices within the Muslim community through intellectual discourse, making clear distinctions between sharia and fiqh. Recognizing Islam as dynamic, NU advocates adapting to contemporary circumstances, considering global transformations since the First World War. As a significant NU undertaking, Islam Nusantara embodies a moderate interpretation of Islam, emphasizing compassion, mercy, and a balanced approach across various aspects of life. The philosophy underscores the importance of tolerance for the harmonious coexistence of individuals from diverse backgrounds and beliefs, thus integrating NU's reform of Islamic orthodoxy and the moderate Islam project into the essence of Islam Nusantara.

Thirdly, Islam Nusantara promotes religious pluralism, contending that engaging in dialogues within Islam and with other faiths is in accordance with Islamic principles. Advocates of Islam Nusantara actively strive to foster connections among various religious communities, underscoring the significance of mutual understanding and coexistence in the rich and diverse fabric of Indonesian society.

Fourthly, I addressed the connection between Islam Nusantara and the state. The Indonesian government actively supports Nahdlatul Ulama's Islam Nusantara, as evidenced by high-level officials participating in related events. The 2015 congress received backing from Prime Minister Joko Widodo, who praised Islam Nusantara for its gentleness, politeness, and civilization, contrasting it with the turmoil in the Middle East. Key NU members, such as former supreme leader Ma'aruf Amin and Secretary-General Yahya Cholil Staquf, hold influential government positions, indicating a close relationship between the state and NU.

Fifthly, I highlighted that Islam Nusantara, endorsed by Nahdlatul Ulama (NU) in Indonesia, endeavors to counter Islamic extremism by formulating historical and ideological narratives aligned with Indonesia's identity as a moderate Muslim nation.

Finally, I emphasized that Nahdlatul Ulama doesn't want to forcibly impose ("export") Islam Nusantara; instead, it aims to showcase it as an inspiring example (role model) for other Muslim nations. The intention is to encourage these nations to reflect on and appreciate the complex historical relationships that have developed over time as Islam has interacted harmoniously with various local cultures.

In the discussion section, I also addressed the challenges that Islam Nusantara is anticipated to encounter in both Indonesia and other nations, citing diverse reasons for these potential difficulties. Within Indonesia, reformist groups like Muhammadiyah and anti-democratic entities like Hizb ut-Tahrir criticize Islam Nusantara, labeling it as an innovation that deviates from true Islam. The tension extends to Nahdlatul Ulama's reformist stance, especially its collaboration with non-Muslims, facing resistance from conservative groups within the Ahl al-Sunnah community. The integration of Islam, culture, and nationality promoted by Islam Nusantara challenges the conventional separation of Islam and nationalism, raising questions about allegiance and unity within the global Muslim community. The need for clear communication from Nahdlatul Ulama to the wider Islamic community becomes crucial, considering the interconnected nature of today's world.

Bibliography

Arifianto, A. R. (2016). Islam Nusantara: NU's Bid to Promote 'Moderate Indonesian Islam.'. *RSIS Commentary*, 114.

Baytarrahmah (August 2015): Historic Nahdlatul Ulama Congress a Battleground Between Opposing Forces, https://baytarrahmah.org/2015_08_30_historic-nahdlatul-ulama-congress/ ((last accessed March 17, 2023).

- Baytarrahmah (October 2016): International Summit of Moderate Islamic Leaders (ISOMIL) Nahdlatul Ulama Declaratio, https://www.baytarrahmah.org/media/2016/NU-Declaration-and-ISOMIL-Sample-Media-Coverage.pdf (last accessed March 10, 2023).
- Baytarrahmah (May 2017): Gerakan Pemuda Ansor Declaration on Humanitarian Islam, https://www.baytarrahmah.org/media/2017/Gerakan-Pemuda-Ansor_Declaration-on-Humanitarian-Islam.pdf (last accessed November 8, 2023).
- Baytarrahmah (October 2018a): The Nusantara Manifesto, https://www.baytarrahmah.org/media/2018/Nusantara-Manifesto.pdf (last accessed November 8, 2023).
- Baytarrahmah (October 2018b): Nusantara Statement, https://www.baytarrahmah.org/media/2018/Nusantara-Statement.pdf (last accessed November 8, 2023).
- CNBC (Aug 27, 2023). Indonesia is moving its capital from Jakarta to Nusantara. Here's why it won't be so easy, https://www.cnbc.com/2023/08/28/indonesia-to-move-capital-from-jakarta-to-nusantara-but-it-wont-be-easy.html
- Esfandiar, M. (2022). Islam Nusantara and The Challenges of Political Islam in The Contemporary World. *Islam Nusantara: Journal for the Study of Islamic History and Culture*, *3*(1), 21-36.
- Eygi, M. Ş. (2008). Dinde Reform Sapıklığı, https://www.milligazete.com.tr/makale/875417/mehmed-sevket-eygi/dinde-reform-sapikligi
- Garia, M. (1991). Kur'an- Kerim'in ve Sünnetin İşığı Altında Milliyetçilik, içinde İslam Dünyası ve Milliyetçilik (ed. M. Gıyaseddin), (çev. Taha Cevdet), İstanbul: Pınar
- Göksoy, İ. H. (2006). "Nehdatü'l-Ulemâ", TDV İslâm Ansiklopedisi 32. Cilt, pp. 541-542
- Hoesterey, J. B. (2020). Islamic soft power in the age of Trump: Public diplomacy and Indonesian mosque communities in America. *Islam and Christian–Muslim Relations*, *31*(2), 191-214.
- Ismail, F. 2011. "The Nahdlatul Ulama: Its Early History and Contribution to the Establishment of Indonesian State." *Journal of Indonesian Islam*. 5:2, 247–282.
- Kato, H. (2021). The Islam Nusantara Movement in Indonesia. In *Handbook of Islamic Sects and Movements* (pp. 110-128). Brill.
- Mandaville, P., & Hamid, S. (2018). *Islam as statecraft: How governments use religion in foreign policy*. Washington, DC: Brookings Institution.
- Muhammad, C. L., & Duderija, A. (2022). Understanding the Context and Concept of Islam Nusantara. ICR Journal, 13(1), 92-111.
- Nakavi, A. M. (2005). İslam ve Milliyetçilik, İstanbul: Çıra
- Oruc, M. (2004). Dinlerarası Diyalog Tuzağı ve Dinde Reform, İstanbul: Arı Sanat
- Öztürk, M. (2009). İslam Dünyasında Yenilik ve Yenilikçilik Karşıtlığının Zihniyet Kodları-Modern Türkiye Örneği. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD*), 9(1), 1-21.
- Pektas, S. (2021). A comparative analysis of three Sunni Muslim organizations on 'moderate' and 'radical' Islam in Egypt, Morocco and Indonesia. *Religion*, *51*(2), 190-213.

- Saenong, F. F. (2021). Nahdlatul Ulama (NU): A Grassroots Movement Advocating Moderate Islam. In *Handbook of Islamic sects and movements* (pp. 129-150). Brill.
- Schumann, O. (1974). ISLAM IN INDONESIA. International Review of Mission, 63(251), 429-438
- Staquf, Y. C. (2015). "How Islam Learned to Adapt in 'Nusantara'?" Strategic Review: The Indonesian Journal of Leadership, Policy, and World Affairs 5 (2): 18–28.
- Sezen, Y. (2006). Dinlerarası Diyalog İhaneti: Dini-Psikolojik-Sosyolojik Tahlili, İstanbul: Kelam Yayınları
- Sifil, E. (2005). Dinlerarası Diyalog ve Misyonerlik Faaliyetleri, https://ebubekirsifil.com/dergi-yazilari/dinlerarasi-diyalog-ve-misyonerlik-faaliyetleri-inkisaf-dergisi-eylul-kasim-2005-arsiv/
- Zubaida, Sami. "Islam and Nationalism: Continuities and Contradictions." Nations and Nationalism 10, no. 4 (2004): 407–420. doi: 10.1111/j.1354-5078.2004.00174.x

Cilt 8, Sayı 2 - Volume 8, Number 2

Naghmeh Jabbari* Ali Polat**

- * Lisansüstü Öğrencisi; İnsani Yardım Çalışmaları, Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; naj989860 @gmail.com; ORCID: 0009-0006-1130-0369.
- ** Prof. Dr.; İktisat Bölümü, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; alipolat@aybu.edu.tr; ORCID: 0000-0001-6041-5003.

Dijital Yardımlaşma, Dijital İnsani Yardım Ekosistemi ve Yeni Bir Model Önerisi: 'Bir Tık Bir El'

"Bir Tık Bir El" modeli, Türkiye'nin e-Devlet altyapısına entegre, dijitalleşmenin insani yardım süreçlerine getirdiği yenilikleri vurgulayan bir platformdur. Model, bağışçı ile ihtiyaç sahibini aracısız buluşturarak hızlı, şeffaf ve güvenilir yardımlar sunarken, yerel market ve üreticilerle çalışarak lojistik ve depolama maliyetlerini ortadan kaldırır ve kaynak israfını önler. Veri tabanlı denetim mekanizmalarıyla suistimalleri engelleyen ve gizliliği koruyan sistem, yerel ekonomiyi destekler. Pilot uygulamalarla etkinliğinin test edilmesi planlanan model, dijital okuryazarlık ve güvenlik protokollerinin güçlendirilmesiyle sürdürülebilir bir çözüm sunmayı amaçlar.

Anahtar Kelimeler: İnsani Yardım, Dijital Yardım, Platform.

Digital Solidarity, Digital Humanitarian Aid Ecosystem, and a New Model Proposal: 'One Click, One Hand'

The "One Click One Hand" model is an innovative digital platform integrated with Turkey's e-Government infrastructure, aiming to revolutionize humanitarian aid processes. By directly connecting donors and beneficiaries, it ensures fast, transparent, and reliable assistance. The model eliminates storage and logistics costs by collaborating with local markets and producers, preventing resource waste. Equipped with database-driven monitoring mechanisms, it prevents misuse while safeguarding privacy. It also supports the local economy through targeted aid distribution. Planned pilot implementations will test its effectiveness, while enhancing digital literacy and strengthening security protocols will ensure a sustainable and impactful humanitarian aid system.

Keywords: Humanitarian Aid, Digital Aid, Platform.

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 8, Sayı 2(2024), ss. 95-108. **Citation:** *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 8, No 2(2024), pp. 95-108.

Başvuru 22.12.2024 Received | Kabul 30.12.2024 Accepted

Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi, Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (ULİSA) tarafından yayınlanmaktadır. Ulisa: Journal of International Studies is published by the Institute for International Relations and Strategic Studies (ULİSA).

E-ISSN:2602-3245 | https://aybu.edu.tr/yulisa

Dijital Yardımlaşma, Dijital İnsani Yardım Ekosistemi ve Yeni Bir Model Önerisi: 'Bir Tık Bir El'*

1. Giriş

Afetler, krizler ve insani ihtiyaçların hızla arttığı günümüzde, geleneksel insani yardım yöntemleri, ihtiyaçlara zamanında ve etkili bir şekilde cevap vermekte yetersiz kalmaktadır. Bu yöntemler, genellikle yüksek maliyetler, uzun ve karmaşık bürokratik süreçler, kaynak israfı, yardımın hedeflenen kişilere ulaşamaması ve şeffaflık eksikliği gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu zorluklar, insani yardım süreçlerinde verimliliği ve güveni zedeleyerek yardım faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini de olumsuz etkilemektedir. Dijitalleşme, insani yardım alanında bu sorunların üstesinden gelmek için güçlü bir araç olarak ortaya çıkmıştır. Dijital platformlar, krizlere daha hızlı ve etkili müdahale etme, şeffaflığı artırma ve kaynak israfını önleme gibi avantajlarıyla insani yardım süreçlerinde devrim niteliğinde yenilikler sunmaktadır. Geleneksel yöntemlere kıyasla dijital platformlar, bağışçılar ile ihtiyaç sahiplerini doğrudan buluşturarak aracısız bir yardım modeli sunmakta, böylece zaman kaybını ve suistimal riskini en aza indirmektedir.

Önerilen "Bir Tık Bir El" modeli, Türkiye'nin mevcut dijital altyapısına (e-Devlet vd.) entegre çalışan yenilikçi bir insani yardım ekosistemi sunmaktadır. Model kapsamında yerel marketler, üreticiler ve zincir marketler sisteme dahil edilerek, ihtiyaçlar en yakın şube veya yerel kaynaklar aracılığıyla hızlı bir şekilde ihtiyaç sahibine ulaştırılmaktadır. Gizlilik ilkesine büyük önem verilen bu modelde, bağışçı yardım ettiği kişinin kimlik bilgilerini öğrenemez ancak yardımın teslim alındığına dair bilgilendirme mesajı alarak güven duygusu sağlanır.

Ayrıca model, suistimalleri ve tekrarlayan yardım taleplerini engelleyen mekanizmalarla donatılmıştır. Türkiye'nin gelişmiş dijital altyapısına uygun şekilde tasarlanan bu sistem, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sürdürülebilirlik ilkelerini temel alarak hem bağışçılar hem de ihtiyaç sahipleri için daha etkili bir yardım süreci sunmaktadır. Bu çalışmada, dijitalleşmenin insani yardım süreçlerine getirdiği avantajlar ve "Bir Tık Bir El" modelinin hukuki prensiplerle desteklenen yenilikçi yapısı ele alınmaktadır.

2. Çalışmanın Amacı

Bu makalenin amacı, geleneksel insani yardım yöntemlerinin eksikliklerine dijitalleşme yoluyla yenilikçi çözümler sunmak ve Türkiye'nin mevcut dijital altyapısına entegre edilmiş "Bir Tık Bir El" platformunu tanıtmaktır. Çalışma, literatürde de kısmen belirtilmiş olan (Heiniger and Rejali, 2021; Olafsson, 2024) aşağıdaki hedeflere ulaşmayı amaçlamaktadır:

- Bağışçılar ile ihtiyaç sahiplerini aracısız bir şekilde buluşturarak hızlı, güvenilir ve etkili bir yardım ekosistemi oluşturmak.
- Kullanıcı dostu bir sistem geliştirerek, hızlı ve kolay bir şekilde yardımların ulaştırılmasını sağlamak.
- Bağışçılara süreçte güven ve motivasyon sağlayarak, bağışların sürekliliğini teşvik etmek.
- Gizlilik ve onur odaklı bir yardım modeli sunarak, bağışçı ile ihtiyaç sahibi arasındaki etkileşimi saygın bir temele oturtmak.
- Online satış yapan zincir marketler, yerel marketler ve firmalarla entegre bir sistem

^{*} Bu makale, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ) Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü ev sahipliğinde Türk Kızılay, AYBÜ Teknoloji Transfer Ofisi ve Tiran New York Üniversitesi ortaklığında 6-7-8 Aralık 2024 tarihlerinde düzenlenen I. Uluslararası İnsani Yardım Sempozyumu'nda (ULİYAS) sunulan "Bir Tık Bir Yardım Eli: Aracısız Dijital İnsani Yardım Modeli" başlıklı bildiriden geliştirilmiştir.

oluşturarak lojistik ve depolama maliyetlerini en aza indirmek.

- Yerel ekonomiyi destekleyen ve kaynak israfını önleyen bir yapı kurmak.
- E-devlet ile entegre bir şekilde gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşmak, suistimalleri engellemek ve yardım taleplerinin doğruluğunu kontrol etmek.
- Veri tabanlı denetim ve şeffaflık ilkesiyle bağış süreçlerini güvenilir hale getirerek, hesap verebilirliği artırmak.
- İnsan kaynağı ve bürokratik maliyetleri en aza indirerek, yardımların daha etkili ve sürdürülebilir bir şekilde organize edilmesini sağlamak.

3. Metodoloji

Bu çalışmanın metodolojisi, literatür taraması, mevcut insani yardım modellerinin incelenmesi ve özgün bir model geliştirme sürecine dayanmaktadır. Araştırma dört temel aşamadan oluşmaktadır:

Birinci aşamada literatür taraması yapılmıştır. İnsani yardım, dijital platformlar ve bağış sistemleri konularında yapılmış ulusal ve uluslararası akademik çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu aşamada, geleneksel ve dijital yardım modellerinin avantajları, dezavantajları ve uygulama örnekleri analiz edilmiştir. Özellikle şeffaflık, hız, maliyet etkinliği ve güvenilirlik gibi konulara vurgu yapılmıştır. Bu çalışmada, insani yardım alanında dijital teknolojilerin ve tedarik zinciri yönetimi araçlarının etkisi üzerine literatür incelenmiştir. Elsevier (2016) tarafından yayımlanan çalışmalarda, veri güvenliği ve gizliliğinin insani yardım operasyonlarında kritik öneme sahip olduğu vurgulanmıştır. Özellikle Haiti müdahalesi sırasında yaşanan zorluklar, yetersiz altyapı ve organizasyonlar arası güven eksikliğinin etkilerini göstermiştir. "Sorumlu veri" yaklaşımı, bilgi güvenliği ve gizlilik süreçlerini optimize etmek için önerilmiştir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı'nın (WFP) Tedarik Zinciri Yönetimi Panosu (SCM-D), operasyonel verimliliği artırarak insani yardım süreçlerinde şeffaflık sağlamıştır. SCM-D, risklerin azaltılması ve fonların etkin kullanımı açısından önemli bir araçtır. Bu dijital çözümler, insani yardım operasyonlarının sürdürülebilirliğini desteklemekte ve kriz müdahalelerinde daha etkili yanıtlar verilmesini sağlamaktadır (Elsevier, 2016).

WFP, dijital ödeme sistemlerinin %90'ın üzerinde başarı oranına sahip olduğunu belirtiyor, çünkü bDijital sistemler sayesinde, yardım dağıtımı %95 başarı oranıyla hızlandırıldı. Kriz anlarında dijital ödeme ve yardım sistemlerinin kullanımı, geleneksel yöntemlere göre %30 daha hızlı ve %50 daha maliyet etkin oldu.

World Food Programme, "WFP's Response to COVID-19", WFP, 2020.u sistemler daha hızlı dağıtım, daha düşük maliyet ve yüksek şeffaflık sağlamıştır. (WFP, 2019)

Yemen ve Suriye gibi kriz bölgelerinde mobil ödeme sistemlerini kullanarak 4,2 milyon kişiye dijital yardımlar sağlamıştır. Bu sistemle, yardımların alıcıları doğrudan mobil cüzdanlara yatırılmış, geleneksel nakit yardımlarla karşılaştırıldığında daha hızlı ve şeffaf bir dağıtım sağlanmıştır. 2019 yılında, mobil cüzdanlar sayesinde yapılan yardımların %90'ı doğru hedeflere ulaşmıştır.

İkinci aşamada benzer modeller incelenmiştir. Dünya genelinde kullanılan dijital insani yardım platformlarının yapısı, işleyişi ve başarısı değerlendirilmiştir. Başarılı örneklerden öğrenilen dersler ile başarısız uygulamalardaki sorunlar, önerilen modelin geliştirilmesinde dikkate alınmıştır. Dünya genelinde kullanılan dijital insani yardım platformları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Elsevier (2016) tarafından ele alınan Dünya Gıda Programı'nın Tedarik Zinciri Yönetimi Panosu (SCM-D), bu bağlamda dikkate değer bir örnek teşkil etmektedir. SCM-D'nin operasyonel şeffaflığı artırdığı, riskleri zamanında tespit ederek fonların etkin kullanımını sağladığı ve insani yardım süreçlerinde daha etkili karar almayı desteklediği görülmüştür.

Bunun yanında, Haiti müdahalesi sırasında karşılaşılan veri paylaşımı sorunları gibi başarısız örnekler de analiz edilmiştir. Veri güvenliği ve gizliliği eksikliği, yetersiz altyapı ve organizasyonlar arası iş birliği eksikliği gibi sorunlar, önerilen modelin tasarımında dikkate alınmıştır. Literatürde vurgulanan "sorumlu veri" yaklaşımı, veri paylaşımının güvenli ve etik bir şekilde yapılmasını sağlamak için temel bir rehber olarak benimsenmiştir (Elsevier, 2016). Üçüncü aşamada, geleneksel modellerin sorunları ve yetersizlikleri değerlendirilmektedir. Türkiye'de uygulanan geleneksel insani yardım yöntemleri analiz edilerek, süreçlerin yavaşlığı, lojistik ve depolama maliyetleri, bürokratik engeller, suistimaller ve kaynak israfı gibi sorunlar ortaya konulmuştur. Bu analiz, dijital bir modele geçişin gerekliliğini açıkça göstermiştir.

Dördüncü aşama, elde edilen bulgular doğrultusunda model geliştirilmesine ayrılmıştır. Türkiye'nin E-Devlet altyapısıyla uyumlu ve yerel marketlerin entegrasyonunu içeren "Bir Tık Bir El" modeli önerilmiştir. Model, şeffaflık, gizlilik, hızlı yardım, suistimallerin önlenmesi ve yerel ekonomiyi destekleme gibi ilkeler üzerine inşa edilmiştir. Ancak, bu model henüz uygulamaya konulmamış bir öneridir ve ilgili kurumlar tarafından pilot aşamada uygulanması planlanmaktadır. Bu metodoloji, akademik temelleri güçlendirmenin yanı sıra, Türkiye'de insani yardım süreçlerine yenilikçi ve sürdürülebilir bir çözüm sunmayı hedeflemektedir.

Araştırma Yaklaşımı: Araştırma hem nitel hem de nicel veri toplama yöntemlerini içeren karma bir model üzerine kurulmuştur. Pilot uygulamalarda ortaya çıkan süreçlerin detaylı bir şekilde anlaşılması, katılımcıların geri bildirimlerinin analiz edilmesi ve derinlemesine görüşmeler yoluyla veri toplanması hedeflenmektedir. Yardım dağıtımının hızını, maliyet etkinliğini ve şeffaflığını ölçmek için belirlenen metriklere dayalı veri analizi yapılacaktır.

Pilot Uygulama Tasarımı: Pilot uygulama, Türkiye'nin farklı demografik ve coğrafi bölgelerinde gerçekleştirilecektir.

Tablo 1: Bir Tık Bir El Modeli Pilot Uygulama Tasarımı

	T		
BÖLÜM	AÇIKLAMA		
Pilot Uygulama Tasarımı	Türkiye'nin farklı demografik ve coğrafi bölgelerinde gerçekleştirilecektir. Bölgesel farklılıkları ve dijital erişim seviyelerini göz önünde bulundurarak kırsal, kentsel ve düşük gelirli bölgeler seçilecektir		
Katılımcılar	Pilot uygulama, yardıma ihtiyaç duyan bireyler, bağışçılar, yerel yönetimler ve tedarikçilerden oluşan bir paydaş grubunu içerecektir.		
Uygulama Süresi	En az 6 aylık bir süre boyunca test edilmesi planlanmaktadır		
Uygulama Adımları:	 a. Dijital platformun yerel ihtiyaçlara uygun olarak tasarlanması ve tanıtılması. b. Bağış toplama ve malzeme tedarik süreçlerinin başlatılması. c. Malzeme dağıtımının dijital izleme araçlarıyla kontrol edilmesi. 		
Pilot Uygulamanın İzleme ve Değerlendirme Süreci	Pilot sürecin sonunda kapsamlı bir değerlendirme raporu hazırlanacak, süreçteki eksiklikler ve güçlü yönler belirlenecektir.		
Gizlilik ve Güvenlik	Dijital platformların veri güvenliği, blockchain teknolojisi ve ileri düzey şifreleme yöntemleri kullanılarak sağlanacaktır		

Riskleri	

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Başarı Kriterleri ve Veri Toplama Yöntemleri: Modelin etkinliğini ölçmek için kullanılacak metrikler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2: Bir Tık Bir El Modeli Başarı Kriterleri

KRİTER	ÖLÇÜM YÖNTEMİ	HEDEF
Şeffaflık	Dijital platform üzerinden yapılan işlemlerin izlenebilirliği, bağımsız denetim raporlarıyla değerlendirilecektir	Tüm bağış ve dağıtım işlemlerinin %100 dijital izlenebilirlik oranına ulaşması
Hız	Bağış toplama ile yardımın ihtiyaç sahibine ulaşma süresi arasındaki zaman ölçülecektir.	Ortalama yardım ulaştırma süresinin geleneksel yöntemlere kıyasla %50 oranında azaltılması.
Maliyet Etkinliği	Yardım başına düşen toplam maliyetin hesaplanması ve mevcut yöntemlerle karşılaştırılması.	Yardım süreçlerinde operasyonel maliyetlerin %30 oranında azaltılması.
Toplumsal Katılım	Bağış yapan birey sayısı, toplam bağış miktarı ve bağış sıklığı gibi istatistiklerle değerlendirilecektir.	Sistemin, özellikle genç ve dijital okuryazar kitleler tarafından yaygın olarak kullanılması.

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Uluslararası Kapsam ve Uyum: Önerilen model, yalnızca Türkiye'ye özgü bir sistem olmamakla birlikte, uluslararası bağlamda uygulanabilirliğini test etmek amacıyla çeşitli ülkeler için bir adaptasyon planı içermektedir.

Yasal ve Kültürel Uyum: Farklı ülkelerin yasal düzenlemeleri ve kültürel bağış pratikleri göz önünde bulundurularak, modelde bölgesel özelleştirmeler yapılacaktır.

Uluslararası İş birliği: Uluslararası insani yardım kuruluşları ve bağış platformlarıyla iş birliği yapılarak, modelin diğer ülkelerde uygulanabilirliği test edilecektir.

4. Geleneksel İnsani Modellerin Eksiklikleri

Geleneksel insani yardım modellerin eksikleri: Geleneksel insani yardım modelleri, afet ve kriz durumlarında kritik bir rol oynamaktadır. Ancak, bu modellerin bir dizi önemli eksikliği vardır. Bu eksiklikler, yardımların verimliliğini, hızını ve etkinliğini olumsuz etkileyebilmektedir. Aşağıda, literatürden de yararlanarak, geleneksel insani yardım modellerinin eksikliklerinden bahsedilmektedir:

- **4.1. Bürokratik Engeller ve Yavaşlık:** Geleneksel insani yardım yöntemleri, bürokratik süreçlere dayanarak yardımın zamanında ulaşmasını zorlaştırır. Türkiye'deki insani yardım süreçleri, merkezi ve yerel idarelerin karmaşık onay süreçlerine bağlıdır, bu da hız konusunda engeller yaratır (Kaya, 2018). Uluslararası alanda da bürokratik engellerin hızla aşılması gerektiği vurgulanmaktadır (Harvey, 2009).
- **4.2. Yüksek Lojistik ve Dağıtım Maliyetleri:** Geleneksel insani yardım yöntemleri, yüksek lojistik maliyetlerle birlikte gelir. Yardım malzemelerinin toplanması, depolanması, taşınması ve dağıtılması, zaman alıcı ve maliyetli bir süreçtir. Türkiye'deki afet yardımları, depolama ve dağıtım aşamalarında bu tür maliyetleri yaşarken (Yıldız, 2019), küresel ölçekte de aynı sorunlar söz konusudur (Telford & Cosgrave, 2007).

- 4.3. Şeffaflık Eksiklikleri ve Kaynak İsrafı: Geleneksel insani yardımların en büyük eksikliklerinden biri, şeffaflık eksiklikleridir. Bağışçılar, yaptıkları yardımların doğru yerlere ulaşıp ulaşmadığını takip etmekte zorlanmaktadırlar. Bu durum, kaynakların etkin bir şekilde kullanılmadığı anlamına gelir ve yardımın verimliliğini azaltır (Buchanan-Smith ve Maxwell, 2011). Türkiye'de de afet yardımları sırasında yardımların ihtiyaç sahiplerine doğru şekilde ulaşıp ulaşmadığı konusunda şeffaflık sorunları yaşanabilmektedir (Kaya, 2018). Uluslararası alanda yapılan çalışmalar, yardımların doğru yerlere ulaşmasını sağlamak adına daha fazla denetim ve şeffaflık gerekliliğine işaret etmektedir (Van der Veen ve Brouwer, 2018).
- **4.4. Suistimaller ve Kaynakların Yanlış Kullanımı:** Yardım süreçlerinde, suistimaller ve kaynak israfı yaygın bir sorundur. Yardım malzemelerinin yanlış kişilere ulaşması veya fazlalık gönderilmesi, yardımların etkinliğini azaltır ve kaynakların boşa harcanmasına neden olur. Türkiye'deki insani yardım sisteminde de benzer sorunlar gözlemlenebilmektedir (Yıldız, 2019). Uluslararası düzeyde yapılan çalışmalar da suistimallerin ve yolsuzluğun yardımların etkinliğini düşüren unsurlar olduğuna dikkat çekmektedir (Telford & Cosgrave, 2007).
- 4.5. Yerel Ekonominin Desteklenmemesi: Geleneksel insani yardım yöntemleri, genellikle dışarıdan temin edilen yardımlar kullanılarak yapılır. Bu durum, yerel ekonomilerin gelişmesini engeller ve sürdürülebilir kalkınmayı olumsuz etkiler. Türkiye'de yerel üreticilerin sisteme dahil edilmemesi, yerel ekonomik büyümeyi sınırlamaktadır. Uluslararası alanda yapılan araştırmalar da yardımların yerel ekonomiye katkı sağlamadığı durumlarda, uzun vadeli kalkınmanın zorlaştığını belirtmektedir (Buchanan-Smith ve Maxwell, 2011).

5. Dijital İnsani Yardım Platformlarının Başarısı

Dijital insani yardım platformlarının başarısı, doğru uygulama ve yönetimle doğrudan ilişkilidir. Yardımların hızlı ve etkin bir şekilde ulaştırılmasına, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesinin sağlanmasına olanak tanırken, çeşitli alanlarda da başarı gösterebilmektedir. Aşağıda, dijital insani yardımın başarısına dair literatürden elde edilen bazı veriler ve örnekler yer almaktadır.

- **5.1. Hızlı ve Etkili Yardım Dağıtımı:** Dijital platformlar, geleneksel insani yardım yöntemlerine kıyasla yardım süreçlerini daha hızlı ve etkili hale getirmektedir. Örneğin, Dünya Gıda Örgütü (WFP), dijital kimlik doğrulama ve biyometrik sistemler kullanarak kriz bölgelerindeki yardım ihtiyaçlarını doğru ve hızlı bir şekilde karşılamaktadır. WFP'nin Cash-Based Transfer (CBT) uygulamaları, nakit yardımlarının dijital ortamda dağıtılmasını sağlayarak, ihtiyaç sahiplerinin hızlı bir şekilde yardım almasına imkân tanımaktadır. 2019 yılında WFP, 23 ülkede 15 milyon kişiye dijital ortamda yardım ulaştırmıştır ve bu modelin, geleneksel yardımlara göre %50 daha hızlı ve %30 daha düşük maliyetli olduğu gözlemlenmiştir (WFP, 2020).
- **5.2. Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik:** Dijital insani yardım platformlarının bir başka avantajı, şeffaflık ve hesap verebilirlik sağlayarak, bağışçıların yardımlarının doğru kişilere ulaşıp ulaşmadığını takip etmelerine olanak tanımasıdır. UNHCR, mülteciler için dijital kimlik sistemleri kullanarak yardım sürecini izlenebilir hale getirmiştir. Bu sayede, yardımların şeffaf bir şekilde dağıtılması sağlanmış ve suistimallerin önüne geçilmiştir. UNHCR'nin 2021 raporuna göre, dijital kimlik uygulamaları sayesinde, mültecilerin yardım almak için başvurduklarında sahtecilik oranları %2'den daha düşük seviyelere inmiştir (UNHCR, 2021).
- **5.3. Kaynakların Etkin Kullanımı ve Maliyetlerin Azaltılması:** Dijital platformlar, kaynak israfını önlemek ve maliyetleri azaltmak açısından da büyük avantajlar sunmaktadır. Örneğin, Cash-Based Transfers uygulamaları ile nakit yardımlar doğrudan ihtiyaç sahiplerinin dijital cüzdanlarına aktarılmakta ve bu sayede lojistik maliyetleri, depolama ve dağıtım sürecindeki bürokratik engeller ortadan kaldırılmaktadır. Bailey ve Harvey (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, dijital nakit transferlerinin geleneksel yardım yöntemlerine göre %25-30 daha düşük maliyetli olduğu ve lojistik süreçlerde %50 oranında tasarruf sağladığı tespit edilmiştir.
  - **5.4. Yerel Ekonomilerin Desteklenmesi:** Dijital insani yardım platformları, yerel

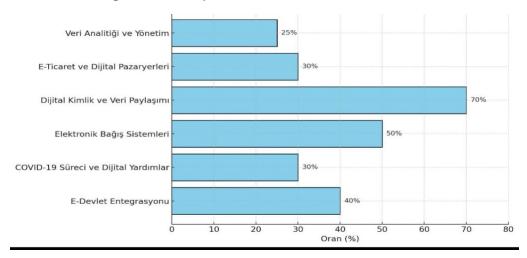
aktörlerle entegrasyon sağlayarak yerel ekonomileri de desteklemektedir. Örneğin, Türkiye'de AFAD tarafından geliştirilen dijital yardım platformları, yerel marketlerle entegrasyon sağlayarak yardımların hızla dağıtılmasını mümkün kılmaktadır. Yerel marketler ve perakendeciler, dijital platforma entegre edilerek, yardımların yerel ekonomiyi destekleyerek daha hızlı bir şekilde dağıtılmasına yardımcı olmaktadır (AFAD, 2023). Bu uygulama, yerel ekonomi için pozitif bir etki yaratırken, yardımların daha hızlı ve güvenli bir şekilde ulaşmasını sağlamaktadır.

5.5. Suistimallerin Azaltılması: Dijital platformlar, yardım süreçlerindeki suistimalleri de azaltmaktadır. WFP'nin biyometrik doğrulama ve dijital kimlik uygulamaları, sahte başvuruları engelleyerek yardım süreçlerinde şeffaflık sağlamaktadır. Bu sayede, bağışçıların yardımlarının doğru kişilere ulaştığına dair güven oluşturulmuştur. Ayrıca, bağışçıların geri bildirim mekanizmaları üzerinden süreci izleyebilmeleri, yardımların etkisini artırmıştır (WFP, 2020).

Sonuç olarak Dijital insani yardım platformlarının başarısı, hızlı yardım dağıtımı, şeffaflık, hesap verebilirlik, kaynakların etkin kullanımı ve suistimallerin önlenmesi gibi faktörlerle ölçülmektedir. Dünya çapında ve Türkiye'de yapılan uygulamalar, dijital modellerin geleneksel yöntemlere kıyasla daha verimli ve etkili olduğunu göstermektedir.

5.6. Dijital Sistemle Bürokratik Zorlukların Azaltılması: Bu hususta farklı kurumların farklı süreçlerde yapmış oldukları uygulamalar bulunmaktadır. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz.

- E-Devlet Entegrasyonu: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (2023), Türkiye'deki e-devlet platformu aracılığıyla vatandaşların devlet hizmetlerine erişiminin %40 oranında hızlandığını belirtmektedir.
- COVID-19 Süreci ve Dijital Yardımlar: (Türkiye Bankalar Birliği (2021), COVID-19 yardımlarının dijital başvuru sistemleri aracılığıyla %30 daha hızlı dağıtıldığını bildirmiştir.
- Elektronik Bağış Sistemleri: (Türkiye Bankalar Birliği (2021), elektronik bağış sistemlerinin geleneksel bağış yöntemlerine kıyasla %50 oranında daha hızlı ve verimli olduğunu vurgulamaktadır.
- Dijital Kimlik ve Veri Paylaşımı: (Türkiye Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (2023), Türkiye'de dijital kimlik kullanımının %70 oranına ulaşmasıyla birlikte bürokratik hataların ve gecikmelerin önemli ölçüde azaldığını belirtmektedir.
- E-Ticaret ve Dijital Pazaryerleri: Türkiye Dijital Dönüşüm Ofisi (2022), 2023 yılı itibariyle Türkiye'de e-ticaretin toplam perakende satışlarının %30'unu oluşturduğunu raporlamaktadır.
- Veri Analitiği ve Yönetim: (Türkiye Dijital Dönüşüm Ofisi (2022), dijital devlet hizmetleri araştırmasında veriye dayalı karar alma süreçlerinin bürokratik işlemleri %25 oranında hızlandırdığını ifade etmiştir.

Grafik 1. Dijital Sistemlerin Verimlilik Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

6. Bir Tık Bir El Modeli: Hızlı, Şeffaf ve Doğrudan Yardımın Yeni Dönemi

Bir Tık Bir El modeli, insani yardım süreçlerinde geleneksel aracı kurumları devre dışı bırakarak bağışçıları doğrudan ihtiyaç sahipleriyle buluşturmayı hedefleyen yenilikçi bir dijital platformdur. Bu model, lojistik ve depolama gibi maliyetli ve zaman alıcı süreçleri ortadan kaldırarak hızlı, etkili ve şeffaf bir yardım mekanizması sunar. Bağışçılar ve ihtiyaç sahiplerini doğrudan bir araya getiren dijital bir platformdur. Bu yenilikçi sistem, şeffaflığı, hızlı erişimi ve sürdürülebilirliği ön planda tutarak modern insani yardım yaklaşımlarına öncülük etmektedir.

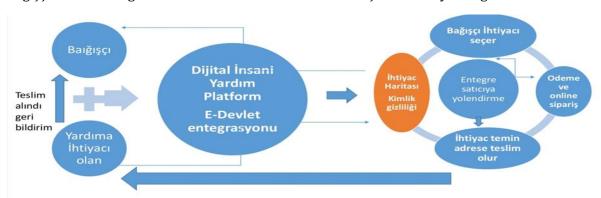
6.1. Modelin İşleyişi ve Özellikleri

İhtiyaç haritası çıkarılarak doğrudan yardım hususunda bağışçıya erişim gerçekleşmekte ve bağış süreci başlamaktadır. Buna göre şu adımlar takip edilmelidir.

İhtiyaç Belirleme: İhtiyaç sahipleri, e-Devlet altyapısı üzerinden platforma giriş yapar ve "İhtiyaç Haritası" üzerinden gıda, sağlık, kıyafet, barınma gibi anlık ihtiyaçlarını girerler.

Bağışçının Erişimi: Bağışçılar, platform üzerinden bölgesel ve tematik olarak ihtiyaç haritasına ulaşır. Ancak bağışçılar, ihtiyaç sahibinin kimlik bilgilerini göremez; sadece ihtiyaç türü ve bölge bilgilerine erişebilirler.

Bağış Süreci: Bağışçı, bir ihtiyacı seçerek yardımını hızlıca gerçekleştirebilir. Yardımın doğrudan ihtiyaç sahibine ulaştığı bilgisi anlık bir kısa mesaj (SMS) ile bağışçıya iletilir. Bu özellik, bağışçıların sürece güvenini artırırken daha fazla katılım için motivasyon sağlar.

Grafik 2. Dijital İnsani Yardım Platformu İşleyiş Modeli (Jabbari ve Polat, 2024) Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

6.2. Aracısız ve Şeffaf Yardım Mekanizması, Özellikleri ve Kullanım Alanları

Aracı Kurumların Devreden Çıkması: Bağışlar, doğrudan marketler, tedarikçiler veya üreticiler aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırılır. Böylece, lojistik ve depolama gibi maliyetli süreçlere gerek kalmaz.

Kimlik Gizliliği: Yardım alan kişilerin kimlik bilgileri gizli tutulur ve damgalanma önlenir.

Bildirim Sistemi ile Şeffaflık: Bağış yapıldıktan sonra, bağışın yerine ulaştığı an bağışçıya kısa bir mesajla bilgi verilir. Bu sistem, bağışçıların yardımlarının etkinliğini takip etmelerine olanak tanır ve bağış sürecinde güven ortamını pekiştirir.

Kriz ve Kalkınma Süreçlerinde Kullanım: Bir Tık Bir El modeli, yalnızca afet veya kriz dönemlerinde değil, uzun vadeli kalkınma süreçlerinde ve yoksullukla mücadelede de etkili bir araç olarak tasarlanmıştır. Kalkınma döneminde: Yerel üreticilerle iş birliği yapılarak ekonomik aktivite desteklenir. Süreklilik sağlayan yardımlar ile bireylerin sosyal hayata adaptasyonu

kolaylaştırılır.

Denetim ve Şeffaflık: Platform, tüm işlemleri kayıt altına alır ve bağımsız denetleme mekanizmalarıyla şeffaflığı sağlar. Bu özellik, bağışçı güvenini artırırken ihtiyaç sahiplerinin haklarını da korur.

7. Modelin Avantajı

Bir Tık Bir El modeli, mevcut dijital insani yardım platformlarından birçok açıdan farklılık gösterir Bir Tık Bir El modeli, E-Devlet entegrasyonu ile yardımların doğru kişilere ulaşmasını, şeffaflık ve hız sağlanmasını garanti eder. Her türlü ihtiyaca açık ve esnek yapısıyla afet, kriz ve yoksullukla mücadelede etkili çözümler sunar. Yerel tedarikçilerle çalışarak maliyetleri düşürür ve ekonomiyi destekler. Kimlik gizliliği ile yardım alanların onurunu korurken, ürün/hizmet temelli yardımlarla enflasyon riskini en aza indirir.

8. Bir Tık Bir El Modelinin Üstünlüğü ve Mevcut Dijital Sistemlerden Farkı

"Bir Tık Bir El" modeli, insani yardımların dijital ortamda etkin, hızlı ve güvenli bir şekilde sağlanmasını hedefleyen bir platform olarak, mevcut dijital insani yardım sistemlerine kıyasla bir dizi önemli üstünlüğe sahiptir.

- **8.1. Aracısız Yardım Dağıtımı:** Mevcut dijital sistemler genellikle bir aracının (örneğin, yardım organizasyonları veya aracı kurumlar) varlığını gerektirir. Bu aracı kurumlar, yardım sürecinde zaman kaybına ve bürokratik engellere yol açabilir. Örneğin, Dünya Gıda Örgütü (WFP) gibi kurumlar, dijital kimlik kullanarak yardımları dağıtsalar da bu süreçte aracı kuruluşlar yer alır ve bağışçılar genellikle yardımın tam olarak nereye ulaştığı konusunda sınırlı bilgiye sahip olurlar (WFP, 2018). Bir Tık Bir El modeli ise, bağışçıları doğrudan ihtiyaç sahipleriyle buluşturarak aracıyı ortadan kaldırır ve böylece yardım sürecini hızlandırır.
- **8.2. Kimlik Gizliliği ve Onur Koruma:** Bir diğer önemli fark, Bir Tık Bir El modelinin kimlik gizliliğine verdiği önemin yanı sıra, onur koruyucu bir yaklaşım benimsemesidir. Bu modelde, yardım alanların kimlik bilgileri gizli tutulur, ancak yardımın doğru kişiye ulaştığına dair kısa mesajla bilgilendirme yapılır. Bu özellik, bağışçıların ve ihtiyaç sahiplerinin güvenini artırırken, yardımın onur kırıcı olmadan yapılmasını sağlar. Mevcut dijital sistemlerde, özellikle bazı yerel yardım platformlarında kimlik bilgileri daha fazla ifşa olabiliyor ve bu da yardım sürecinde sosyal stigma yaratabiliyor (World Bank, 2020).
- **8.3. Hızlı ve Anlık Yardım Dağıtımı:** Bir Tık Bir El modelinin sunduğu en büyük avantajlardan biri de yardımın hızlı bir şekilde, yerel marketler, zincir mağazalar ve üreticiler aracılığıyla dağıtılmasıdır. Bu sistem, yerel ekonomiyi desteklerken, depolama, lojistik ve insan kaynağı gibi sorunları ortadan kaldırır. Diğer dijital yardım sistemlerinde, özellikle depolama ve lojistik süreçleri karmaşık olabilir ve bu da yardımların hedeflere ulaşmasını geciktirebilir. Örneğin, UNHCR'nin dijital yardım süreçlerinde, tedarik ve dağıtım süreçlerinde yaşanan aksaklıklar, yardımın zamanında ulaşmasını engelleyebilmektedir (UNHCR, 2021).
- **8.4. E-Devlet Entegrasyonu ve Hukuki Şeffaflık:** Bir Tık Bir El modeli, Türkiye'nin edevlet altyapısına entegre olarak çalışır, bu da yasal düzenlemelere uyum sağlar ve yardım süreçlerini denetlemeyi kolaylaştırır. Bu özellik, dijital yardımların hukuki çerçevede denetlenmesini sağlayarak, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesini güçlendirir. Mevcut dijital sistemlerde ise, özellikle e-devlet entegrasyonunun eksik olduğu bazı ülkelerde bu tür denetim süreçleri daha zayıf olabilir (OECD, 2020).
- **8.5.** Sürekli Yardım ve Çeşitli İhtiyaçlara Yönelik Uygulama: Bir Tık Bir El modeli, sadece afet durumlarına değil, aynı zamanda kalkınma süreçlerine ve yoksullukla mücadeleye yönelik de sürdürülebilir bir yardım modeli sunar. Mevcut dijital sistemler çoğunlukla afet ve kriz odaklıdır ve kalkınma süreçlerine yönelik yardımlar sınırlıdır (Ghosh, 2020). Bu nedenle, bu model, daha geniş bir ihtiyaç yelpazesinde sürekli yardım sunarak, toplumların genel refahına katkı sağlar.

- **8.6. Kaynak İsratismarını Önleme:** BU model, veri tabanlı bir sistem üzerinden yardım süreçlerini izleyerek, yardımların doğruluğunu kontrol eder ve suistimali engeller. Ayrıca, her bireyin yalnızca belirli bir yardım miktarı almasını sağlayarak, ihtiyaç dışı taleplerin önüne geçer. Mevcut dijital yardım platformlarında ise, bu tür kontrol mekanizmaları yeterince olmayabilir.
- 8.7.İnsan Kaynağını Minimize Eden Yaklaşım: "Bir Tık Bir El" modeli, insani yardım süreçlerinde insan kaynağını en aza indirerek hızlı ve etkin bir çözüm sunmaktadır. Dijital altyapı, bağışçıları doğrudan ihtiyaç sahipleriyle buluştururken, lojistik ve depolama gibi geleneksel süreçlere olan ihtiyacı ortadan kaldırır. Model, yerel marketler ve tedarikçilerle entegrasyonu sayesinde insan gücüne duyulan bağımlılığı azaltır, bu da yardımların daha hızlı ve düşük maliyetli bir şekilde dağıtılmasını sağlar. Ayrıca, dijital takip ve bildirim sistemi, manuel denetim ve raporlama süreçlerini dijitalleştirerek süreçlerin şeffaflığını artırır (UNHCR, 2021; WFP, 2018). Bu, modelin sürdürülebilirliğini ve operasyonel verimliliğini güçlendirmektedir.
- **8.8.Lojistik ve Depolama Maliyetlerini Sıfırlanması:** Lojistik ve depolama maliyetleri, geleneksel insani yardım sistemlerinde önemli bir sorun teşkil etmekte olup, bu maliyetler genellikle yardımların etkinliğini ve hızını olumsuz etkileyebilmektedir (Telford & Cosgrave, 2007; Van der Veen & Brouwer, 2018). Bir Tık Bir El modeli, online satıcılar, marketler ve bayilere entegre olduğu için lojistik ve depolama maliyeti oluşturmaz.
- **8.9.Enflasyon Riskinin Azaltılması:** "Bir Tık Bir El" modelinde dijital platform üzerinden yapılan yardımlar, doğrudan ihtiyaç sahibine ulaşır. Yardımlar, nakit yerine belirli mal ve hizmetler (örneğin, gıda, sağlık, barınma) şeklinde sağlanarak enflasyon üzerindeki baskıyı azaltabilir. Bu tür yardımlar, yerel tedarik zincirleri ve üreticilerle entegre olduğunda, yerel ekonomiyi desteklerken enflasyonist etkileri sınırlayabilir.

Kızılay'ın dijital bankartları, Türkiye'de insani yardım alanında dijital dönüşüm örneğidir Ancak Dijital bankartlar aracılığıyla yapılan nakit yardımlar, ekonomik kriz dönemlerinde belirli sorunlara yol açabilir. Özellikle enflasyonun yüksek olduğu dönemlerde, verilen nakit yardımlarının alım gücünü düşürmesi gibi olumsuz etkiler gözlemlenebilir. Yardımın nakit olarak verilmesi, yardım alan kişilerin harcamalarını hızla yapmalarına olanak sağlasa da, enflasyonist bir ortamda, bu tür yardımların etkisi sınırlı kalabilir. Yardımların nominal değeri aynı kalsa bile, enflasyon nedeniyle, gerçek alım gücü azalmaktadır.

Dijital bankart ve nakit yardımlar, kısa vadede ihtiyaç sahiplerine doğrudan yardım sağlamayı amaçlasa da enflasyonist baskı altında bu yardımların etkisi sınırlıdır. Diğer yandan, nakit yardımların enflasyonu artırabileceği endişesi de vardır. Yardım yapılan kişilere verilen nakit, toplam talep düzeyini artırarak, enflasyonun yükselmesine yol açabilir. Bu etki özellikle büyük çaplı yardım programlarında, ekonomik denetim ve analizlerin doğru yapılmaması durumunda daha belirgin hale gelebilir. Kaynaklara göre nakit yardımlarının, özellikle koşullu nakit transferlerinin, kısa vadeli enflasyonist etkilerinin olabileceğine değinmektedir. Yardımların nakit olarak verilmesi, yerel piyasada talep artışına yol açabilir, bu da enflasyonu artırabilir. (Fiszbein, A., ve Schady, N. R. (2009).

Barrett ve Carter, nakit transferlerinin yoksullukla mücadelede etkin olsa da, büyük ölçekli ve süregeldiği durumlarda piyasalarda talep artışı yaratarak enflasyon üzerinde baskı oluşturabileceğine dikkat çekmektedir (Barrett & Carter, 2010). Ravallion ise, nakit transferlerinin tüketimi artırdığını, ancak bu artışın büyüyen talep nedeniyle enflasyonist baskılara yol açabileceğini belirtmektedir (Ravallion, 2007). Ayrıca, Cameron ve Shah, nakit transferlerinin yerel pazarlarda talep artışı yaratabileceğini ve büyük çaplı uygulamalarının enflasyonist etkiler doğurabileceğini araştırmıştır (Cameron ve Shah, 2015).

9. Gelecek Perspektifleri ve Öneriler

9.1. Teknolojik İnovasyonun Gücü: "Bir Tık Bir El" modeli, gelişen teknolojilerle güçlendirilebilir. Blok zinciri, bağışların güvenli takibini sağlarken, yapay zekâ ihtiyaç analizlerini daha doğru yaparak verimli yardımların önünü açar. Bu yenilikler, modelin daha etkili ve güvenilir olmasını sağlar.

- **9.2. Küresel Uygulama ve Adaptasyon:** Model, küresel ölçekte de uygulanabilir. Gelişmekte olan ülkelerde dijital altyapı geliştikçe, modelin yaygınlaşması mümkündür. Ancak, her ülkenin yasal ve kültürel farklılıkları göz önünde bulundurularak esnek bir yapı ile uyum sağlanması gerekmektedir.
- **9.3. Sosyal Etkiler ve Toplumsal Dayanışma:** Platform, toplumsal dayanışmayı güçlendirir. Yardım alan ve veren arasındaki mesafe azalırken, sosyal sorumluluk bilinci artar. Böylece hem topluma hem devlete katkı sağlanarak, toplumun güçlü bir dayanışma yapısına sahip olması sağlanır.
- **9.4. Sürdürülebilirlik ve Finansal Model:** Modelin sürdürülebilirliği, finansal açıdan sağlam bir altyapı ve yerel tedarik zincirleriyle entegrasyon sağlanarak güçlendirilebilir. Uzun vadeli stratejilerle kalkınma ve yerel ekonomiyi destekleme hedefi de göz önünde bulundurulmalıdır.
- **9.5. Enflasyon ve Ekonomik Etkiler:** Modelin ekonomik etkileri, özellikle enflasyon konusunda düzenli analizlerle izlenmelidir. Nakit yardımların yerel ekonomiyi destekleyici etkileri olsa da yanlış planlama ve uygulama enflasyonu tetikleyebilir. Yardım türlerinin etkileri dikkatle değerlendirilmelidir.

10. Tartışma ve Eleştiriler

- **10.1. Dijital Erişim Sorunları:** Model, dijital erişim sorunları nedeniyle kırsal ve düşük gelirli bölgelerde sınırlı kapsayıcılığa sahip olabilir. Bu sorunun çözülmesi için dijital altyapının geliştirilmesi ve dijital okuryazarlık eğitimlerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Türkiye'nin "Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı" (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, 2021), kırsal alanlarda genişbant internet erişimini artırmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, dijital erişim eşitsizliklerinin giderilmesi modelin başarısı için kritik bir öneme sahiptir.
- **10.2. Gizlilik ve Güvenlik Endişeleri:** Dijital platformlarda kişisel veri güvenliği kritik öneme sahiptir. E-Devlet entegrasyonunun sağladığı güvenlik avantajlarına rağmen, platformların siber saldırılara karşı korunması için gelişmiş güvenlik protokollerine ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin, Türkiye'de "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" (KVKK, 2016), veri güvenliğine yönelik yasal bir çerçeve sunmaktadır. Bu kapsamda platformun güvenilirliğini artırmak için sürekli denetim ve güncellemeler yapılmalıdır.
- 10.3. Sürdürülebilirlik Sorunları: Modelin başarısı, bağışçıların sürekli desteğine bağlıdır. Ancak ekonomik krizler ve bağış motivasyonundaki dalgalanmalar sürdürülebilirliği tehdit edebilir. Türkiye Bankalar Birliği'nin (2021) verilerine göre, dijital ödeme sistemleri ve bağış platformları, bağışçı davranışlarının sürdürülebilirliğini artırmak için daha şeffaf ve teşvik edici yöntemler sunabilir.
- **10.4. Yerel Ekonomiye Olan Etkiler:** Modelin yerel ekonomiye etkileri dikkatle değerlendirilmelidir. Küçük işletmelerin ve yerel üreticilerin sisteme dahil edilmesi, ekonomik bağımsızlıklarını güçlendirebilir. Örneğin, "Askıda Fatura" gibi yerel projeler, dayanışma ekonomisi yaratmada etkili olmuştur (İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 2020). Bu tür uygulamalar modelin ekonomik etkilerini artırabilir.
- **10.5. Sistem Denetimi:** Modelin güvenilirliğini artırmak için etkili bir denetim mekanizması oluşturulmalıdır. Yardımların doğru yerlere ulaşmasını sağlamak amacıyla bağımsız denetim kuruluşları veya devlet denetleme mekanizmaları devreye alınabilir. Denetim süreçlerinin düzenli raporlama ve şeffaflık prensiplerine dayanması, modelin güvenilirliğini artıracaktır (TÜSEV, 2022).
- **10.5.1. Bağımsız Denetim:** Modelin denetimi, bağımsız denetim kuruluşları tarafından yürütülmelidir. Bağımsız denetim süreçleri, platformun yardımları nasıl topladığını, dağıttığını ve yönetimini nasıl gerçekleştirdiğini düzenli olarak kontrol etmelidir. Bu tür denetimler, sistemin tarafsızlığını ve güvenilirliğini artıracak şekilde yapılandırılmalıdır. Örneğin, uluslararası

standartlarda denetim yapan bağımsız bir kuruluşun düzenli raporlar hazırlaması, sistemin güvenilirliğini artırabilir.

- **10.5.2. Gerçek Zamanlı İzleme Sistemleri:** Dijital altyapı sayesinde yardımların gerçek zamanlı olarak izlenebilmesi sağlanabilir. Bu amaçla bir "Dijital Gözetim Paneli" oluşturularak, yardım kampanyalarının aşamaları (bağış toplama, malzeme tedariki, dağıtım) anlık olarak izlenebilir ve kamuoyu ile paylaşılabilir. Bu sistem, sivil toplum kuruluşları ve devlet yetkililerinin katılımıyla daha etkili hale getirilebilir.
- **10.5.3.** İç Denetim Protokolleri: Platformun iç denetim süreçleri, düzenli olarak yürütülen veri analitiği, süreç performans değerlendirmeleri ve sistem iyileştirme çalışmalarıyla desteklenmelidir. İç denetim, platformun kurallara ve yasalara uygun hareket ettiğinden emin olmak için kritik bir araçtır.
- **10.5.4. Kullanıcı Geri Bildirimleri:** Yardım alan kişiler ve bağışçılar, sistemin işleyişi hakkında geri bildirim sağlayarak denetim sürecine dolaylı katkıda bulunabilir. Şikâyet ve öneriler için dijital bir portal oluşturulmalı ve bu veriler düzenli olarak analiz edilmelidir. Bu sayede, olası eksiklikler hızla tespit edilip düzeltilebilir.
- **10.5.5. Denetim Sonuçlarının Şeffaflığı:** Denetim süreçlerinden elde edilen bulguların kamuoyuyla paylaşılması kritik öneme sahiptir. Platform, denetim raporlarını düzenli olarak yayınlayarak toplumda güven oluşturabilir. Ulusal ve uluslararası standartlara uygun şeffaf raporlama, bağışçıların ve yardım alan kişilerin sisteme güvenini artıracaktır.
- **10.6. Yardım Malzemelerinin Tedarik Süreci:** Yardım malzemelerinin şeffaf ve adil bir şekilde tedarik edilmesi modelin başarısında belirleyici bir faktördür. Tedarik zincirinde yerel üreticilere öncelik verilmesi hem ekonomik kalkınmayı destekleyecek hem de yardımların hızla ulaştırılmasını sağlayacaktır. Ayrıca, blockchain gibi teknolojiler, tedarik sürecinde şeffaflık ve izlenebilirlik sağlayabilir (Deloitte, 2020).

Yardım malzemelerinin tedarik sürecinde şeffaflık sağlanması, modelin başarısı ve güvenilirliği açısından hayati öneme sahiptir. Bu süreç hem bağışçıların hem de yardım alan kişilerin güvenini kazanmak için açık ve izlenebilir bir şekilde tasarlanmalıdır.

- **10.6.1. Tedarikçi Seçimi:** Model kapsamında malzeme tedarikinde yer alacak tedarikçilerin seçimi, şeffaf bir ihale süreci ile gerçekleştirilmelidir. Bu süreçte, fiyat, kalite ve yerel ekonomik katkı gibi kriterler dikkate alınmalıdır. Tedarikçi seçim süreçlerinin bağımsız bir denetim mekanizması tarafından izlenmesi, süreçte tarafsızlığı artırabilir.
- **10.6.2. Blockchain Teknolojisi:** Yardım malzemelerinin tedarik ve dağıtım sürecinde blockchain teknolojisinin kullanılması, işlemlerin izlenebilirliğini artırabilir. Blockchain sayesinde, bağışçıdan yardım alan kişiye kadar her aşama kayıt altına alınır ve değiştirilmesi mümkün olmayan bir dijital defterde saklanır. Bu yöntem, yardımların başka amaçlar için kullanılmasını önler.
- **10.6.3. Tedarik Zincirinin Dijitalleştirilmesi:** Tedarik süreci, dijital platformda açık bir şekilde görüntülenebilir hale getirilmelidir. Örneğin, bağışçılar, bağışlarının hangi ürünlere harcandığını ve bu ürünlerin ne zaman, nerede ve nasıl dağıtıldığını dijital bir panel üzerinden izleyebilir.
- **10.6.4. Yerel Üreticilere Öncelik Verilmesi:** Tedarik sürecinde yerel üreticilere öncelik verilmesi hem ekonomik kalkınmayı destekler hem de yardım malzemelerinin daha hızlı temin edilmesini sağlar. Bu uygulama, yerel halkın da yardım süreçlerine dahil edilmesini teşvik eder ve topluluk düzeyinde dayanışmayı artırır.
- **10.6.5. Şeffaf Dağıtım Süreci:** Yardım malzemelerinin ihtiyaç sahiplerine dağıtımı, dijital olarak izlenebilir bir sistemle yapılmalıdır. Her bir bağışın nereye gittiği, hangi ailelere ulaştığı gibi bilgiler dijital bir harita üzerinde görüntülenebilir. Bu, bağışçıların sürece olan güvenini

artırırken kötüye kullanımı da önler.

10.6.6. Geri Bildirim ve İzleme: Tedarik süreci sonunda bağış yapılan ürünlerin kullanımı ve dağıtımı hakkında geri bildirim alınmalıdır. Yardım alan kişilerin memnuniyet düzeyini ölçen anketler, modelin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

11. Sonuç

"Bir Tık Bir El" modeli, Türkiye'nin güçlü dijital altyapısı ve geçmişteki başarılı deneyimlerinden beslenerek önemli bir potansiyel taşımaktadır. Bu model, dijital çağın sunduğu fırsatları ve mevcut altyapıyı kullanarak insani yardım süreçlerini daha verimli, şeffaf ve hızlı bir şekilde yönetmeyi amaçlamaktadır. Türkiye'nin mevcut e-devlet entegrasyonu, COVID-19 deneyimi, yaygın e-ticaret ve bankaların elektronik bağış altyapısının entegrasyonu gibi güçlü dijital altyapı unsurları, modelin uygulanabilirliğini ve başarısını desteklemektedir. Belediyelerin uyguladığı başarılı projeler, örneğin "askıda fatura" gibi dijital yardımlaşma projeleri, bu modelin pratikte nasıl işleyebileceğine dair güçlü işaretler sunmaktadır.

Yapılan bulgular, "Bir Tık Bir El" modelinin, yerel ve ulusal düzeyde hızla uygulanabileceğini ve etkili bir şekilde çalışabileceğini ortaya koymaktadır. Modelin sunduğu dijital platformlar, devletin yardımları daha etkili ve şeffaf bir şekilde dağıtmasını mümkün kılarken, toplumsal dayanışmayı artırarak toplumu daha güçlü bir şekilde bir araya getirebilir. Ayrıca, yerel üreticiler ve tedarikçiler için önemli bir ekonomik katkı sağlanabilir. Yardımların doğrudan yerel ekonomiye yönlendirilmesi hem ekonomik canlanmaya hem de daha sürdürülebilir bir yardım sürecine katkıda bulunacaktır. Bununla birlikte, modelin sosyal faydaları da gözle görülür şekilde artacaktır; özellikle yardımların doğrudan ve hızla ulaşması, yardıma muhtaç kişilere daha hızlı ve doğru hizmet sağlanmasını mümkün kılacaktır.

Ancak, modelin başarısının garanti altına alınabilmesi için bir dizi kritik faktörün ele alınması gerekmektedir. Dijital erişim sorunları, güvenlik endişeleri ve sürdürülebilirlik gibi engellerin aşılması, modelin etkinliğini artıracaktır. Özellikle, dijital okuryazarlık ve internet erişimindeki eşitsizlikler, modelin kapsayıcılığını tehlikeye atabilir. Bu yüzden, dijital okuryazarlık eğitimi ve altyapı yatırımları gibi stratejilerin uygulamaya konması önemlidir. Ayrıca, kişisel veri güvenliği ve dijital platformların güvenliği, modelin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için öncelikli konular arasında yer almaktadır. Güvenlik protokollerinin güçlendirilmesi, kullanıcıların verilerinin korunmasını sağlayacak ve modelin güvenilirliğini artıracaktır.

Sistemin pilot uygulamaları, gerçek dünya koşullarında modelin etkinliğini değerlendirmek için kritik bir adımdır. Pilot projelerle elde edilen veriler, sistemin nasıl işlediğini, ne tür sorunların ortaya çıktığını ve çözüm yollarının neler olabileceğini anlamamıza yardımcı olacaktır. Pilot uygulamalar, modelin farklı bölgelerde ve demografik gruplarda nasıl tepkiler aldığını test etmek için bir fırsat sunacaktır. Ayrıca, bu pilot süreçler, modelin gelecekteki ölçeklendirilmesi ve yaygınlaştırılması için değerli geri bildirimler sağlayacaktır.

Sonuç olarak, "Bir Tık Bir El" modeli, dijital insani yardım alanında devrim yaratacak bir potansiyele sahiptir. Modelin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi, devletin, toplumun ve yerel üreticilerin katkılarıyla mümkün olacaktır. Bu şekilde, modelin etkili bir biçimde işleyebilmesi için gerekli dijital altyapının güçlendirilmesi, yasal düzenlemelerin yapılması ve tüm paydaşların iş birliği içinde çalışması önemlidir. Ayrıca, yerel ekonomiye sağlanan katkılar, sosyal dayanışma kültürünün güçlenmesi ve yardım süreçlerinin daha şeffaf hale gelmesi, bu modelin başarısını pekiştirecektir. Bu unsurlar bir araya getirildiğinde, modelin sürdürülebilir ve etkili olma garantisi oldukça yüksektir. Hem devletin hem toplumun hem de yerel üreticilerin aktif katılımı ve iş birliği ile bu model, dijital insani yardımın geleceğinde önemli bir örnek teşkil edebilir.

KAYNAKÇA

- Bailey, S., & Harvey, P. (2016). Cash Transfers in Humanitarian Assistance. ODI Report.
- Barrett, C. B., & Carter, M. R. (2010). The economics of poverty traps and persistent poverty: An asset-based approach. Journal of Economic Growth, 15(1), 1–40. https://doi.org/10.1007/s10887-010-9036-2
- Buchanan-Smith, M., & Maxwell, S. (2011). Policies, politics, and humanitarian action: The impact of aid on conflict and reconstruction. Disasters, 35(1), 67–88. https://doi.org/10.1111/j.0361-3666.2010.01174.x
- Cameron, L., & Shah, M. (2015). Impact of the Indonesian conditional cash transfer program on household welfare: Evidence from a randomized experiment. World Bank Economic Review, 29(1), 22–50. https://doi.org/10.1093/wber/lhu029
- Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi. *(2023). E-devlet kullanım oranları.* https://www.cumhurbaşkanlığı.gov.tr/dijital-donusum
- Deloitte. (2020). Blockchain Teknolojisinin Tedarik Zincirindeki Rolü. Deloitte Insights.
- Elsevier B.V. (2016). Responsible Data: Security, Privacy, and Data Protection in Humanitarian Information Management. HumTech2016 Proceedings.
- FAO. (2018). Food Assistance and the FAO. Food and Agriculture Organization of the United Nations. https://www.fao.org/food-assistance/en
- Fiszbein, A., & Schady, N. R. (2009). Conditional cash transfers: Reducing present and future poverty. World Bank Policy Research Report. The World Bank.
- Harvey, P. (2009). *Approaches to cash programming in emergencies*. Humanitarian Practice Network, 63, 1–14.
- Rejali, S., ve Heiniger, Y. (2020). The role of digital technologies in humanitarian law, policy and action: charting a path forward. *International review of the Red Cross*, 102(913), 1-22. https://doi.org/10.1017/S1816383121000114
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi. *(2020). Askıda Fatura Uygulaması Raporu*. İstanbul: İBB Yayınları.
- Kaya, A. (2018). Türkiye'de insani yardım süreçlerinin etkinliği ve karşılaşılan zorluklar. Afet Yönetimi Dergisi, 6(1), 45–67.
- Kızılay. (2020). Kızılay'ın Dijital Nakit Yardım Sistemi. Türk Kızılayı.
- KVKK. (2016). Kişisel Verilerin Korunması Kanunu. Resmî Gazete, Sayı: 29677.
- Ólafsson, G. R. (2024). The Role of Technology in Humanitarian Assistance: Opportunities and Challenges (Doctoral dissertation). https://www.researchgate.net/profile/Gisli-Olafsson/publication/385502759_The_Role_of_Technology_in_Humanitarian_Assistance_Opportunities-and-Challenges.pdf
- OECD. (2020). Digital Payment Systems and Inflation: A Global Perspective. OECD Publishing.
- Telford, J., & Cosgrave, J. (2007). The international humanitarian system and the tsunami response. Disasters, 31(1), 1–25. https://doi.org/10.1111/j.0361-3666.2007.01073.x
- TÜSEV. (2022). Türkiye'de Bağımsız Denetim ve Sivil Toplum Raporu. İstanbul: Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı.

- Türkiye Bankalar Birliği. (2021). Dijital Bağış ve Ödeme Sistemleri Raporu. İstanbul: TBB Yayınları.
- Türkiye Dijital Dönüşüm Ofisi. *(2022). Dijital devlet hizmetleri araştırması:* Veriye dayalı karar alma ve bürokratik süreçlerin hızlanması. https://www.dijitald.gov.tr
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı. *(2021). Ulusal Genişbant Stratejisi ve Eylem Planı.* Ankara: UAB Yayınları.
- UNHCR. (2021). Digital Identity for Refugees and IDPs. https://www.unhcr.org
- United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). (2021). Digital Identity for Humanitarian Aid: A Global Perspective. UNHCR.
- Van der Veen, A., & Brouwer, L. (2018). Humanitarian aid and logistics: Problems and solutions in the current system. Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management, 8(3), 1–18. https://doi.org/10.1108/JHLSCM-06-2018-0153
- World Bank. (2020). Digital Aid Systems: Challenges and Opportunities. World Bank.
- World Food Programme (WFP). (2018). Digital Cash Transfers and Its Impact on Humanitarian Aid. WFP Report.
- World Food Programme (WFP). (2020). Digital Identification and Cash-Based Transfers. 2. World Food Programme. (2019). Blockchain: A revolutionary approach to aid distribution. World Food Programme. Retrieved from https://www.wfp.org/
- 3. World Food Programme. (2020). WFP's response to COVID-19. World Food Programme. Retrieved from https://www.wfp.org
- Yıldız, H. (2019). Türkiye'de afet yardım sisteminin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi üzerine bir analiz. Uluslararası Afet ve Kriz Yönetimi Dergisi, 11(2), 77–90.

Cilt 8, Sayı 2 - Volume 8, Number 2

Zafer Sağlam*

* Doktora Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; zafersa6lam@gmail.com; 0009-0007-8527-3794.

Neoclassical Realism and Small State Behavior: Understanding Kosovo's Foreign Policy

Despite recognition from the United States and many Western allies, Kosovo is not yet a member of the European Council or the United Nations. Seeing the Kosovo's case through the lens of neoclassical realism and small state concept, this article highlights the importance of the domestic political system and leadership image in the foreign policy making of Kosovo. It argues that Kosovo's political elite, affected by nationalism, largely shapes the country's foreign policy. The "small state" emphasized here is broader in meaning than the "weak state" used in realism and was attempted to be used as an analytical tool in the international relations discipline after the 1960s, when small states emerged in the system. The aricle explores the behavioral patterns associated with small states and notes Kosovo's inclination towards hedging behavior and questions the effectiveness of this strategy amidst the uncertainties and risks arise in its foreign policy.

Keywords: Kosovo, Neoclassical Realism, Small States, Hedging, Soft-Balancing

Neoklasik Realizm ve Kücük Devlet Davranısı: Kosova'nın Dıs Politikasını Anlamak

Amerika Birleşik Devletleri ve birçok Batılı müttefikin tanımasına rağmen Kosova henüz Avrupa Konseyi veya Birleşmiş Milletler üyesi değildir. Kosova'nın durumuna neoklasik realizm ve küçük devlet kavramı merceğinden bakan makale, Kosova'nın dış politika yapımında iç siyasi sistemin ve liderlik imajının önemini vurgulamaktadır. Milliyetçilikten etkilenen Kosova'nın siyasi elitinin ülkenin dış politikasını büyük ölçüde şekillendirdiği savunulmaktadır. Makale, küçük devletlerle ilişkili davranış kalıplarını araştırmakta, Kosova'nın korunma davranışına olan eğilimini not etmekte ve dış politikasında ortaya çıkan belirsizlikler ve riskler ortasında bu stratejinin etkinliğini sorgulumaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kosova, Neoklasik Realizm, Küçük Devletler, Riskten Korunma (Hedging), Yumusak Dengeleme

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 8, Sayı 2(2024), ss. 109-122. **Citation:** *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 8, No 2(2024), pp. 109-122.

Başvuru 10.11.2024 Received | Kabul 31.12.2024 Accepted

Neoclassical Realism and Small State Behavior: Understanding Kosovo's Foreign Policy

1. Introduction

Kosovo declared its independence on 17 February 2008, while under UN protection. This declaration partly resulted from international sympathy and support from the West, prompted by the atrocities committed in the Western Balkans and Serbia's rigid stance after 1999. The number of countries recognizing Kosovo has increased since that declaration. All its neighbors except Serbia recognize Kosovo. Four NATO and EU members (Greece, Slovakia, Spain, and Romania) have not recognized Kosovo yet. Although the United States and many of its allies recognized Kosovo's declaration of independence, it has yet to become a member of the European Council. Kosovo cannot become a UN member due to objections from Russia and China, both permanent members of the UN Security Council. Kosovo is de facto recognized by the UN, EU, and NATO since these organizations apply an "engagement without recognition" policy.

This study examines the composition and disposition of the political elite and its approach to some critical issues in domestic and foreign policy. Strategic culture, integral to the local elite's background, indirectly affects foreign policy. Kosovo's foreign policy can be understood by the distinctive behavioral patterns suggested by small state literature. It is unclear whether Kosovo's dialogue with Serbia is a hedging strategy that capitalizes on the prospect of EU membership. Another question is whether Kosovo should hedge bets to increase its international status within the limits and opportunities set by the international control.

Unlike neorealism, which focuses on the systemic results of interstate interactions and ignores the effect of domestic factors on foreign policy, neoclassical realism includes locally intervening variables in the analysis, such as the structure of the state, state-society relations, and strategic culture. However, neoclassical realism sees the external factors (independent variables) as more explanatory than those intervening variables and sees intervening variables as more explanatory for larger states. As Schweller (1992) argues, the impact of domestic factors is remarkably diminished in small states when they adjust their foreign policies to the most imminent threat.

However, as Devlen and Özdamar (2009) point out, since external factors rarely dominate domestic politics in the short term, it is more explanatory to include leadership as an intervening variable, in the analysis when small state foreign policy cannot be explained solely by the structure of the international system.

2. Definition, Characteristics, and Vulnerabilities of the Small States

There is no consensus within academia on how to define what a small state is. When determining whether a state is small, the quantitative and qualitative criteria considered in the literature are not exclusively explanatory since they are relative or relational. Small states have limited resources, weak military capabilities, economic and environmental vulnerabilities, small surface areas, and under-populations (Demir, 2008).

The most critical weakness the political elite prioritizes in minimizing may be the main criteria while defining a state as small. As Krause and Singer (2001) explain, a significant part of a small state's security problems arises from regulations regarding borders and jurisdictions. Thus, the most critical weakness of a small state is that it cannot be militarily self-sufficient due to its modest economy or small population. Whether a state is small can also be determined by looking at the domestic factors affecting foreign policy. To this end, a discourse analysis should investigate whether the political elite accepts the state's weakness, whether leaders comply with the behavioral patterns attributed to small states, and whether the state is eager to participate in international bodies composed of small states.

A small state cannot achieve its foreign policy goals without the help of larger states because external factors are the main variables that significantly affect a small state's foreign policy and limit its choices. So, small states should emphasize cooperation and compromise in their foreign policy discourse and pursue good relations with powerful states. Due to their weakness in political, economic, and strategic aspects, small states follow a reactive and defensive foreign policy (Baldur, 2005). Small states also try to establish close relations with some larger states or state blocs due to regional arrangements. According to Baker (1998), the dependency and obligation that develop over time in this network of relations, where the bargaining power of the small state is low, restrict their freedom of action.

Small states also have some advantages related to their size. Despite having few resources and capabilities, shared goals and determination are more easily formed in a small state than in a complex society with diverse elements. Shared goals and determination contribute to greater consistency in a small state's diplomacy. Moreover, it is easy for a small state to obtain what it requests from larger states, as its requests are often negligible. For example, as Baldacchino (2009) points out, the derogation granted to Malta in the EU acquis during the accession negotiations, "limiting the possibility of non-residents to purchase second homes," stemmed from the country's small size.

3. Compliance, Balancing, Soft-Balancing and Hedging Behaviors

There is a consensus in realism on the preferences of the weaker states in their relations with powerful states. Small states seek the support of powerful states to protect their rights against violations within the balance of power system (Morgenthau, 1948). Waltz (1979) argues that states will try to balance their potential rivals, and while in a hierarchy, they will prefer to be protected by a great power. Waltz argues that anarchy compels weaker states to allocate more resources for defense or to form alliances to sustain a balance of power. States will prefer to balance rather than be subordinate to or allied with a powerful state as they prioritize their security. While weaker states may hope to be on the winning side by allying with the stronger side, the most logical course of action is to balance the side with increasing power (Donnelly, 2005). When small states prefer economic prosperity over autonomy in their foreign policy, they entrust their security to their allies. While small states expect more protection, larger states act to exert more military and political influence (Krause & Singer, 2001).

Schweller (1994) highlights revisionist motives and incentives encouraging weak states to side with the winner. Wolfers (1962) also states that weak states may be subject to great powers to maintain their existence or gain more from the current situation. Brzezinski (1997) argues that in such a case, weak states will comply with the interests and views of the dominant power. Cooper and Shaw (2009) claim that this sensitivity of a small state increases with its proximity to the sphere of influence of the great power.

3.1. Balancing and Alliances

An existential threat from outside significantly restricts a small state's options. Several factors influence its freedom of action, including the small state's strategic importance, the rivalry between larger states, small state's position within the power cycle of these larger states, and the effectiveness of the small state's security institutions (Demir, 2008). On the courses of action taken to achieve a balance of power, Schweller (2004) argues that states may choose to create a balance of power or cause a security dilemma by misjudging their opponent or take rational steps to avert a danger if their aggregate power is not enough. Schweller lists the sensible steps that a small state can take to prevent a destructive conflict, such as accepting revisionist demands, getting other states to make concessions, opting for neutrality, or securing the intervention of a powerful state. If the small state is on a revisionist line, it may also see allying with the aggressor or group of states more profitable. Walt (1987) argues that balancing will not promise success to a small state facing an imminent threat. The intention of the opposing state can be revealed by looking at its means and capabilities, proximity, offensive capabilities, and political discourse. Walt posits that a small

state would rather have a powerful state behind it than balance a threat. The small state would prefer compromise or Finlandization when the perceived threat is significant and imminent, and no larger state opposes it.

Small states may enter alliances for reasons other than security; for example, they may strengthen new governing regimes or increase trade links with a particular bloc of states (Krause & Singer, 2001). Or, when their regime security is under threat, small-state leaders tend to seek foreign allies (Barnett & Levy, 1991). Domestic political instability can prompt leaders to integrate foreign policy into their domestic struggles (Rothstein, 1976). They can use foreign aid against opponents and leverage gains or grievances from foreign affairs in domestic policy (Larson, 1997).

Waltz (1979) argues that a small state that allies with a larger state may become dependent. Ingebritsen (2004), who examines the strategies of small EU states, states that although they are reluctant to transfer their sovereignty to a higher authority and Euro-Atlantic ties limit multilateralism, international challenges encourage small states to become members of NATO and the EU.

3.2. Soft-Balancing

Since the nature of security and alliances changed after the Cold War, allying has different costs for small states than during the Cold War. Duke (2001) states that small states preferred to enter broader security commitments after the Cold War instead of alliances. Schweller (2004) states that a small state loses some of its autonomy to its allies and that conflicts of interest among its allies complicate a small state's foreign policy. Similarly, Walt (1988) argues that a weak state is forced to make concessions to its allies and support their actions, which can even be called illegitimate. Small states can adopt methods other than alliances, such as soft balancing, when an external threat is manageable. Soft balancing can include non-military methods such as demanding the superior power's adherence to international law and obligations, failing to meet all its demands, counter-diplomacy, and questioning its legitimacy (Walt, 2005). Avoiding any conflict is the most preferred course of action by small states. Vital (1967) argues that since gaining a great power's support is not always possible, a small state's foreign policy goal should be to prevent, defuse, or postpone a conflict. Gerger (1975) believes that rather than engage in armed conflict, a small state will try to eliminate existing conflicts while not creating new ones. Larson (1997) argues that even if insecurity and uncertainty turn the conflict into a zero-sum game, states have a common interest in controlling the costs.

Small states' roles in a world based on cooperation are more significant than those dominated by military coercion (Handel, 1981). Although their limited resources reduce their spheres of influence, small states can find room for action by collaborating, complying with the rule of law, and setting limited goals in their relations with larger states. Therefore, small states must be careful about international regulations regarding their freedom and adjust themselves accordingly. Small states may appear insignificant when assessed individually. Still, their influence increases significantly when their collective actions in regional and international organizations such as the EU, UN, and WTO are considered. In addition to the relative guarantees stemming from the deterrence and balance of power provided by their allies, the principles of international law such as non-use of force, non-interference in internal affairs, independence, territorial integrity, collective security, and human rights are issues that small states passionately defend for their survival. A state's international status comes from the collective opinion of whether it has the characteristics valued by its peers. The pursuit of status is often associated with large states and unreasonably expensive projects (Wohlforth et al., 2017); however, small states can also pursue status as well. Chong (2010) states that small states can use their intellectual and persuasive abilities as symbolic or soft power. A small state increases its soft power by promoting its politicaleconomic potential, good governance model, and diplomatic mediation. Lobby groups or diaspora can also be a valuable tool to improve a small state's effectiveness (Keohane, 1971).

Small states can gain influence in the organizations based on political equality. Mosser (2001) argues that organizations that act unanimously and whose presidency rotates from one country to another give a small state influence disproportionate to its power. Small states can be effective by acting with other small states within an organization and delicately processing the developments. According to Duke (2001), small states within the European Union can play an essential role by indirectly changing the parameters related to the security agenda their more prominent allies discussed.

Small states aim to gain status within a club of countries, whether ideological (liberal, democratic, etc.) or functional (neighbors, allies, etc.). Small states need the support of great powers to increase their status. A small state tries to rise among its peers by acting per the values and norms of large states. A small state tries to stand out by using its creativity in areas it is good at (such as mediating peace talks, playing third-party roles, and glorifying international institutions).

Since a small state seeking status cannot afford to compete with a large state, it prefers to use its soft power elements. Using the state's weakness to its advantage can be likened to a losing sports team receiving praise for its sportsmanship. The steps a small state can take in this context include using soft power elements, cultural values, norms, and ideas (Ward, 2017).

3.3. Hedging

'Hedging' is diversifying investments to protect against risk or taking a position opposite to the source of the risk. Small states may opt for hedging as a foreign policy strategy when there is uncertainty not to miscalculate and cause a decisive war. According to Ciorciari and Haacke (2019), the concept became widespread in international relations with studies on the behavior of small states in the Asia-Pacific region, where competition between the US and China has increased. There is no agreement on defining "hedging" and its application as a theoretical tool. According to Haacke (2019), describing the concept is difficult since it is an insurance term in trade and investments. Since risk and threat have the same meaning for some authors, risk protection and states' balancing behaviors are difficult to distinguish. Small states avoid admitting that they are hedging by claiming to be non-aligned, neutral, or at an equal distance from major powers, making it difficult to reach a standard definition (Kuik, 2021). In different uses of the concept, definitions such as improving the balance of risk and benefit by pursuing many political options simultaneously (Toje, 2010), managing risk with cooperation and protective measures (Ciorciari & Haacke, 2019), or pursuing an assurance policy (Kuik, 2021) stand out.

Ciorciari and Haacke (2019) highlight four approaches to using the hedging concept within academia. The authors in the first group see hedging as assurances that enable the state to withdraw from its economic and diplomatic engagements in the future. The preemptive nature of the relationship between the US and China is an excellent example for this group of authors. The authors in the second group see hedging as the behaviors of a small state pursuing a balanced policy between two major powers. For example, the behaviors of small Asia-Pacific countries split between the US and China fall in this group. The authors in the third group define hedging as a mixed strategy that includes diplomatic engagements aimed at reducing and deterring risks alongside power balancing through force development and collective security arrangements. The authors in the fourth group see hedging as the non-military steps taken to eliminate a strategic or economic risk, such as energy security. China's initiatives on energy supply security and the Silk Road project are exemplary in this regard. It can be inferred that smaller states prefer to hedge, while more powerful states opt for pre-emption. Small states hedge to balance their relations with major states or avoid a possible a risk that may inflict in the future. Although there has yet to be a consensus on hedging and its analytical use in the IR discipline, a clear emphasis is placed on risk and uncertainty. There is a directly proportional relationship between uncertainty and hedging. In high uncertainty, hedging behavior aims to minimize risks and increase available options. Haacke (2019) argues that uncertainty and risk urge a small state to hedge. To distinguish between hedging and balancing power, Haacke looks at state behaviors to reduce security risks.

According to Haacke, a state hedges if there is risk, and the political elite suggests risk management strategies. While hedging, state actions to increase power should be routine, and security cooperation with other nations should be ambiguous. On the other hand, if elites perceive a security issue as a threat, one can accurately explain the state's behavior with the balance of power theory.

Kuik (2021) states that a small state can follow a balanced policy between two powerful states. Accordingly, the state is determined not to take sides or enter a rigid alliance. A small state takes a position where it can step back, when necessary, by taking contradictory and opposing steps on political, economic, and security issues between powerful states. Kuik suggests that small states hedge because they face uncertainty amid competing powers. While these states may show gestures of cooperation based on their expectations for political autonomy, survival, and development, this does not necessarily indicate a clear preference for one axis over another.

According to some authors, hedging behavior includes power balancing and diplomatic engagement. Studies on Gulf countries follow this line. For example, Guzansky (2015) argues that the Gulf Cooperation Union countries cannot implement a common foreign policy against Iran due to differences in their threat perceptions and interests and that countries other than Bahrain are hedging in one way or another. According to El-Dessouki and Mansour (2020), while the UAE is trying to balance Iran through the US-Saudi Arabia alliance, it is also engaging Iran in political, economic, and social matters. The UAE, whose main goal is survival, avoids confronting Iran alone. Hedging reduces the risks of confronting Iran one-on-one and becoming too attached to an ally. While balancing is for the worst-case scenario, diplomatic engagement is for the most optimistic scenario. Regarding Qatar's hedging behavior, Dersan (2023) argues that despite hosting a large US base, Qatar is not included in the axis of either Saudi Arabia or Iran and maintains diplomatic and economic relations within the scope of hedging. In his study on Oman, Binhuwaidin (2019) claims that this country pursues a pragmatic foreign policy aimed at deterring threats through bilateral relations and regional and international cooperation.

A small state's hedging stance against an opponent state is affected by the level of risk, the amount of support garnered from allies, and the level of uncertainty. A small state prefers to hedge in an uncertain environment where the opponent's intention and power are unclear. An ideal small state's hedging behavior will start with diplomatic engagement and continue with soft-balancing activities. Depending on the increase in the threat level and the decrease in uncertainty, the state will choose one of the power balancing, neutrality, or submission courses of action depending on the external support. Engagement and soft balancing continue as the threat becomes more apparent. The hedging strategy protects small states from the risky outcomes that their axis preferences may cause. For example, the risks of entering a strict alliance are abandonment and dependency, while avoiding the alliance reduces these risks. In this regard, states that prefer the status quo or are waiting for greater clarity usually hedge. However, the cost of the hedging strategy will be less in a bipolar order and in times of relative peace between the superpowers.

4. Intervening Variables of Neoclassical Realism

Since structural variables affect each state differently, states' preferences also vary. Depending on the amount of foreign aid available, a small state with capable political leadership would resort to one course of action, such as defiance, compromise, or bargaining (negotiation) against an imminent threat or risk. Within the framework of neoclassical realism, the failure of a small state to adopt a reasonable course of action is best explained by the stance of its political elite.

The courage and determination of the leader have a greater impact on the foreign policy of a small state than other domestic factors (Fox, 2006; Vital, 1971). The leader, political structure, and strategic culture are more prominent than state-society relations and institutional structures. Since only foreign aid can balance power, the importance of social solidarity decreases, while the

attitude and skills of the political elite gain importance (Schweller, 2004).

Neoclassical realism can also accept regime security as an important intervening variable for some small states. If the weak state receiving substantial foreign aid has a robust regime, it can resort to struggle or negotiation options when exposed to an external threat (Choi, 2007). Regime security, which depends on the leader's political power and legitimacy, may force the leader to externalize internal problems or internalize external problems (Azar & Moon, 1988).

5. Kosovo's Background

Kosovo is a region with myths dating back to 1389, underpinning Serbian nationalism that developed in the 19th century (Vulovic, 2023). It is also a place where Albanian nationalism emerged, with the League of Prizren founded before the Congress of Berlin in 1878. Kosovo, one of the two autonomous provinces of Serbia within the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, achieved this status in the 1974 Constitution. When Slobodan Milosevic came to power in 1989, he abolished Kosovo's autonomy. Milosevic's abolition of Kosovo's autonomy and the ethnic cleansing that took place in Bosnia and Herzegovina left Kosovars with no other path than independence (Hosmer, 2001).

In the early 1990s, Kosovo Albanian leaders organized themselves into an institutionalized and peaceful resistance movement. This movement evolved into an armed resistance aiming for independence, with the Kosovo Liberation Army (KLA) established in 1997. In 1998, Slobodan Milosevic launched a police and military operation against the KLA, including widespread atrocities against civilians. Milosevic's operation led to the forced displacement of thousands of Albanians. Milosevic's refusal to accept the Rambouillet Accords, which resulted in an international outcry, triggered the NATO military operation (Warbrick, 2008). Milosevic surrendered after the bombardment, which lasted from March to June 1999. UN Security Council resolution 1244/1999 suspended Serbia's administration in Kosovo, established the United Nations Interim Administration Mission (UNMIK), and gave NATO a peacekeeping mandate. Resolution 1244, which determined Kosovo's new status, guided UNMIK in establishing new administrative institutions and structures in Kosovo. From 1999 to 2005, the international administration prioritized state-building over the Albanians' demand for independence.

The UN took over the law enforcement, justice, and civil administration units, the OSCE took over the democratization and institutionalization issues, and the EU took over the management of the development and economic development units. UNMIK has followed a process in which administrative powers have gradually passed to Kosovo. In 2001, the UN Secretary-General's Special Representative Hans Haekkerup prepared the ground for the transitional government and left a constitution for the period after the transitional government. The UNMIK administration managed Kosovo's foreign affairs and policy as outlined in the Constitutional Framework for Provisional Self-Government (UNMIK Regulation 2001/9). During this period, Kosovo gained representation in various international organizations focusing on various subjects such as economy, security, and energy. Although UNMIK signed many agreements on Kosovo's behalf, it focused on something other than developing Kosovo's institutional capacity for foreign relations and foreign policy.

UN Secretary-General Kofi Annan appointed former Finnish President Martti Ahtisaari as his special envoy to lead the process for Kosovo's future status in 2005. Marrti Ahtisaari, the UN Secretary-General's Special Envoy, prepared a solution plan after negotiating with the two parties to determine Kosovo's future and status. Ahtisaari's diplomatic efforts focused on strengthening local authorities, protecting Kosovo's cultural and religious heritage and economic issues, and securing minority rights. Ahtisaari's comprehensive proposal for Kosovo's status proposed a limited independence with international oversight of democratic governance and minority rights. The Ahtisaari plan also called for the establishment of a new International Civilian Office (ICO) to monitor Kosovo's compliance with its obligations, the establishment of a European Union rule of law mission (EULEX) to focus on law enforcement and the justice system, and NATO to provide a

safe and secure environment. Serbia rejected the plan, while Kosovo accepted it.

Ahtisaari's solution plan granted Kosovo supervised independence and authority over its domestic and foreign policy. According to the proposal, Kosovo has the right to negotiate and conclude international agreements and the right to seek membership in international organizations. International actors recognized the Ahtisaari plan, but it remained a proposal in the negotiation process and was not implemented. Depending on Russia's veto, Serbia has stipulated that the UN Security Council must approve any decision regarding Kosovo. During negotiations on Kosovo's status in the 2000s, Serbia's uncompromising stance helped Kosovo garner international support for claiming independence.

Kosovo declared independence on 17 February 2008. In its declaration of independence, Kosovo committed to fulfilling its obligations under the Ahtisaari Plan, embracing multi-ethnicity as a fundamental principle of good governance, and welcoming a period of international control. Serbia strongly reacted to Kosovo's declaration of independence and appealed to the International Court of Justice. The International Court of Justice (ICJ) legitimized Kosovo's declaration of independence with its advisory opinion on 22 July 2010. Kosovo's IMF and World Bank membership occurred after the ICJ's decision.

Serbia did not agree to high-level talks with Kosovo until 2011, when the EU-facilitated negotiations began. Despite his nationalist and conservative stance, Tomislav Nikolic, elected President of Serbia in the 2012 elections, continued the normalization talks with Kosovo due to his pledge to continue the previous government's EU membership goal. The Brussels Agreement was signed on 19 April 2013 following negotiations led by EU representative Catherine Ashton. The agreement resulted from an eight-month series of talks that began in September 2012 in New York between Hashim Thaçi and Tomislav Nikolic and continued between Thaçi and Serbian President Ivica Dačić. The Brussels Agreement includes establishing a Serbian municipal community, unifying the police under a single roof, addressing legal and customs systems issues, and committing both parties not to hinder each other's EU membership processes. After the Brussels Agreement, Kosovo began negotiations for an Association Agreement with the EU, while Serbia received candidate status from the EU Council. EU signed the Stabilization and Association Agreement with Kosovo in 2015. EU-facilitated talks continued in 2015 and 2018 to normalize relations between Serbia and Kosovo, which until now have not produced fruitful results except talks leading to an economic normalization agreement in 2020. Tensions escalated again from 2021 onwards when Serbs displayed secessional moves and boycotted local elections, and Kosovo sought to install Albanian mayors in the north.

6. Power of the State

The International Steering Group held its last meeting on 10 September 2012 and concluded its monitoring. Thus, the Constitution of the Republic of Kosovo became the sole basis of the country's legal framework. Kosovo's political system began well before 2008, with governments in exile, and institutionalizing and strengthening state institutions has been ongoing since independence.

A system of checks and balances governs Kosovo. The Constitution emphasizes that the state is independent, sovereign, democratic, unitary, and indivisible. The President of Kosovo is elected by the parliament for a five-year term by a two-thirds majority of the deputies in the first two rounds or by a majority vote in the third round. The Parliament of Kosovo, established in 2001 by the UN initiative, consists of 120 deputies ¹ who have been elected for four years. The parliament elects the speaker and his/her deputies by a majority vote.

 $^{^{1}}$ Ten of the seats in the parliament are allocated to Serbian, four to Roman, Ashkali, and Egyptian, three to Bosnian, Montenegrin, and Croatian, two to Turkish, and one to the Gorani minorities.

Appointed by the President, the prime minister heads the Council of Ministers. The government formed by the prime minister must receive a vote of confidence from the parliament. At least one Serbian minister and one minister from other minorities must be in the government. In addition, at least two Deputy Ministers must be Serbian and two from other minorities. Municipalities are the basic units of local government, established according to the European Charter of Local Self-Government. The country consists of seven districts and 38 municipalities. ²

Kosovo's security institutions are developing. The highest security institution in Kosovo is the National Security Council, chaired by the Prime Minister. The President can also request a meeting with this council. The country's internal security is the responsibility of the police, which was established in 1999. The police is structured by ethnic diversity. The Intelligence Agency is responsible for investigating incidents that may threaten security. The Security Forces, which will later become the Kosovo Army, were established in 2009 as a light infantry force.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Kosovo (MFA) was established by Law No. 03/L-044 on 13 March 2008. Since its establishment, the Ministry's most important foreign policy goal has been to ensure recognition of Kosovo by additional countries. The Kosovo Ministry of Foreign Affairs aims to provide effective diplomatic and consular services in places where Kosovo has a large diaspora. Since small states cannot have an embassy in every country due to its human capital and financial resources, Kosovo had to locate its embassies wisely, use non-resident accreditation, or entrust consular interests to honorary individuals or friendly countries.

The state-building process and the strength of the state should also be considered when explaining Kosovo's foreign policy. Creating a safe and secure environment and developing Kosovo's political, economic, and social structures are strongly interrelated. So, the state apparatus must institutionalize and strengthen to ensure a safe and secure environment. Since many countries recognize Kosovo based on its determination to build a multiethnic and democratic state, Kosovo needs to maintain this image to improve its international status. However, from a neoclassical realist perspective, state-society relations and economic and social development do not significantly change the small state's foreign policy since those variables cannot change the balance of power. So, the attitude and skills of the political elite are the most critical intervening variable.

7. Political Elite, Parties, and Strategic Culture

The destruction and suffering caused by the war and the emergence of the new political elite have created a strategic culture that glorifies heroism and violence. This strategic culture, which develops an attitude far from compromise, regenerates itself through radical narratives, the education system, symbols such as the KLA monuments, etc. This discourse, often suppressed by international institutions, sometimes appears in domestic politics and may favor a zero-sum game instead of seeking compromise.

Parallel provincial structures and shadow governments in exile were the first forms of governmental organizations during Serbian rule. The formation of Kosovo political parties and the transition to multi-party politics occurred after 1999. Although the movement for Kosovo's independence started peacefully under the leadership of Ibrahim Rugova, over the years, the nationalist stand of the Kosovo Liberation Army (Ushtria Çlirimtare e Kosovës-UÇK) and its supporters came to dominate the political landscape. Following the NATO intervention that ended the armed conflict, the KLA supporters entered politics during the transition period, turning their dispute with Ibrahim Rugova's party (LDK) into a political struggle. The first attempt to establish

 $^{^2}$ UNMIK determined Kosovo's administrative division in 2000. The number of municipalities, which was 30 in 2000, was increased to 38 by law (03/L-041) adopted in 2008.

a local government in Kosovo was the regional elections held on 28 October 2000. Ibrahim Rugova, elected President in the process managed by the OSCE, continued in this position until he died in 2006.

The prominent Albanian parties in Kosovo are PDK, LDK, VV, AKR, NISMA and AAK. Since the Constitution guarantees the number of seats allocated to minorities, political divisions are based on alliances or competition between main Albanian parties. Several small parties complement the main parties to form coalitions and alliances (Zejnullahi, 2016). The PDK, which first participated in the 2000 elections, is a center-right and nationalist party founded by politicians from the Kosovo People's Movement (LPK) in the early 1980s and the UÇK. The party, which carried the banner of Albanian nationalism since the influential figures in its establishment had UÇK and LPK origins, achieved successful results, especially between 2004 and 2010 (Briscoe & Price, 2011). Bajram Rxhepi and Hashim Thaçi have been the party's key figures. The party pursued policies towards the recognition of Kosovo's independence, the transition to a liberal economy, and the country's upgrading to European standards. The fact that Hashim Thaci served as Prime Minister for six years (2008-2014) and President for four years (2016-2020) shows that the PDK is an established party in Kosovo. The party has been criticized by opposition parties, especially by Vetëvendosje, for not being transparent as the leading actor in the dialogue process with Serbia and for economic problems, corruption, and nepotism during its time in power. Due to this criticism, Jakup Krasniqi and Fatmir Limaj, who were in opposition within the party, left and founded the NISMA party in 2014, which reduced PDK's votes. Two prominent figures opposed to Thaci criticized the PDK for its insufficient support during the trials at the international criminal court and for the lack of democracy within the party.

Founded by Ibrahim Rugova in 1989, the Democratic League of Kosovo (LDK) embraced Rugova's intellectual, peaceful, and conciliatory approach to Kosovo's struggle for independence. The party played a crucial role in the resistance of the Kosovar people. The legitimacy and support the Kosovo Liberation Army (UÇK) gained during the armed struggle for independence allowed the Democratic Party of Kosovo (PDK) to emerge as a rival party, declining the LDK's public support. Despite this decline, the LDK achieved successful results until the 2006 elections, bolstered by Rugova's popularity and international backing. However, the party fell to second place in the 2007 elections. When Isa Mustafa, who gained prominence as the mayor of Pristina in 2009, became the party leader in 2010, the LDK shifted its policy to adopt a more conservative emphasis while maintaining its liberal-conservative stance. The party remained centrist during the Rugova period, shifting to center-right during the Isa Mustafa era, which later resulted in a crisis of identity.

AAK was founded in 2001 by KLA member Ramush Haradinaj. Haradinaj joined the coalition with LDK in 2004 and was elected Prime Minister but resigned in 2005 due to his trial at the International Criminal Court. Haradinaj received acquittal in 2008. His trial resumed in 2010, and he could only return to his country in 2012. He later became prime minister again after the 2016 elections. AAK, which has a center-right stance and advocates economic liberalization, splits the PDK's votes by pursuing conservative and nationalist policies.

Founded in 2006 by businessperson Behgjet Pacolli as a right-wing party advocating a liberal economy, the AKR participated in the 2007 elections for the first time. Focusing on economic development, the party defines itself along nationalist lines. The AKR came to power in 2011 through an alliance with the PDK. In 2011, Pacolli tried to be elected President and remained in the presidency for 37 days after a controversial election. The party's success rate in elections has significantly declined since 2014.

Founded by activist politician Albin Kurti, Vetëvendosje has strongly opposed international control and advocated for an "organic relationship" between Albanians in the region. Initially, a marginal group pursuing a nationalist agenda through street protests, Vetëvendosje has gradually become a broader political movement that expresses popular discontent (Feta, 2017). The party has become an influential actor on the nationalist side of the political spectrum,

presenting itself as an alternative to the established political elite. Levizia Vetëvendosje (VV) emerged as a movement recognized for its actions promoting self-determination in 2004 and was officially established in 2005. Drawing its character from Albin Kurti's political activism, VV came to the fore with its discourse on Albanian national identity. The party responded most strongly to the negotiation process with Serbia and opposed the PDK more than others. VV has recently emerged as the country's leading political force in parliamentary elections, although it remains in second place in municipal elections.

7.1. Leaders

Parties in Kosovo lack any distinctive ideology because, as in any post-conflict state, the political elite, whose legitimacy increased during the war, has been established under UNMIK's tutelage (Krasniqi, 2016). The political spectrum consists of nationalist and more nationalist parties. Competing parties have little ideological differences, and partisanship is defined considering political fault lines. Essential political agenda items include negotiations for normalizing relations with Serbia, integration with Euro-Atlantic institutions, international recognition and integration with the global economy, and improving the state's institutional functionality. The electoral system causes political fragmentation and impedes broad political consensus and coherence. Political impasses caused many early elections.

In Kosovo, political movements are driven by their leaders' charisma and patronage networks. Personalities shape politics rather than traditional left-right cleavage or partisan allegiances. According to Tziarras (2019), when external threats and opportunities are not clear enough, foreign policy can be influenced by the interests of leaders and strategic culture. Kosovo's political parties and leaders' attitudes depend on their nationalist stance and characteristics that bear traces of the past. For example, Albin Kurti's Ultranationalist and Self-Determination views and his transformational leadership influence the party's attitude toward negotiations with Serbia or relations with international partners after 2021.

8. Conclusions

Kosovo falls within the boundaries of all quantitative and qualitative criteria used in the literature to determine a small state. Since its independence, Kosovo has been using the behavioral patterns attributed to the small states. Kosovo does not have a fully operational army, and its options for external support are limited to some countries, primarily the US and Turkey. The lack of recognition from the EU, NATO, and the UN, as well as its current status under international tutelage, pose significant obstacles for Kosovo in this regard. Kosovo cannot reach its foreign policy goals without support from powerful states since as of 2022, Serbia's defense spending is approximately 14 times more than Kosovo's (SIPRI, 2023). Considering the international restrictions on it, it does not seem possible for Kosovo to achieve a balance of power on its own.

It is certain that the management style of Kosovo leaders, whether they are more autocratic, democratic, or populist, has positive or negative effects on their legitimacy in the eyes of society and on the trust of citizens in state institutions. Of course, the leaders' efforts to increase interethnic reconciliation and dialogue will ensure their acceptance in the international arena. However, the issue that will affect foreign policy is the leader's ideas on key issues and his ability to make his ideas accepted by the domestic and foreign political elite. While being small limits the preferences, the leadership style affects current foreign policy.

The emergence of the political elite as a product of an armed struggle for independence has led to a political culture in which violence is glorified as part of the national narrative. Traces of this tendency can be seen in the education system, the media, and the public statements of political figures. In general, the political discourse is far from compromise, which paves the way for hasty and unilateral actions. Since the current administrative structure in Kosovo was created under international supervision, nationalist discourse is likely to increase political intolerance towards minority communities in the future.

Kosovo's leadership displays foreign policy behaviors attributable to small states. The most apparent small-state behavior attributable to Kosovo is its attempts to gain more recognition from powerful states and increase its status. The precondition for a small state to increase its international status is to be recognized. Being part of international and regional organizations is particularly important. Kosovo is trying to use international regimes, laws, and norms to increase its importance and political influence, and gain economic benefits. Although Kosovo has yet to achieve its UN and EU membership goals, it has become a member of important international organizations such as the World Bank (WB), the International Monetary Fund (IMF), the International Bar Association, and the International Road Transport Association.

Kosovo's ability to achieve its goals in foreign policy to a greater extent depends on the support of international partners and its diplomatic skills. So, Kosovo tends to cooperate with powerful states, especially the United States, for protection and resource provision (Marleku, 2012). Whether the political elite considers Serbia a security risk or a threat indicates if Kosovo is hedging or balancing against Serbia. Kosovo has used a mixed hedging strategy against Serbia, especially before the Brussels accord, which included diplomatic engagement alongside balancing and deterring through force development and collective security arrangements. While aiming to secure the EU membership goal in the dialogue and normalization process with Serbia, Kosovo has also tried to build up its army and set goal to become part of the NATO alliance.

Kosovo needs to increase the number of states recognizing its independence and to have the UN accept its status. Serbia and Kosovo's shared goal of EU membership strongly motivates them to normalize relations and enhance regional stability. The political fragility resulting from the separatist tendencies of the Serbs in Mitrovica still needs to be resolved. The Kosovo Serbs' objections to establishing borders and customs, using Kosovo plates and driving licenses, establishing parallel structures by the Serbs, and boycotting local elections may increase political tension. However, one should expect that if one side achieves membership first, it will block the other's accession.

One of Kosovo's most important foreign policy goals is to become a member of NATO. The support and contribution of NATO for Kosovo in gaining its independence and keeping it safe is undeniable. According to UNSCR 1244, KFOR guarantees the continuation of peace and security in Kosovo. In addition to accumulating Kosovo's institutional and administrative capacity, the EU also creates the opportunity to obtain financial contributions from the EU within the scope of the Partnership Agreement and EU Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA). However, members of these organizations which do not recognize Kosovo are a critical obstacle to overcome for the membership goal.

Even if Serbia recognizes Kosovo in the future, the UN membership process will not start unless the objections of the permanent members of the UN Security Council are addressed. The fact that some EU member states still need to recognize Kosovo poses a significant obstacle for the membership. Although it is not a member of the UN or the EU, Kosovo, as a small state, should be expected to promote its international integration and turn to alternative channels to increase its status. Therefore, Kosovo needs to get into arrangements such as the European Free Trade Association (EFTA), where it can take advantage of this organization without being a member of the EU.

Kosovo is hedging against Serbia, while Serbia is hedging between the EU and Russia. Small states, when faced with increased uncertainty and risks, tend to resort to hedging behavior in foreign policy. Kosovo's hedging against Serbia is a mix strategy that incorporates dialogue and deterrence. However, the political culture does not allow room for compromise and therefore acts to limit the use of this strategy. Likely political tensions with Serbia and local minorities would jeopardize Kosovo's efforts to gain international recognition and to secure more external support it needs for this purpose. Consequently, unilateral actions that escalate political tension would not be in Kosovo's best interest. So, Kosovo's sponsors' willingness to support is also interlinked with Serbia's inclination towards Russia. Therefore, exaggerating Serbia's tilt toward Russia to a

certain extent may not be in Kosovo's interest.

Additionally, Kosovo should reassess its foreign support strategy. It has become overly reliant on the United States, highlighting the need for diversifying its external support. Kosovo should hedge against the imminent risks and the costs of its alliance preferences. Being dependent too much on some states will reduce its flexibility for contingencies. Besides, this dependency may force Kosovo to accept an unfavorable solution. To hedge against an adverse situation, Kosovo needs to make new, powerful friends by taking advantage of the different approaches of the US's allies toward Kosovo.

Bibliography

- Azar, E. E., & Moon, C.-i. (1988). Legitimacy, Integration and Policy Capacity: The Software Side of Third World National Security. In E. E. Azar, & C.-i. Moon, National Security in the Third World: The Management of Internal and External Threats. Aldershot.
- Baker, R. (1998). Small, Isolated States in a Rapidly Reconfiguring World: Challenge, Threat or Incentive? Public Administration and Development, 18, pp. 107-122.
- Baldacchino, G. (2009). Thucydides or Kissinger? A Critical Review of Smaller State Diplomacy. In A. F. Cooper, & T. M. Shaw, The Diplomacies of Small States (pp. 21-40). New York: Palgrave Macmillan.
- Baldur, T. (2005). What Features Determine Small States' Activities in the International Arena? Iceland's Approach to Foreign Relations Until Mid-1990's. Disciplines, 1(1), 107-140.
- Barnett, M. N., & Levy, J. S. (1991). Domestic Source of Alliances and Alignment: The Case of Egypt, 1962-73. International Organization, 45(3), 369-395.
- Binhuwaidin, M. (2019). Oman's Response to a Rising Iran: a Case of Strategic Hedging. Journal of Arabian Studies, 9(1), 1-12.
- Briscoe, I., & Price, M. (2011). Political competition in Kosovo. Clingendael Institute.
- Brzezinski, Z. (1997). A Geostrategy for Eurasia. Foreign Affairs, 76(5), 50-64.
- Choi, J. K. (2007). A Neoclassical Realist Account on External Security Behaviors of Weak Power Towards Great Power. The Korean Journal of International Relations, 47(5), 81-112.
- Chong, A. (2010). Small State Soft Power Strategies: Virtual Enlargement in the Cases of the Vatican City and Singapore. Cambridge Review of International Affairs, 23(3), 383-405.
- Ciorciari, J., & Haacke, J. (2019). Hedging in Internatational Relations: An Introduction. International Relations of the Asia-Pasific, 19(3), 367-374.
- Cooper, A., & Shaw, T. (2009). The Diplomacies of Small States at the Start of the Twenty-first Century: How Vulnerable? How Resilient? In A. Cooper, & T. Shaw, The Diplomacies of Small States (pp. 1-18). Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Demir, İ. (2008). National Securities of Small States in the International System. Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi İİBF Dergisi, 10(14), 135-149.
- Dersan Orhan, D. (2023, Nisan 17). Strategic Hedging or Alignment? Qatar's Foreign Policy Toward Iran in the Wake of the Blockade Crisis. Retrieved October 2023, from Uluslararası İlişkiler: www.uidergisi.com.tr
- Devlen, B., & Özdamar, Ö. (2009). Neoclassical Realism and Foreign Policy Crises. In E. H. Freyberg-Inan, & P. James, Rethinking Realism in International Relations (pp. 136-163). Baltimore: John Hopkins University Press.

- Donnelly, J. (2005). Realism. In S. Burchill, R. Linklater, J. D. Devetak, C. Reus-Smit, & J. True, Theories of International Relations (pp. 29-54). New York: Palgrave Macmillan.
- Duke, S. (2001). Small States and European Security. In E. Reiter, & H. Gartner, Small States and Alliances (pp. 33-42). Berlin: Heidelberg Springer-Verlag.
- El-Dessouki, A., & Mansour, O. (2020, Ocak). Small States and Strategic Hedging: the United Arab Emirates' Policy towards Iran. Retrieved January 2023, from Review of Economics and Political Science: https://www.emerald.com/insight/2631-3561.htm
- Feta, B. (2017). The Continuing Political Turmoil in Kosovo. Athens: ELIAMEP Working Paper No 88.
- Fox, A. B. (2006). Power of Small States: Diplomacy in WWII. In C. Ingebritsen, I. Neumann, S. Gstöhl, & J. Beyer, Small States in International Relations (pp. 39-54). Washington: Washington University Press.
- Gerger, H. B. (1975). Small States: A Tool for Analysis. Turkish Yearbook, 15, 108-118.
- Guzansky, Y. (2015). The Foreign-Policy Tools of Small Powers: Strategic Hedging in the Persian Gulf. Middle East Policy, 22(1), 112-122.
- Haacke, J. (2019). The Concept of Hedging and its Application to Southeast Asia: a Critique and a Proposal for a Modified Conceptual and Methodological Framework. International Relations of the Asia-Pacific, 19(3), 375-417.
- Handel, M. (1981). Weak State in the International System. Londra: Frank Cass & Co.
- Hosmer, S. T. (2001). Why Milosevic Decided to Settle When He Did. Pitsburgh: RAND.
- Ingebritsen, C. (2004). Learning from Lilliput: Small States and EU Expansion. Scandinavian Studies, 76(3), 369-384.
- Keohane, R. O. (1971). The Big Influence of Small Allies. Foreign Policy Analysis, 2, 161-182.
- Krasniqi, V. (2016). Political Parties Ideologies in Kosovo. Revista de Stiinte Politice, 49, 108-119.
- Krause, V., & Singer, D. J. (2001). Minor Powers, Alliances, and Armed Conflict: Some Preliminary Patterns. In E. Reiter, & H. Gartner, Small States and Alliances (pp. 15-23). Berlin: Heidelberg Springer-Verlag.
- Kuik, C.-C. (2021). Getting Hedging Right: a Small State Perspective. China International Strategy Review, 3, 300-315.
- Larson, D. W. (1997). Trust and Missed Opportunities in International Relations. Political Pyschology, 18(3), 701-734.
- Marleku, A. (2012). Small States Foreign Policy: The Case of Kosovo. Alternatives Turkish Journal of International Relations, 11(3), 79-97.
- Morgenthau, H. (1948). Politics Among Nations. New York: Alfred A. Knoff Inc.
- Mosser, M. W. (2001). Engineering Influence: The Subtile Power of Small States in the CSCE/OSCE. In E. Reiter, & H. Gartner, Small States and Alliances (pp. 63-84). Berlin: Heidelberg Springer-Verlag.
- Rothstein, R. (1976). Foreign Policy and Development Policy: From Nonalignment to International Class War. International Affairs, 52(4), 598-616.

- Schweller, R. (1992). Domestic Structure and Preventive War: Are Democracies More Pasific? World Politics, 44(2), 235-269.
- Schweller, R. (1994). Bandwagoning for Profit: Bringing the Revisionist State Back in. International Security, 19(1), 72-107.
- Schweller, R. (2004). Unanswered Threats: A Neoclassical Realist Theory of Underbalancing. Internatioal Security, 29(2), 159-201.
- SIPRI. (2023). SIPRI Military Expenditure Database 2023, Retrieved November 2024: https://www.sipri.org/databases/milex.
- Steinsson, S. (2017). Neoclassical Realism in the North Atlantic: Explaining Behaviors and Outcomes in the Cod Wars. Foreign Policy Analysis, 13(3), 599-617.
- Toje, A. (2010). The European Union as a Small Power. New York: Palgrave Macmillan.
- Tziarras, Z. (2019). Cyprus Foreign Policy in the Eastern Mediterranean and the Trilateral Partnerships. In Z. Tziarras, The New Geopolitics of the Eastern Mediterranean (pp. 53-72). Oslo: Peace Research Institute Oslo (PRIO).
- Vital, D. (1967). The Inequality of States: A Study of Small Power in International Relations. Oxford: Clarendon Press.
- Vital, D. (1971). The Survival of Small States: Studies in Small Power/Great Power Conflict. Londra: Oxford University Press.
- Vulovic, M. (2023). The Serbian Progressive Party's re-articulation of The Serbian Progressive Party's rearticulation of the Kosovo myth w. European Politics and Society, 24(4), 518-435.
- Walt, S. (1987). The Origins of Alliances. Ithaca: Cornell University Press.
- Walt, S. (1988). Testing Theories of Alliances Formation: The Case of Southwest Asia. International Organization, 42(2), 275-316.
- Walt, S. M. (2005). Taming American Power. Foreign Affairs, 84(5), 105-120.
- Waltz, K. N. (1979). The Theory of International Politics. Massachusetts: Addison-Wesley Publishing.
- Warbrick, C. (2008). Kosovo: The Declaration of Independence. The International and Comparative Law Quarterly, 57(3), 675–690.
- Ward, S. M. (2017). Lost in Translation: Social Identity Theory and the Study of Status in World Politics. International Studies Quarterly, 61, 821-834.
- Wohlforth, W., De Carvalho, B., Leira, H., & Neumann, I. (2017). Moral Authority and Status in International Relations: Good States and the Social Dimension of Status Seeking. Review of International Studies, 44(3), 526–546. DOI:10.1017/S0260210517000560
- Wolfers, A. (1962). Discord and Collaboration: Essays on International Politics. Baltimore: John Hopkins University Press.
- Zejnullahi, V. (2016). Political Parties in Kosovo, Organizational Structure and Their Internal Democracy. European Journal of Multidisciplinary Studies, 3(1), 30-34.

Cilt 8, Sayı 2 - Volume 8, Number 2

Aiham Alsukhni*

* Doktora Öğrencisi; Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye; a.aihams@gmail.com; 0009-0006-8412-5098.

The Impact of Humanitarian Diplomacy and its Position in the International System

In the past decade, there has been a marked escalation in internal armed conflicts, often characterized by blatant breaches of international law. As a result, the operational environment for humanitarian efforts has grown increasingly complex and perilous. This study examines the role of humanitarian diplomacy and its position in the international system, it seeks to investigate the future of humanitarian diplomacy and how to expand its impact towards a positive change on the ground. This research adopts a qualitative methodology, utilizing a comprehensive review of existing literature and case studies to analyze the evolving role of humanitarian diplomacy within the international system. The study examines policy documents, reports, and scholarly articles, to explore the intersection of humanitarian action and global governance, and to provide practical insights into the operational challenges and strategies of humanitarian diplomacy. The paper concluded that humanitarian diplomacy has become an issue of increasing importance, and the term itself is still controversial regarding using it and reaching international agreement on it. Globalization developments shaped the concept of humanitarian diplomacy, enlarged the role of NGOs to become major new players, and public opinion has a degree of influence over political decisions. Humanitarian diplomacy could be the new form of diplomacy but needs to have frameworks that make it governed by rights and obligations, so it will not always be improvised and chaotic. Humanitarian organizations also need specialized bodies of humanitarian diplomats and provide them with immunity and protection. It is anticipated that the future will witness a broader array of institutions engaged in overseeing cross-border human activities, with sovereign states retaining their role but allowing greater space for NGOs. However, prevailing trends among NGOs suggest an inclination towards expanding bureaucratic structures, increasing politicization, and convening conferences that highlight issues without offering enforceable solutions.

Keywords: Humanitarian Diplomacy, Globalization, Non-Governmental Organizations, International System, Humanitarian Action.

İnsani Diplomasinin Etkisi ve Uluslararası Sistemdeki Konumu

Son on yılda, uluslararası hukuk ihlallerinin sıkça yaşandığı iç silahlı çatışmalarda belirgin bir artış meydana gelmiştir. Bunun sonucunda, insani yardım faaliyetlerinin operasyonel ortamı giderek daha karmaşık ve tehlikeli bir hale gelmiştir (Régnier, 2011, s. 1229). Ayrıca, küresel terörle mücadele süreci, insani yardım kuruluşlarının devlet dışı gruplarla etkileşimlerinde önemli zorluklar doğurmuştur. Bazı devletler, bu gruplara istemeden meşruiyet kazandırma endişesiyle, bu tür etkileşimleri kriminalize eden yasalar çıkarmıştır (Régnier, 2011, s. 1230). Bu çalışma, insani diplomasinin uluslararası sistemdeki rolünü ve konumunu incelemekte; insani diplomasinin geleceğini araştırmayı ve bu alandaki etkisini sahada olumlu bir değişime yönlendirme yollarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, uluslararası sistemde insani diplomasinin değişen rolünü analiz etmek için mevcut literatürün kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesini ve vaka analizlerini içeren nitel bir yöntem benimsemektedir. Çalışma, insani yardım faaliyetleri ile küresel yönetişim arasındaki kesişimi araştırmak ve insani diplomasiye ilişkin

operasyonel zorluklar ile stratejilere dair pratik bilgiler sunmak amacıyla politika belgeleri, raporlar ve akademik makaleleri incelemektedir. Araştırma, insani diplomasinin giderek önem kazanan bir konu haline geldiğini, ancak bu terimin kullanımının ve uluslararası düzeyde üzerinde uzlaşılmasının hâlâ tartışmalı olduğunu ortaya koymuştur. Küreselleşme süreci, insani diplomasi kavramını şekillendirmiş; STK'ların rolünü genişleterek onları önemli yeni aktörler haline getirmiş ve kamuoyunun siyasi kararlar üzerindeki etkisini artırmıştır. İnsani diplomasi, yeni bir diplomasi biçimi olabilir; ancak, doğaçlama ve kaotik olmaktan çıkarılıp haklar ve yükümlülükler çerçevesinde düzenlenmesi gerekmektedir. İnsani yardım kuruluşlarının ayrıca insani diplomatlar için uzmanlaşmış organlar oluşturması ve bu diplomatlara dokunulmazlık ve koruma sağlaması gereklidir. Gelecekte, sınır ötesi insani faaliyetleri denetleyen daha geniş bir kurum yelpazesinin ortaya çıkması beklenmekte; egemen devletler rollerini sürdürmekle birlikte STK'lara daha fazla alan tanımaktadır. Ancak, STK'lar arasındaki eğilimler, bürokratik yapıların genişlemesi, siyasallaşmanın artması ve uygulanabilir çözümler sunmadan sorunları tartışan konferansların düzenlenmesi yönünde bir eğilime işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Diplomasi, Küreselleşme, Sivil Toplum Kuruluşları, Uluslararası Sistem, İnsani Hareket.

Araştırma Makalesi | Original Article

Atıf: *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, Cilt 8, Sayı 2(2024), ss. 123-133. **Citation:** *Ulisa: Journal of International Studies*, Vol 8, No 1(2024), pp. 123-133.

Başvuru 10.10.2024 Received | Kabul 31.12.2024 Accepted

The Impact of Humanitarian Diplomacy and its Position in the International System

1. Introduction

Humanitarian diplomacy is undergoing a transformative evolution, emerging prominently in the post–Cold War era, where traditional diplomacy has waned, and more assertive methods of addressing global challenges have gained traction. It represents a critical tool integral to the effective support and protection of vulnerable populations (Minear & Smith, 2007, p. 32). There is an increasing political consensus and dedication to the principle of "leaving no one behind" as outlined in the 2030 Agenda, positioning humanitarian diplomacy as a key tool to reach the most vulnerable populations. This ambitious goal and the emergence of new challenges have solidified humanitarian diplomacy as a central component of the humanitarian sector and a significant instrument in states' foreign policy strategies (De Lauri, Humanitarian Diplomacy: A New Research Agenda, 2018).

To understand the impact of humanitarian diplomacy and its position in the international system, this paper examines the concept of humanitarian diplomacy, identifies its main actors and analyzes the effects of globalization on it. Furthermore, it studies the relationship between traditional diplomacy and humanitarian diplomacy, the challenges it faces and explores its future.

2. Concept of Humanitarian Diplomacy

Humanitarian diplomacy, a concept that emerged in the early 2000s, is broadly defined as the effort to persuade decision-makers and opinion leaders to consistently prioritize the interests of vulnerable populations while adhering to core humanitarian principles. It involves actions undertaken by humanitarian actors to secure operational spaces from political and military authorities, enabling them to work with integrity (De Lauri, Diplomacy, 2020). Such activities involve facilitating the establishment of humanitarian organizations within specific countries, negotiating access to civilian populations requiring aid and protection, overseeing the implementation of assistance programs, advocating for adherence to international laws and norms, and undertaking advocacy efforts at multiple levels to advance humanitarian goals (Minear & Smith, 2007).

Historically, humanitarian efforts have operated within contexts of severe insecurity and political instability, aiming to ensure access, deliver assistance, and provide protection for civilian populations (De Lauri, Humanitarian Diplomacy: A New Research Agenda, 2018). The diverse array of humanitarian actors engaged in complex emergencies, along with their competing priorities and objectives, has led to varied interpretations and practices of humanitarian diplomacy. A notable distinction exists between conceptualizing the idea of humanitarian diplomacy, employing the term in practice, and achieving international consensus on its definition and the frameworks guiding its implementation (De Lauri, Diplomacy, 2020).

Effective humanitarian diplomacy relies on a comprehensive understanding of the political, cultural, and socio-economic dynamics within conflict settings. This necessitates enhanced efforts by humanitarian actors to conduct thorough political and conflict analysis, alongside establishing trust and confidence-building measures with armed groups to facilitate meaningful engagement (Kurtzer, 2019). Comprehending the political and cultural environment is fundamental to the success of humanitarian diplomacy. Experienced humanitarian officials with prolonged service in specific regions possess a deep understanding of the political forces and dynamics at play (Minear & Smith, 2007).

The skills required for effective humanitarian diplomacy are both highly specific and broad-ranging. They encompass a thorough understanding of international humanitarian law, insight into the drivers and dynamics of conflicts within their cultural contexts, the ability to lead within the diverse and often fragmented humanitarian sector, familiarity with previous efforts to

establish and sustain humanitarian space, strong interpersonal skills, and an acute sense of timing. Furthermore, agencies must not only develop these skills among their staff but also demonstrate a wider institutional commitment to these essential components (Minear & Smith, 2007).

Humanitarian diplomacy is more likely to succeed in scenarios where minimal trade-offs are required. Undermining the fundamental principle of impartiality by disproportionately distributing relief supplies to certain communities carries significant consequences. Negotiations are more effective when all parties clearly understand that certain principles are non-negotiable (Minear & Smith, 2007). Negotiations and humanitarian diplomacy should not be perceived as breaches of neutrality or as granting legitimacy to armed groups. Instead, they should be regarded as indispensable tools for achieving humanitarian objectives and reaching vulnerable populations. Context-specific humanitarian diplomacy is crucial for humanitarian actors working in complex environments to ensure access and implement vital programs. Donors and humanitarian organizations must prioritize enhancing the training and capacity of humanitarian staff to navigate these challenging negotiations effectively (Kurtzer, 2019).

Humanitarian diplomacy has gained increasing significance, particularly as ensuring access to humanitarian aid in conflict and complex emergency settings remains a critical challenge. It encompasses the actions undertaken by humanitarian actors to create spaces where they can operate with integrity. The diverse range of actors involved in such emergencies, along with their competing priorities and objectives, has led to varied interpretations and practices of humanitarian diplomacy. As a result, substantial differences exist between conceptualizing the idea of humanitarian diplomacy, employing the term in practice, and achieving international consensus on its definition and management. To better understand humanitarian diplomacy, it is essential to identify the entities responsible for its implementation.

3. Who Is Doing Humanitarian Diplomacy?

Humanitarian diplomacy operates at multiple levels. International organizations can advocate for domestic legislation safeguarding humanitarian efforts, foster shared values and commitments to humanitarian principles, and enact treaties and resolutions to protect humanitarian actions while reinforcing adherence to international law. National governments and organizations can work to remove access barriers and mediate ceasefires and peace agreements among conflicting parties. Local actors play a critical role by facilitating negotiations between humanitarian organizations and conflict parties, leveraging established community relationships to support access (Kurtzer, 2019). Furthermore, NGOs are the key new players in defining national and international public policy and they must master a range of new skills including how best to engage in international diplomacy (Comras, 2013).

In the 20th and 21st centuries, international organizations have emerged as key platforms for diplomacy and decision-making. They play a vital role in global governance by facilitating cooperative solutions to international challenges and engaging in diplomatic efforts to attract global attention to pressing issues. Acting as independent entities, they execute their mandates by collaborating directly with governments, non-governmental organizations (NGOs), and other intergovernmental organizations (IGOs). The expanding agenda of global issues, from climate change to terrorism, has further amplified the role of IGOs and the growth of global governance mechanisms. Consequently, international diplomacy increasingly occurs within and through IGOs, whose adaptation to complex forms of network diplomacy now involves NGOs, corporations, and other IGOs (Karns, 2013).

Over the past two decades, humanitarian action has significantly expanded, fostering increased engagement between diplomats and humanitarian actors on a variety of issues that hold prominence on the international agenda (Sending, 2015). Improving access to humanitarian aid in conflict and complex emergencies has always been a major concern for policy makers and humanitarian actors (De Lauri, Humanitarian Diplomacy: A New Research Agenda, 2018). During the post-Cold War era, the rising significance of belligerent non-state actors as partners in

humanitarian dialogue has prompted policymakers and practitioners to closely monitor their activities and, when feasible, to familiarize them with their obligations (Minear & Smith, 2007). Some practitioners of both humanitarian action and traditional diplomacy argue that humanitarian diplomacy should be exclusively handled by professional diplomats. However, the evidence does not support this view, as many diplomats lack familiarity with humanitarian principles, organizations, and culture. Furthermore, they often tend to instrumentalize humanitarian assistance and protection efforts, viewing them as tools within a broader strategy that includes economic sanctions and military force (Minear & Smith, 2007).

Lobbying can serve as the most effective strategy for small or emerging NGOs to establish their reputation. NGOs must secure a seat at the negotiation table with governments and international organizations to influence key historical documents, such as UN resolutions and treaties, with the aim of reducing conflict, strengthening the global economy and environment, and safeguarding human rights. NGO diplomacy focuses on addressing practical, day-to-day challenges while driving strategic change (Roeder & Simard, 2013). Success in humanitarian efforts appears to be closely linked to factors such as the cohesiveness of the humanitarian sector, the involvement of experienced and innovative practitioners, the effective use of institutional knowledge and memory, a deep understanding of the political and cultural context, the establishment of trust, clear boundaries on negotiable issues, and sustained political and public support. Conversely, failure often stems from a lack of coordination among the agencies operating within a specific crisis (Minear & Smith, 2007).

Therefore, we can say that humanitarian diplomacy can be carried out through multiple actors, NGOs can have a fundamental role in promoting and applying humanitarian diplomacy on a large scale, as they have become major arenas for diplomacy and decision-making. They are also independent actors that participate in diplomatic activities to mobilize international attention to humanitarian issues. IGOs can also contribute by supporting ceasefire and peace treaty negotiation processes between conflict parties. Local actors can facilitate negotiations between humanitarian organizations and conflict parties, leading to the establishment of long-term community relationships to support access. Non-state combatants have also become partners in the humanitarian dialogue, as they control large areas, and it is necessary to negotiate with them to ensure that humanitarian aid reaches the most vulnerable people. Thus, it is mandatory to study the relationship with globalization and its impacts on it.

4. Humanitarian Diplomacy and Globalization

Globalization is fostering the emergence of a global cosmopolitan society, fundamentally transforming traditional ways of life irrespective of location. This phenomenon is not the result of collective human will but is unfolding in an anarchic and haphazard manner, driven by a combination of economic, technological, and cultural forces (Giddens, 2003). From a constructivist perspective, globalization is often viewed as an external force impacting states, yet constructivists argue that it can be shaped in diverse ways, particularly through opportunities to establish cross-national social movements facilitated by modern communication technologies such as the Internet (Baylis, 2014).

Globalization is political, technological and cultural, as well as economic. It has been influenced above all by developments in systems of communication, dating back only to the late 1960s (Giddens, 2003). Advancements in communication technologies have fundamentally transformed how we interact with the world. We now inhabit a global environment where events in one location can be instantly observed across the globe, reshaping our perceptions of the social groups with which we engage and coexist. Power within the global system is no longer monopolized by states but is instead distributed unevenly among a wide array of public and private actors and networks, including international agencies, corporations, and NGOs. Although sovereignty remains a fundamental legal characteristic of states, it is increasingly fragmented and shared across local, national, regional, and global levels. In an age of globalization, national polities no longer function as bounded or closed systems. Sovereign statehood is being transformed from

international (inter-state) politics to global politics-the politics of state and non-state actors within a shared global social space (Baylis, 2014).

Globalization is a complex set of processes, not a single one. And these operate in a contradictory or oppositional fashion. Nations have lost most of the sovereignty they once had, and politicians have lost most of their capability to influence events (Baylis, 2014). National borders are becoming less significant in regulating the movement of ideas, information, goods, services, capital, labor, and technology. The rapid pace of modern communication has rendered borders increasingly permeable, while the sheer volume of cross-border exchanges challenges states' capacity to manage them effectively. Rather than reducing complexity, globalization and interdependence have expanded the scope and intensity of negotiations, particularly in multilateral forums. The growing number of participants, the diversity of issues under negotiation, the varying styles of officials from distinct political cultures and development levels, and the technical intricacies of the topics have collectively made negotiations more complex, technical, and prolonged (Cooper, 2013).

President Bush characterized the events of September 11, 2001, and their aftermath as a new kind of war; however, his response remained rooted in traditional warfare and national security frameworks, rather than addressing the broader challenges of the global era. Global guerrilla movements remain challenging to defeat militarily, as their conflicts typically end only through political solutions involving compromise, negotiation, and addressing the root causes of insurgency (Giddens, 2003). The concept of humanitarian diplomacy has been shaped by the transformative effects of globalization, although its origins are deeply rooted in history. It has gained prominence on the international stage, particularly in response to the rising number of civil wars (Dora, 2019).

Over the past two decades, research on globalization has highlighted the increasing influence of non-state actors and the consequent transformation or decline of traditional diplomacy. However, discussions on the evolution of diplomacy are not novel; as early as 1908, a German Foreign Office press officer observed that the era of small, exclusive diplomatic circles deciding national fates had given way to the growing influence of public opinion on political decisions (Sending, 2015). Globalization has significantly expanded the role of NGOs, enhancing their impact on perceptions of national, regional, and international interests. These organizations have emerged as pivotal players in shaping public policy at both national and international levels (Comras, 2013).

Thus, we have found how globalization which is based upon instantaneous communication technologies has promoted transborder flows of goods, money, information and cultural patterns. This led to major changes as national borders became less important and states lost part of their sovereignty. With the increase in the number of civil wars; the nation-state becomes more permeated by global forces and non-state actors become more important in the global political system. Therefore, these developments shaped the concept of humanitarian diplomacy and expanded the role of NGOs to become major new players, and public opinion has a degree of influence over political decisions. All of this requires that humanitarian diplomacy has advantages and characteristics through which it can deal with the conditions of globalization in which it arose. To reach that, we need to understand the relationship between humanitarian diplomacy and traditional diplomacy and how can benefit from the long and ancient history of the latter.

5. Diplomacy and Humanitarian Diplomacy

Traditional diplomacy operates within a framework of sovereign states, guided by the Vienna Conventions of 1949, which define the boundaries of acceptable professional conduct (Minear & Smith, 2007). In contrast, humanitarians advocate for universal humanity and aim to transcend territorial boundaries, making the study of their relationship with traditional diplomacy essential for understanding their distinct characteristics (Sending, 2015). While

diplomacy's content and structure remain state-centric, humanitarian officials, driven by their mandate, are often more willing than traditional diplomats to take risks and confront the possibility of failure. Unlike traditional diplomats who value discretion and operate behind the scenes, humanitarians are more inclined to engage publicly, leveraging media to galvanize public opinion and pressure non-compliant authorities in support of humanitarian objectives (Minear & Smith, 2007).

Humanitarian diplomacy emphasizes the critical role of strong political relationships in delivering aid and support to vulnerable populations whose rights and interests are at risk and whose voices are overshadowed by larger sociopolitical conflicts. Unlike traditional diplomacy, humanitarian diplomacy operates without relying on the military or political power of a single government. Nevertheless, both forms of diplomacy are grounded in the principles of international humanitarian law, human rights, and refugee rights (Norwich University Online, 2020). While humanitarian diplomacy is not directly initiated by beneficiaries, in certain crises, victims succeed in making their voices heard at national or international levels. As a result, humanitarian diplomacy often adopts an improvised approach, tailored to the specific demands of the moment (Régnier, 2011).

Humanitarian diplomacy is often compared to state diplomacy, yet the two differ in more ways than they align. They share commonalities such as the gathering and analysis of information and similar negotiation techniques. Traditional diplomacy functions at a political level and is governed by rights and obligations established through custom and international diplomatic and consular law, with violations being rare and often met with sanctions or even force. Conversely, humanitarian organizations lack a dedicated corps of humanitarian diplomats and do not operate within a robust international legal framework beyond international humanitarian law, human rights law, and refugee law. Additionally, their immunity is not as inviolable as that of traditional diplomats (Régnier, 2011).

Humanitarian diplomacy inherently involves significant tension; traditional diplomacy focuses on representing one polity in relation to another, whereas humanitarianism centers on advocating for and assisting people in need. Consequently, diplomacy is marked by compromise and pragmatic negotiation, while humanitarian action is publicly perceived as driven by ideals and universal principles, independent of the interests of specific political actors (De Lauri, 2020).

Accordingly, humanitarian diplomacy could be the new form of diplomacy and regardless of the size of the differences between them; it needs to learn from traditional diplomacy in its way of organizing and working within agreements that make it governed by rights and obligations, so humanitarian diplomacy will not always be improvised and chaotic. Humanitarian organizations also need specialized bodies of humanitarian diplomats and provide them with immunity and protection. Moreover, and in order to achieve that practically and effectively, it is essential to explore the challenges that humanitarian diplomacy faces and draw lessons for reforming it.

6. Challenges of Humanitarian Diplomacy

The challenges facing humanitarian diplomacy stem from three key developments: the evolving roles and attitudes of international actors, the increasing tendency to view humanitarian efforts as tools for political agendas, and the rapid advancements in information technology. These global challenges demand not only inter-state diplomacy but also coordinated actions within networks of influence (Harroff-Tavel, 2006). Over the past decade, internal armed conflicts have surged, contrasting with the decline in international armed conflicts. A defining feature of these conflicts is the involvement of diverse actors, with government forces often confronting non-state armed groups and an increasing presence of international stakeholders. Non-state armed groups frequently compensate for their military inferiority by employing tactics that blatantly violate international law. These shifts have introduced heightened uncertainty and unpredictability, rendering humanitarian operations on the ground increasingly complex and perilous (Régnier, 2011).

Today's world faces a troubling rise in armed conflicts and humanitarian crises, leaving vulnerable civilians struggling to meet their basic needs. Armed conflicts have led to unprecedented levels of migration, significantly increasing the numbers of refugees and internally displaced persons while causing devastating loss of life (Kurtzer, 2019). The complex global challenges, including pandemics, hunger, environmental degradation, human rights violations, and corruption, cannot be addressed solely through interstate diplomacy. Rather than establishing additional international organizations, many actors on the global stage favor creating networks of influence and engaging in informal "track two diplomacy" to tackle these issues effectively (Harroff-Tavel, 2006).

Since the onset of the post-2001 global war on terrorism, state perceptions of non-state armed groups, both local and transnational, have undergone significant transformation. States have introduced new barriers preventing humanitarian agencies from accessing crisis zones and areas controlled by non-state groups. As some of these groups are designated as terrorist organizations, certain states have enacted laws criminalizing any engagement with them, fearing it might confer legitimacy (Régnier, 2011). Humanitarian diplomacy is further complicated by the fact that relief assistance and protection offered by agencies are not always seen as priorities by negotiating counterparts, who may prioritize progress toward ending aggression (Minear & Smith, 2007). The central challenge for humanitarian diplomacy lies in achieving its objectives without the compulsory authority to enforce compliance with international agreements (Norwich University Online, 2020).

When a humanitarian organization negotiates with groups like ISIS to deliver aid to territories under their control, a common necessity for humanitarian agencies, it often faces criticism from certain Western governments. Such negotiations may be perceived as providing material support to terrorism, either by aiding ISIS's propaganda efforts or freeing up resources for military operations (MacLeod, 2016). These tensions create significant challenges for humanitarian actors, who are subjected to heightened scrutiny amid concerns that aid might be exploited or misused by terrorists. For instance, Turkish counter-terrorism police recently raided the offices of the Humanitarian Relief Foundation (IHH) due to suspected links with al-Qaeda (Burniske, 2014).

Major humanitarian crises, such as those in Bosnia, Afghanistan, Iraq, Yemen, and Syria, have demonstrated that the protected areas intended for humanitarian action are increasingly targeted by parties to the conflict. This leaves many individuals trapped within conflict zones or forced to flee along routes where they face high risks of exploitation and trafficking, often in areas where humanitarian access is minimal or nonexistent. The challenges to humanitarianism today stem from war zones and protracted crises where civilians are deliberately targeted, access is severely restricted, aid workers are at risk of being perceived as threats or kidnapping targets, and their personal safety is frequently compromised. These access challenges are reshaping the role of humanitarian actors and their diplomatic capacity, as the evolving nature of violent conflicts increasingly intertwines with the politicization of humanitarian aid (De Lauri, Diplomacy, 2020).

In certain situations, NGOs and IGOs are unable to prevent their limited aid from being misappropriated, stolen, or used in ways that inadvertently exacerbate the crisis rather than mitigate it. While emergency humanitarian relief often garners public support and limited governmental funding, the more complex and costly tasks of nation-building and establishing a stable future for developing countries frequently struggle to secure sufficient backing from powerful Western governments. As a result, NGOs may provide short-term relief but also risk deflecting criticism away from governments for failing to address the root causes of these crises (Armstrong, Lloyd, & Redmond, 2004).

The information age presents new challenges for international organizations. The internet, characterized by its anarchic structure, has proven difficult for governments to regulate due to its global nature, with international organizations playing only a minimal role in its

development. NGOs have increasingly utilized the internet as a tool for their operations (Archer, 2001). Humanitarian diplomacy faces particular challenges from the rapid and intensified exchanges enabled by the information technology revolution. Public opinion now heavily influences diplomatic processes, with civil society demanding transparency, accountability, and swift responses. Sensitive negotiations can be abruptly disrupted by unfolding events, potentially derailing entire diplomatic efforts as a single issue dominates the attention of state officials, sidelining other critical matters (Harroff-Tavel, 2006).

According to the above, it is obvious that humanitarian diplomacy faces serious and complex challenges, which come from the changing role and behavior of actors on the international sphere and the significant increase in internal armed conflicts. Humanitarian action has become more complicated, and the global war on terror has raised new obstacles for humanitarian agencies dealing with non-state groups designated as terrorist organizations. In addition, the protected areas intended for humanitarian action are increasingly becoming targets for parties of the conflict where aid workers are in danger, and politicizing access to aid has become an integral part of the conflict itself. Moreover, humanitarian diplomacy faces the challenge of the speed of exchanges made by the information technology revolution and public opinion greatly influencing diplomatic processes. Therefore, NGOs should prevent their aid from being deployed in ways that may inadvertently increase the crisis rather than help solve it and they should not help distract from criticism that governments are not doing enough to address the root of the problem. All of these challenges necessarily require a greater commitment to humanitarian diplomacy and lead us to move to envision and explore its future.

The evolving geopolitical landscape and the increasing complexity of conflicts necessitate a reevaluation of humanitarian diplomacy's strategic role. Non-state actors, including NGOs and armed groups, are increasingly central to shaping humanitarian outcomes. However, their growing influence also introduces challenges related to legitimacy, accountability, and the politicization of aid. Humanitarian diplomacy must adapt to these dynamics by fostering innovative approaches, including enhanced collaboration with local actors and leveraging digital platforms to improve transparency and advocacy. These measures are essential for ensuring that humanitarian objectives remain aligned with international law and the core principles of impartiality and neutrality.

7. Future of Humanitarian Diplomacy

Advocates of "realpolitik" often contend that government officials should focus on the world as it is rather than as it ought to be, prioritizing pragmatic techniques over visionary ideals to serve their government's specific interests. However, it is crucial to recognize that NGOs represent the people, and while NGO diplomats must be adept in practical strategies and grounded in realism, they should never lose sight of their vision for a better future or allow it to be overshadowed by politics or funding pressures. This perspective is particularly relevant in the twenty-first century, which is fraught with complex uncertainties requiring innovative solutions beyond those traditionally offered by governments. NGOs must be regarded as essential partners in bridging the gap between governments and the will of the people, as ultimately, governments, the UN, and other international organizations exist to serve the public (Roeder & Simard, 2013).

The evolving field of humanitarian diplomacy is emerging amidst tensions between political and humanitarian priorities. Within the United Nations, debates on integration aim to position humanitarian activities as one component among others, such as trade, development, conflict resolution, and democracy promotion, that collectively support international peace and security. However, within the broader humanitarian community, there is significant disagreement about the risks of such instrumentalization and the necessity of safeguarding the independence of humanitarian actions. It has been suggested that humanitarian diplomacy should be viewed as an investment in effective programs rather than as a means of politicizing them (Minear & Smith, 2007).

Despite advancements in communication, human beings appear to struggle more than ever to understand one another, often leading to violent conflicts fueled by fear of others (Harroff-Tavel, 2006). Emerging technologies, such as the internet and videoconferencing, provide new platforms for group communication, fostering the rise of protest and advocacy coalitions that leverage these tools. This trend suggests that future international non-governmental organizations (INGOs) will be more global in nature, functioning as networks and forums rather than traditional formal organizations. In an era where global governance gains prominence, a more diverse mix of institutions is expected to manage cross-border human activities. While the sovereign state will persist, it will increasingly share its role with intergovernmental organizations (IGOs), INGOs, transnational corporations, and emerging networks. The growing strain on global resources and persistent insecurity will underscore the need for effective international organizations, though their capacity to secure adequate resources for optimal functioning remains uncertain (Archer, 2001).

Humanitarian organizations should adopt innovative initiatives such as cash programming and localization efforts to ensure aid reaches the most vulnerable populations while supporting existing coping mechanisms, including sustaining local markets. The international community must reaffirm its highest-level commitments to international humanitarian law and the principles of humanitarian action. Addressing field-based access challenges requires a strong commitment to political solutions for complex crises and sustained engagement in humanitarian diplomacy. This approach involves avoiding short-term, quid-pro-quo agreements at the UN that undermine humanitarian laws and norms, instead focusing on conflict prevention and resolution (Kurtzer, 2019). The roles of global civil society, including NGOs, advocacy networks, and social movements, are critical in strengthening global governance, enhancing its legitimacy, and ensuring greater accountability (Armstrong, Lloyd, & Redmond, 2004).

Current trends in economic, social, and environmental intergovernmental organizations (IGOs) suggest the growth of larger bureaucracies, increased politicization, and reduced effectiveness, with a tendency for conferences to focus on defining problems and setting rules without the capacity to enforce decisions. While the projected future of international organizations contains few surprises, other trends warrant consideration, particularly those linked to broader strategic developments (Archer, 2001). Given the critical role of humanitarian actors in addressing global emergencies, it is essential to examine whether, and how, these actors assume diplomatic roles as they claim to represent victims of humanitarian crises and advocate on their behalf (Sending, 2015).

Humanitarian diplomacy faces an evolving geopolitical landscape and increasing complexity in conflicts, necessitating innovative approaches to address these challenges effectively. Non-state actors, including NGOs and armed groups, are central to shaping humanitarian outcomes, yet their influence introduces challenges related to legitimacy, accountability, and the politicization of aid. Addressing these challenges requires enhanced collaboration with local actors and leveraging digital platforms to improve transparency and advocacy. Additionally, fostering dialogue among diverse stakeholders is critical to maintaining impartiality and neutrality, core principles of humanitarian action.

A key insight from recent studies, such as the work of Dr. Francesca Pusterla and Dr. Elia R.G. Pusterla in "The Future of Humanitarian Aid in a New Context Full of Challenges," emphasizes the need for a structured approach to humanitarian operations. Their analysis underlines the importance of integrating climate change adaptation into humanitarian strategies, strengthening the humanitarian-development-peace nexus, and addressing funding gaps through innovative mechanisms. They advocate for leveraging digital tools and technology to streamline humanitarian aid delivery while ensuring compliance with international humanitarian law (Pusterla & Pusterla, 2021).

Furthermore, the European Commission's Communication on humanitarian action identifies the necessity of adopting multiannual and flexible funding mechanisms to enhance

efficiency and responsiveness. The use of digital cash transfers and the promotion of equal partnerships with local responders are essential steps toward achieving these goals. These measures not only improve the effectiveness of humanitarian programs but also foster trust and cooperation among all actors involved (Pusterla & Pusterla, 2021).

It can be suggested that the NGOs will be more global in the future because of the appearance of lobbying coalitions and the development of modern means of communication. The practice of humanitarian diplomacy should represent an investment in effective programs rather than necessarily a politicization of them. It is expected that in a future there will be a richer mix of institutions involved in managing human activities across borders; the sovereign state will not disappear, but it will give more space to the NGOs. Moreover, the growing pressure on global resources and the continuing insecurity around the world will only emphasize the need for international organizations. But unfortunately, the persistence of current trends in NGOs seem to point to larger bureaucracies, more politicized and conferences that identify problems without the means to impose solutions.

In summary, the future of humanitarian diplomacy lies in embracing innovative tools, fostering global collaboration, and ensuring that humanitarian principles remain central to all efforts. The integration of sustainability considerations, coupled with advanced technological solutions and transparent practices, will enable humanitarian diplomacy to address contemporary challenges more effectively. As the field evolves, it must continue to adapt to the growing interconnection between local, regional, and global dynamics, ensuring that the most vulnerable populations receive the assistance they need.

8. Conclusion

Humanitarian diplomacy has become an issue of increasing importance, it includes the activities that humanitarian workers undertake with the aim of obtaining spaces in which they can operate with integrity. Moreover, the diversity of humanitarian actors involved in complex emergencies and their competing priorities yield different concepts and practices of humanitarian diplomacy. The term itself is still controversial regarding using it and reaching international agreement on it. Humanitarian diplomacy can be carried out through multiple actors, NGOs can have a fundamental role in promoting and applying humanitarian diplomacy on a large scale, IGOs and local actors can also contribute by supporting it as well. Non-state combatants have also become partners in the humanitarian dialogue.

Globalization brought about major changes as national borders became less important and states lost part of their sovereignty. In addition to the increase in the number of civil wars and the power of non-state actors. These developments shaped the concept of humanitarian diplomacy and enlarged the role of NGOs to become major new players, and public opinion has a degree of influence over political decisions. Accordingly, humanitarian diplomacy could be the new form of diplomacy and regardless of the size of the differences between them; it needs to learn from traditional diplomacy in its way of organizing and working within frameworks that make it governed by rights and obligations, so humanitarian diplomacy will not always be improvised and chaotic. Humanitarian organizations also need specialized bodies of humanitarian diplomats and provide them with immunity and protection.

It is obvious that humanitarian diplomacy faces serious challenges, which come from the changing role and behavior of actors and the significant increase in internal armed conflicts. Humanitarian action has become more complicated, and the global war on terror has raised new obstacles for humanitarian agencies dealing with non-state groups designated as terrorist organizations. Additionally, the protected areas intended for humanitarian action are increasingly becoming targets for parties of the conflict where aid workers are in danger, and politicizing access to aid has become an integral part of the conflict itself. Moreover, humanitarian diplomacy faces the challenge of the speed of exchanges made by the information technology revolution and public opinion greatly influencing diplomatic processes. Therefore, NGOs should prevent their aid

from being deployed in ways that may inadvertently increase the crisis rather than help solve it and they should not help distract from criticism that governments are not doing enough to address the root of the problem. All of these challenges necessarily require a greater commitment to humanitarian diplomacy.

NGOs will be more global because of the appearance of lobbying coalitions and the development of modern means of communication. The practice of humanitarian diplomacy should represent an investment in effective programs rather than necessarily a politicization of them. It is expected that in a future there will be a richer mix of institutions involved in managing human activities across borders; the sovereign state will not disappear, but it will give more space to the NGOs. Moreover, the growing pressure on global resources and the continuing insecurity will only emphasize the need for international organizations. But unfortunately, the persistence of current trends in NGOs seem to point to larger bureaucracies, more politicized and conferences that identify problems without the means to impose solutions.

Bibliography

- Archer, C. (2001). International organizations (3rd ed ed.). London and New York: Routledge.
- Armstrong, D., Lloyd, L., & Redmond, J. (2004). International organisation in world politics (3rd ed ed.). Basingstoke/New York: Palgrave Macmillan.
- Baylis, J. P. (2014). The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations (6th ed ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Burniske, J. N. (2014, November). Counter-terrorism laws and regulations: What aid agencies need to know. Overseas Development Institute, 1-15.
- Comras, V. (2013). Foreword. In L. W. Roeder, Diplomacy and negotiation for humanitarian NGOs. New York: Springer, vi.
- Cooper, A. F. (2013). Introduction: the challenges of 21st-century diplomacy. In The Oxford handbook of modern diplomacy. Oxford: Oxford University Press.
- De Lauri, A. (2018). Humanitarian Diplomacy: A New Research Agenda. CMI Brief, 2018(4).
- De Lauri, A. (2020). Diplomacy In Humanitarianism: Keywords (pp. 44-46). Boston: Brill.
- Dora, Z. K. (2019). The Role of Afad in Turkey's Humanitarian Diplomacy. PhD diss.
- Giddens, A. (2003). Runaway world: How globalization is reshaping our lives. London: Profile Books.
- Harroff-Tavel, M. (2006). The humanitarian diplomacy of the ICRC. African Yearbook on International Humanitarian Law, 1-16.
- Karns, M. P. (2013). International organizations and diplomacy. In A. Cooper, J. Heine, & R. Thakur, The Oxford handbook of modern diplomacy (pp. 1-13). Oxford: Oxford University Press.
- Kurtzer, J. D. (2019). Denial, Delay, Diversion; Tackling Access Challenges in an Evolving Humanitarian Landscape. Washington DC: Center for Strategic & International Studies.
- MacLeod, A. C. (2016). Humanitarian engagement with non-state armed groups. London: The Royal Institute of International Affairs.
- Minear, L., & Smith, H. (2007). Humanitarian diplomacy Practitioners and their craft. Tokyo: United Nations University.

- Norwich University Online. (2020, June 24). Humanitarian Diplomacy in the 21st Century: How Diplomats Help Address Human Rights Violations. Retrieved December 13, 2020, from https://online.norwich.edu/academic-programs/resources/humanitarian-diplomacy.
- Pusterla, F., & Pusterla, E.R.G. (2021). The future of humanitarian aid in a new context full of challenges. European Parliament, Directorate-General for External Policies. doi: 10.2861/859658.
- Régnier, P. (2011). The emerging concept of humanitarian diplomacy: identification of a community of practice and prospects for international recognition. International Review of the Red Cross, 93(884), 1211-1237.
- Roeder, L. W., & Simard, A. (2013). Diplomacy and Negotiation for Humanitarian NGOs. New York: Springer.
- Sending, O. J. (2015). Diplomats and humanitarians in crisis governance. Cambridge Studies in International Relations, 136(1), 256-283.